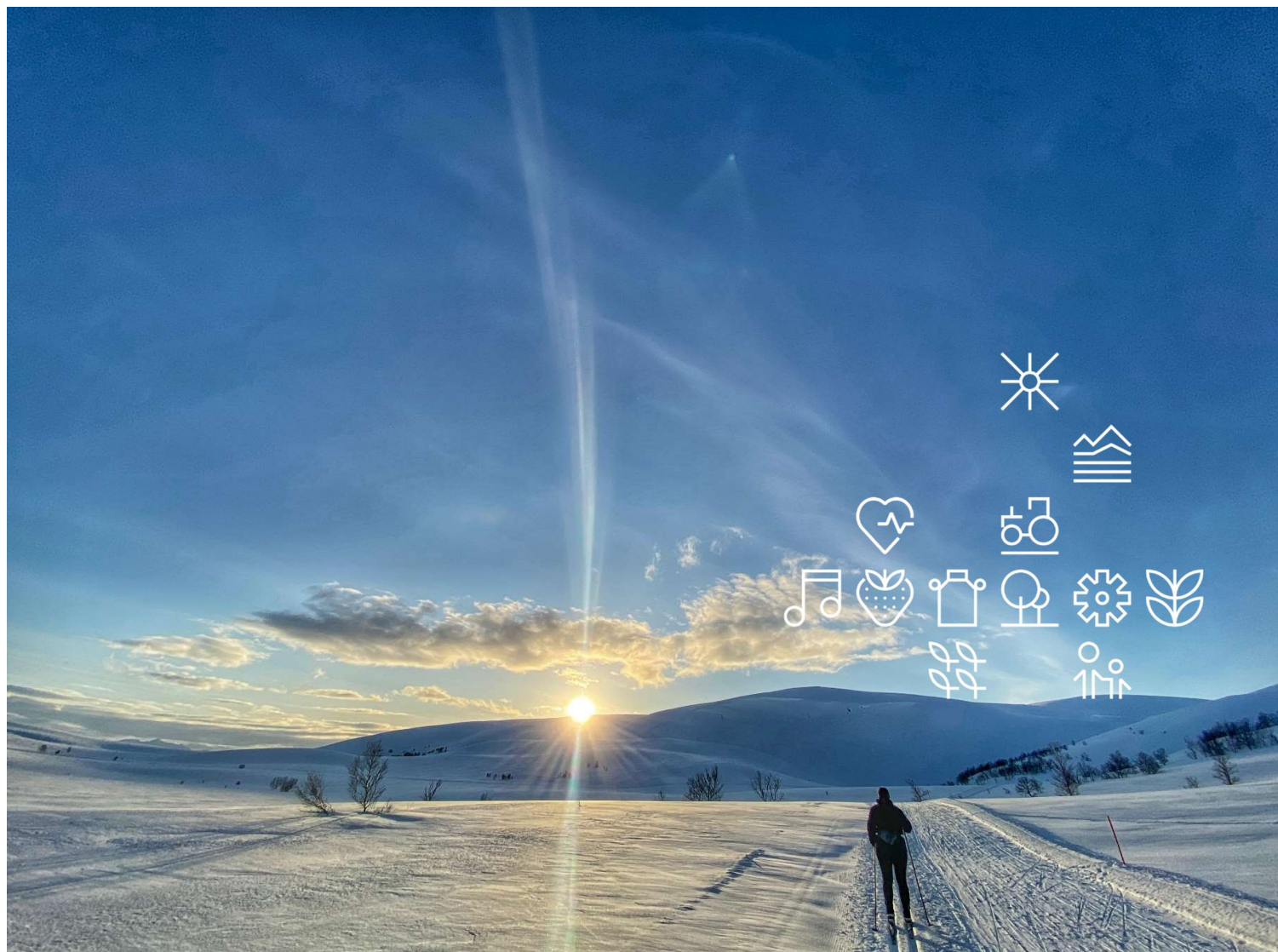

Kvæfjord
kommune

FORSLAG TIL BUDSJETT 2023 ØKONOMIPLAN 2023-2026

Innhold

1. Innledning og sammendrag	3
2. Finansielle måltall	8
3. Kommuneøkonomien	10
4. Frie inntekter	12
5. Makroøkonomi - rentemarkedets påvirkning på økonomien i Kvæfjord	17
6. Rammeberegning	19
7. RO0 Styringsorganer	22
8. RO1 Fellesadministrasjon	24
9. RO2 Oppvekst	26
10. RO3 Helse- og omsorg	31
11. RO4 Teknisk	35
12. RO6 Selvkost	45
13. Økonomiplan	54
13.1. Kvæfjord tar i bruk Framsikt	54
13.2. Satsingsområder i samfunnsdelen.....	54
13.3. Befolkningsutvikling.....	55
13.4. Overordnede målsettinger og tiltak.....	56
13.5. Netto driftsresultat	61
13.6. Gjeldsgrad	61
13.7. Disposisjonsfond.....	62
13.8. Investeringer og tiltak i økonomiplanperioden	65
14. Tabell: Obligatoriske budsjettoversikter	69
15. Tabell: Økonomiplan 2023-2026	74

Forsidefoto: Hanne Thin Markussen

1. Innledning og sammendrag

Kommunedirektøren fremmer her forslag til Kvæfjord kommunes budsjett for 2023 og økonomiplan for perioden 2023-2026. Budsjettet utgjør det første året i økonomiplanen, som for de tre neste årene også bygger på et saldert opplegg i tråd med kommuneloven § 14-4 tredje ledd som legger til grunn at: «økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige».

Kommunestyret vedtok våren 2021 kommuneplanens samfunnsdel med den ambisiøse tidshorizonten 2021-2035. Økonomiplan 2023-2026 utgjør nå handlingsdelen i kommuneplanens samfunnsdel og legger rammer for årsbudsjettets prioriteringer og bevilgninger i budsjettåret 2023. Økonomiplanen angir planleggingsrammer for de etterfølgende tre årene, også økonomiske rammer.

Budsjettforslaget for 2023 er gjort opp med totale utgifter og inntekter med 541 mill. kr. Av dette utgjør utgifter og inntekter i investeringsbudsjettet 41 mill. kr, mens driftsbudsjettet er summert til 500 mill. kr.

Samlet for planperioden 2023-2026 kan budsjettvolumet medregnet investeringer anslås til 2,1 mrd. kr målt i 2023-verdier. De store investeringene helsehus og Borkenes skole er ferdige. Vi har likevel noen relativt store investeringer i økonomiplanen, ny brannstasjon i Råsjøen, samt påkostning av rådhuset. Det er flere tiltak i budsjett og økonomiplan for oppfølging av føringer som er nedfelt i kommuneplanens samfunnsdel.

Rammeberegningen i budsjettforslagets kapittel 6 legger til grunn løpende netto driftsutgifter i 2023 med 354,9 mill. kr. Dette tilsier en nominell økning fra tilsvarende beløp for inneværende år med 14 mill. kr eller om lag 4,1 pst. Utgiftsveksten ligger godt over Kvæfjord kommunes vekst i frie inntekter fra 2022 til 2023 med 3,2 pst.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen i vår del av verden og i Norge påvirker tydelig kommunens inntekter og utgifter i 2023. Prisøkningen og lønnsøkningen er høyere enn hva kommunen får kompensert i statsbudsjettet. Aller tydeligst ser vi at etter noen år med meget lave gjeldsrenter har vi nå fått en stor renteøkning. Konkret er det lagt inn 16,9 mill. kr i renteutgifter i 2023, dette er 8,2 mill. kr høyere enn hva vi hadde lagt inn i økonomiplanen.

I Kvæfjord har vi i 2023 lagt inn 3 mill. kr i engangsutgifter til viktige innkjøp i vår satsing på digitalisering. Dette er vurdert som nødvendig for å kunne gjøre arbeidsoppgavene våre sikrere og mer effektivt, og dette legger grunnlag for bedre tjenester til innbyggerne.

Det økonomiske bakteppet er ellers fortsatt høye årlige driftsutgifter ut fra ansvarsreformen tidlig på 1990-tallet. Selv om det ventelig ikke får aktualitet i planperioden, må kommunen med tiden også se hen til en situasjon uten vertskommunetilskuddet i sin langtidsplanlegging.

Kommunedirektøren ser ellers at en god regnskapsutvikling for Kvæfjord kommune over flere år har medført et underliggende forventningspress på flere nivåer.

Budsjettopplegget er gjort opp med bruk av 15,5 mill. kr fra disposisjonsfond i økonomiplanperioden. Dette tilsier at fondsmidlene blir redusert betydelig fra 2022 til 2026 og disposisjonsfondet vil utgjøre 48,3 mill. kr ved utløp av planperioden.

Dette er opplagt en budsjettsituasjon som over tid ikke er bærekraftig. Når vi nå har fullført utbygging av helsehuset, deler av boligområdet Berg/Engen og Borkenes skole, er det stilt opp forventninger om driftsresultat som mer skal baseres på anbefalingen fra Teknisk beregningsutvalg

for kommunal økonomi (TBU), om at gjeldsgraden skal reduseres. En slik tilnærming vil i sin tur også forandre klarere politiske styringssignaler enn det som har vært bakteppet for det administrative arbeidet med forslag til budsjett og økonomiplan 2023-2026.

Kommunedirektøren føler på ansvaret for å bidra til å forvalte store ressurser til det beste for lokalsamfunnet, også i et generasjonsperspektiv. På bakgrunn av at driften i økonomiplanen kommer ut med merforbruk er det nå, i enda større grad enn tidligere, nødvendig ikke bare å vurdere, men også beslutte samt gjennomføre effektiviseringstiltak.

Administrasjonen har i 2022 sett på mulige effektiviseringstiltak og det er gjort en del driftsmessige justeringer innenfor rammen. I dette forslaget til budsjett og økonomiplan ligger det inne flere tiltak med effektiviseringsgevinst i årene fremover. Men det vurderes også som nødvendig å legge inn konkrete tiltak som gir økonomisk innsparing som direkte virkning. Foreslåtte driftsjusteringer i løpet av 2023 vil for å være godt gjennomarbeidet, forankret og ha gjennomført medbestemmelse, ikke kunne få helårsvirkning i 2023. Slik helårsvirkning vil først komme i årene deretter. Konkret gir dette som økonomisk konsekvens at det budsjetteres med et større negativt driftsresultat i 2023, men ligger an til tilnærmet null i driftsresultat for 2024 og 2025. Det planlegges for positivt driftsresultat igjen i 2026. Se for øvrig tabell over utvikling i netto driftsresultat.

Ut fra det ansvar som lovgiver ellers har lagt direkte på kommunestyret selv, vil slike tilpasninger få et omfang som også tilsier en større grad av forpliktende involvering av folkevalgt nivå i budsjett- og planprosesser.

Budsjettforslaget for 2023 bygger på aktiv bruk av økonomiplanen, også slik at vedtatt økonomiplan 2022-2025 har stått sentralt i arbeidet med neste års budsjett. Det betyr også at helt nye tiltak som en hovedregel må avstemmes med økonomiplanen, før de eventuelt kan tas inn i årsbudsjettet. For å understreke behovet for langsiktighet i styringen, viderefører forslaget til budsjett og økonomiplan også et særskilt kapittel 2 om finansielle måltall i tråd med kravene i kommuneloven § 14-2; dvs. med mål for utviklingen i netto driftsresultat, lånegjeldsbelastning og disposisjonsfond.

Vi vil også oppfordre folkevalgt nivå til selv å ha fokus på utviklingen av måltallene som en del av den økonomiske langtidsplanleggingen og ikke kun som en obligatorisk regneøvelse for å tilfredsstille lovgivers krav. Det vises derfor også til mer utdypende omtale av måltallene i kapittel 13 Økonomiplan.

Kommunene pålegges i lovverket å vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier skal følges opp i planperioden. Kravene om finansielle måltall er blitt en del av kommuneloven. Kommunene må ha gode koblinger mellom langsiktig planlegging i kommuneplanen, fireårig økonomiplanlegging og budsjettets ettårsperspektiv. Det framstår i denne sammenheng som et paradoks at statlig nivå som den sentrale premissleverandør for innretningen av kommunenes aktivitetsnivå, ikke trenger å ta de samme langsiktige hensyn, men knapt nok budsjetterer innenfor et ettårig perspektiv.

Kommunedirektøren ser det fortsatt som vesentlig for tjenesteproduksjonen at forslaget til budsjett og økonomiplan så langt mulig, skal bygge på størst mulig grad av forutsigbarhet for innretningen av kommunehverdagen. Dette er viktig for innbyggerne våre som skal gjøre sin private planlegging og gjøre sine egne valg. Vi oppfatter at dette også har stor betydning for arbeidsmiljøet i de ulike deler av virksomheten. I dette ligger også å ha fokus på en forpliktende behandling av budsjett og økonomiplan, framfor omkamper på enkeltsaker uten et tilstrekkelig helhetsperspektiv og en realistisk budsjettmessig inndekning.

Den administrative arbeidsdelingen for kommunens plan- og budsjettprosess følger kommunestyret føringer i *K-sak 50/20 Planstrategi for Kvæfjord kommune*, med tillegg av styringslinjer nedfelt i *K-sak*

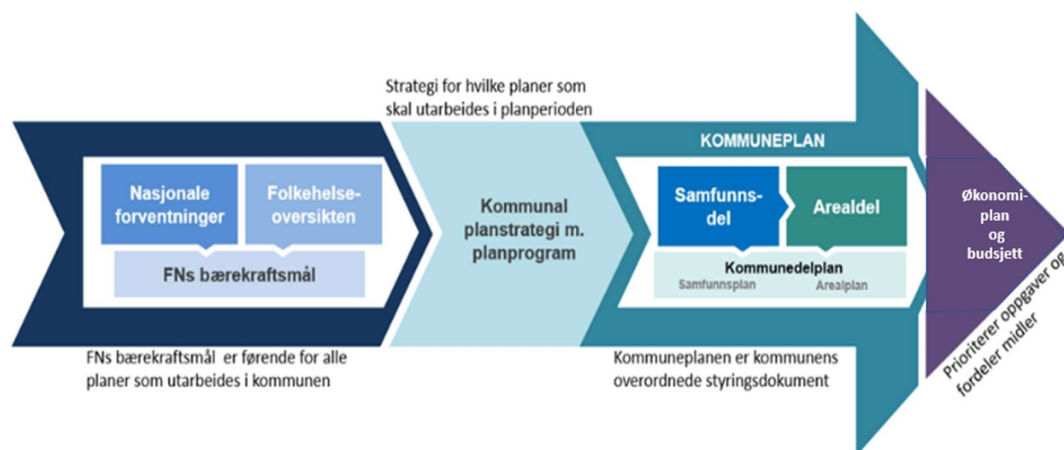
35/22 *Delegeringsreglement*. Sentral premissleverandør har også vært formannskapet i *F-sak 41/22 Rammedebatt*. Forslaget til budsjett og økonomiplan bygger ellers på framlegg av kommuneproposisjonen 2023, forslaget til statsbudsjett for 2023, kommunens gjeldende økonomiplan 2022-2025 samt andre lokalpolitiske politiske føringer og forhold som direkte kan påvirke kommunens økonomiske situasjon og utfordringsbilde.

Forslaget til budsjett og økonomiplan har i hovedsak den samme framstillingsform og innretning som de seneste årene, med vekt på å være verktøy for overordnet politisk drøfting, styring og prioritering.

Kommunestyret behandlet kommunal planstrategi og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel i *K-sak 50/20 Kommunal planstrategi 2020-2023*.

Figuren nedenfor viser de ulike stegene i en planprosess, som til sist skal ende ut i prioritering av oppgaver og fordeling av midler i årsbudsjettet.

Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2035 ble vedtatt av kommunestyret under *K-sak 23/21* i møte 17.6.2021. Samfunnsdelen skal fungere som et styringsdokument, og inneholder langsiktige mål og strategier. Økonomiplanen utgjør som nevnt kommuneplanens handlingsdel slik som det også åpnes for i plan- og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd, jf. kommuneloven § 14-2 bokstav a.

Figur 1: Kommunens planprosess

Kvæfjord kommune ønsker å opprettholde så gode tjenestetilbud til befolkningen at kommunen kan opprettholdes som selvstendig enhet. Gitt dette planmålet og med koblinger til de finansielle måltall, må lokalt folkevalgt nivå fortsatt være en bidragsyter for å sikre videreføring av den positive økonomiske utviklingen som har vært siden 2014. En aktiv og lojal budsjettstyring på alle nivåer, vil være et avgjørende fundament for de betydelige investeringstiltakene som også dette styringsdokumentet legger til rette for; med særlig prioritet til grunnleggende kommunale tiltak og tjenester som helse og omsorg, oppvekst og brannberedskap.

Gjennom kommuneplanens samfunnsdel har kommunestyret vedtatt tre langsiktige satsingsområder som vist i figuren på neste side. Disse peker på områder som bør gis ekstra oppmerksomhet og ressurser i planperioden. Satsingsområdene tar utgangspunkt i Kvæfjord kommune sin visjon om å være «en ren fornøyelse», FNs bærekraftsmål, Kvæfjords muligheter og utfordringer, men også innspill fra innbyggere.

Figur 2: Satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel

I økonomiplanen illustreres hvordan satsingsområdene følges opp med flere tiltak.

Det er gitt en nærmere omtale av kommunens antatte økonomiske handlingsrom i kapittel 4 Frie inntekter. Her anslås inntektsnivået for 2023 og videre utover i planperioden ut fra føringer gitt i kommuneproposisjonen og i forslaget til statsbudsjett for 2023. Anslagene er kvalitetssikret ved hjelp av KS Prognosemodell, en praksis som over år også er utviklet slik at avvikene mellom forrige års beregninger i økonomiplanen og det endelige budsjettopplegget mest har opphav i endringer i de statlige rammevilkårene.

Kommunens nettobudsjettering av den løpende driften, bygger på en rammeberegning slik som vist i kapittel 6. Denne beregningen tar utgangspunkt i gjeldende økonomiplan 2022-2025, budsjettvedtaket for 2022 og andre lokalpolitiske styringsvedtak med vekt på tertialrapportene; dernest også føringer fra statlig nivå, i hovedsak ut fra kommuneproposisjonen, revidert nasjonalbudsjett og statsbudsjettet.

Med nettobudsjettering menes at der for bevilgninger til de ulike driftsformål også er gjort fradrag for de tilhørende driftsinntekter. Det er ikke nødvendig å spesifisere utgifter og inntekter hver for seg, noe som samsvarer med at kommunestyret over flere år har vedtatt nettorammer for driftsbudsjettet. Et fullstendig detaljbudsjett til bruk i den videre administrative oppfølgingen blir satt opp ut fra det vedtatte nettobudsjettet.

For investeringsbudsjettet føres det fortsatt opp utgifter og inntekter hver for seg til de ulike formål i forslaget til budsjett og økonomiplan, for å gi en mer fullstendig oversikt over omfanget av slike mer årsvariable tiltak. Detaljbudsjetteringen kan for enkeltposter bety kontostreng med 19 siffer for henholdsvis budsjettart, ansvar, funksjon og prosjektkode.

For den som ønsker mer bakgrunnsstoff, kan kommuneproposisjonen og nasjonalbudsjettet med regjeringen forslag til statsbudsjett for 2023, lastes ned via nettadressen [Statsbudsjettet 2023 - regjeringen.no](https://statsbudsjettet2023.regjeringen.no)

Statsforvalteren i Troms og Finnmark har også lagt ut et mer kortfattet informasjonsskriv om det økonomiske opplegget for kommunene og oversikt over den kommunevise utviklingen i økonomiske nøkkeltall på sine hjemmesider [Statsbudsjettet for 2023 | Statsforvalteren i Troms og Finnmark](https://statsbudsjettet2023.statsforvalteren.no)

Relevant bakgrunnsinformasjon for vurderinger av budsjett og økonomiplan, kan også hentes fra *Kommunebarometeret* utarbeidd av Kommunal Rapport, hvor foreløpig versjon var vedlegg til kommunestyret i årsmeldingssaken våren 2022 og endelig versjon til formannskapet 03.10.2022. [MI \(kvafjord.kommune.no\)](https://kvafjord.kommune.no)

2. Finansielle måltall

Kommuneloven §14-2 bokstav c sier at kommunestyret selv skal vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Lovens utgangspunkt er at kommunestyret har et overordnet ansvar for styring og kontroll med økonomien. Lovgiver legger til grunn at dette kan gi et bedre grunnlag for beslutninger i økonomiplan- og budsjettprosessen, og et bedre grunnlag for åpenhet og vurderinger av den økonomiske utviklingen i kommunedirektørens årsberetning.

Kommunestyret må ta eierskap til utarbeidelse og bruk av finansielle måltall som styringsverktøy. Måltallene må ses som et redskap for å øke bevisstheten om langsiktig økonomiforvaltning, bedre den lokalpolitiske kunnskapen om kommunens økonomiske stilling og hvilke politiske ambisjoner det er rom for i et lengre perspektiv.

Ut fra drøftinger i F-sak 40/19 Rammedebatt, ble netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond valgt som finansielle måltall opp mot arbeidet med budsjett og økonomiplan. Flere kommuner har valgt tilsvarende måltall, som også brukes av andre aktører for å se på kommunens økonomiske situasjon.

Netto driftsresultat er en av de viktigste indikatorene for økonomisk balanse og er avgjørende for å nå øvrige finansielle mål over tid. Netto driftsresultat er driftsinntekter minus driftsutgifter, renter og avdrag på lån. Det viser hva som er igjen til investeringer eller fondsavsetninger etter at den løpende driften er gjort opp. Teknisk beregningsutvalg for kommunal økonomi (TBU) tilrår netto driftsresultat med mer enn 1,75% av brutto driftsinntekter sett over flere år. Hva som er tilstrekkelig i den enkelte kommune kan variere ut fra rådende omstendigheter, og må ses mot lånegjeld, lånebehov og nivået på økonomiske buffere.

Gjeldsgrad måler hvor mye gjeld kommunen har i forhold til inntektene. Med økende gjeldsgrad blir en kommune mer avhengig av lave renter, samtidig går en større del av inntektene med til å betale på renter og avdrag på lån. Kommunenes interesseorganisasjon KS tilrår en gjeldsgrad under 75% målt mot brutto driftsinntekter.

Disposisjonsfond er kommunens økonomiske buffer til å håndtere merforbruk og andre plutselige økonomiske problemer. KS er kommet til at disposisjonsfond med under 5% målt mot brutto driftsinntekter tilsier begrenset økonomisk handlefrihet, mellom 5% og 8% tilsier moderat økonomisk handlefrihet, mens over 8% tilsier en større grad av økonomisk handlefrihet.

MÅL	Netto driftsresultat	Lånegjeld	Disposisjonsfond
Økonomiplanperioden	1-1 Negativt netto driftsresultat må ses mot betydelige investeringsbehov i planperioden.	2-1 Lånegjelden skal ikke overstige 100% målt mot brutto driftsinntekter.	3-1 Disposisjonsfond skal i planperioden være i intervallet 5-8% målt mot brutto driftsinntekter.
På lengre sikt	1-2 På lengre sikt skal resultatet baseres på anbefalingen fra TBU	2-2 Etter fullføring av helsehus og skoleutbygging, skal gjeldsgraden reduseres.	3-2 På lengre sikt skal kommunen planlegge for større grad av økonomisk handlefrihet.
I rene tall	1,75%	Under 100%	Mer enn 5-8%

STATUS	Netto driftsresultat	Lånegjeld	Disposisjonsfond
Regnskap 2020	6,5%	73,7%	18,7%
Regnskap 2021	-0,47%	86,3%	17,72%
Budsjett 2022	-0,56%	97,9%	14,21%
Budsjett 2023	-2,56%	97,2%	10,65%

Tabell 1: Finansielle måltall vedtatt for Kvæfjord kommune

Statsforvalteren utarbeider årlige oversikter over utviklingen i økonomiske nøkkeltall for kommunene i Troms og Finnmark, som blant flere faktorer også omtaler netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond. Statsforvalteren kommenterer at 2021 økonomisk sett i fylket var svakere enn året før, og langt svakere enn landsgjennomsnittet. Det var stor variasjon blant kommunene, 17 kommuner hadde et netto driftsresultat over det anbefalte nivået på 1,75%, mens hele 15 kommuner hadde negative netto driftsresultater og måtte bruke fondsmidler for å avlegge regnskap i balanse. Deriblant Kvæfjord kommune. Nivået på netto lånegjeld i fylket er fortsatt høyt, og er samlet ca. 17% over landsgjennomsnittet. Troms og Finnmark er sammen med Møre og Romsdal de to fylkene med høyest netto lånegjeld i landet. God skatteinngang og utbetalinger fra Havbruksfondet har bidratt til å bedre resultatene i mange kommuner, både lokalt og nasjonalt.

Kvæfjord er en av kommunene med negativt netto driftsresultat i 2021. Der vi for et år siden var på topp 5 med lite netto lånegjeld, har vi i 2021 ramlet ned på 9.plass. Kvæfjord kommune har likevel pr årsskiftet lite gjeld i forhold til andre kommuner i fylket. Vi ligger også under landsgjennomsnittet pr 2021. Statsforvalteren bruker i sin vurdering lånegjeld eksklusive pensjonsforpliktelser, utlån til andre (startlån og ansvarlige lån) og ubrukte lånemidler. Dette er i hovedsak på linje med grunnlaget i kommunens eget planarbeid.

3. Kommuneøkonomien

Kommuneøkonomien i 2022

Skatteinntektene til kommunesektoren i 2022 knyttet til inntekt og formue er beregnet til å bli 2,4 mrd. kr høyere enn det som var lagt til grunn i Revidert Nasjonalbudsjett (RNB). Samtidig er pris- og kostnadsveksten for 2022 oppjustert fra 3,7 prosent til 5,3 prosent, noe som i hovedsak skyldes et uvanlig høyt anslag for prisvekst gjennom året.

Oppjusteringen av kostnadsveksten trekker isolert sett ned inntektsveksten i 2022 med 7,1 mrd. kr. Denne kostnadsøkningen videreføres i 2023. Realnedgangen i kommunesektorens samlede inntekter anslås i 2022 til -7,4 mrd. kr, og realnedgangen i frie inntekter anslås til 13,3 mrd. kr. Det nye inntektsanslaget danner grunnlaget for å vurdere veksten fra 2022 til 2023.

Koronapandemien

Den nasjonale arbeidsgruppen som skal vurdere økonomiske konsekvenser av koronapandemien i kommunesektoren har kartlagt konsekvensene for 1.halvår 2022. Rapporten ble lagt frem i månedsskiftet august-september. Regjeringen vil komme tilbake til denne saken i tilleggsnummer til statsbudsjettet for 2022 som blir lagt fram i november.

Kommuneøkonomien i 2023

Årlig lønns- og prisvekst i kommunesektoren måles ved den kommunale deflatoren (prosent) På grunn av høy prisvekst er kostnadsveksten oppjustert fra 3,7 prosent i RNB 2022, til 5,3 prosent i statsbudsjettet. Anslaget er imidlertid usikkert.

I 2023 anslås kommunal deflator til 3,7 prosent og lønnsveksten til 4,2 prosent. Dette betyr at i kommunesektorens inntektsramme for 2023 ligger inne en kompensasjon for anslått pris- og lønnsvekst på 3,7 prosent.

Andre aktuelle saker med betydning for kommunesektoren

Økt skatt for kraftverk

Høyprisbidrag

- Regjeringen foreslår et høyprisbidrag på vann- og vindkraftproduksjon fra 1.januar 2023. For store vannkraftverk (de som i dag er grunnrenteskattpliktige) vil likevel høyprisbidraget gjelde fra og med 28.september 2022. Høyprisbidraget skal utgjøre 23 prosent av pris over 70 øre per kilowatttime, og blir basert på faktiske priser. All produksjon i kraftverket er omfattet av høyprisbidraget. Denne ordningen anslås til å gi 23,6 mrd. kr i ekstra bokførte inntekter for 2023.
- Høyprisbidraget skal ikke påvirke vertskommunenes inntekter fra eiendomsskatt.

Økt skatt for vannkraftverk – grunnrente:

- Regjeringen foreslår å øke den effektive grunnrenteskattesatsen på vannkraft fra 37 prosent til 45 prosent med virkning fra og med inntektsåret 2022 (bokføres i 2023). Forslaget vil øke skatteinntektene med om lag 11,2 mrd. kr i 2023.
- Små kraftverk (under 10 000 kVA) betaler ikke grunnrenteskatt og blir derfor ikke påvirket av forslaget.

Disse tiltakene kan virke inn på overskuddet, og hvor mye eierne kan ta ut i utbytte fremover.

Grunnrente på havbruk og vindkraft

Regjeringen foreslår å innføre grunnrenteskatt fra 2023 på landbaserte vindkraftverk og på havbruk (oppdrett av laks, ørret og regnbueørret), med en effektiv sats på 40 prosent. Forslaget om grunnrente på havbruk er sendt på høring med frist 4.januar 2023. Regjeringen legger opp til at halvparten av inntektene fra grunnrente skal gå til kommunesektoren. Totalt er det anslått til å utgjøre mellom 3,1 – 3,2 mrd. kr fra og med 2024. Alle kommuner og fylkeskommuner vil få inntekter fra grunnrenten, men vertskommunene vil få en større del.

Rammebetingelser for Kvæfjord kommune

Kvæfjord får en nominell vekst i frie inntekter på 3,2 prosent fra 2022 til 2023. Dette betyr en realnedgang på 0,5 prosent.

Kommune	Anslag på frie inntekter 2023 (1 000 kr)	Anslag på oppgåve-korrigert vekst 2022-2023 (1 000 kr)	Nominell vekst 2022-2023 (prosent)	Realvekst 2022-2023 (kommunal deflator er 3,7 %) (prosent)
5439 Gamvik	117 481	6 852	6,2	2,5
5415 Lavangen	105 303	4 641	4,6	0,9
5417 Salangen	171 374	7 374	4,5	0,8
5403 Alta	1 588 750	65 268	4,3	0,6
5418 Målselv	477 003	19 377	4,2	0,5
5436 Porsanger	307 103	12 177	4,1	0,4
5441 Tana	257 200	9 815	4,0	0,3
5425 Storfjord	167 940	6 236	3,9	0,2
5427 Skjervøy	238 480	8 715	3,8	0,1
5423 Karlsøy	198 264	7 235	3,8	0,1
5424 Lyngen	251 653	8 922	3,7	0,0
5412 Tjeldsund	348 503	11 737	3,5	-0,2
5430 Kautokeino	267 855	9 011	3,5	-0,2
5402 Harstad	1 677 637	55 672	3,4	-0,3
5421 Senja	1 191 085	39 375	3,4	-0,3
5422 Balsfjord	423 734	13 266	3,2	-0,5
5432 Loppa	107 790	3 350	3,2	-0,5
5442 Nesseby	102 576	3 182	3,2	-0,5
5401 Tromsø	4 831 349	147 769	3,2	-0,5
5411 Kvæfjord	231 704	7 081	3,2	-0,5
5444 Sør-Varanger	726 417	21 751	3,1	-0,6
5416 Bardu	286 295	8 570	3,1	-0,6
5426 Kåfjord	177 123	5 211	3,0	-0,7
5419 Sørreisa	239 750	6 947	3,0	-0,7
5406 Hammerfest	895 550	25 612	2,9	-0,8
5404 Vardø	173 096	4 847	2,9	-0,8
5429 Kvænangen	130 208	3 637	2,9	-0,8
5413 Ibestad	120 750	3 304	2,8	-0,9
5428 Nordreisa	356 081	9 584	2,8	-0,9
5414 Gratangen	100 409	2 615	2,7	-1,0
5443 Båtsfjord	184 058	4 608	2,6	-1,1
5405 Vadsø	422 966	9 969	2,4	-1,3
5435 Nordkapp	250 047	5 847	2,4	-1,3
5437 Karasjok	225 272	5 128	2,3	-1,4
5434 Måsøy	123 581	2 537	2,1	-1,6
5438 Lebesby	137 319	2 576	1,9	-1,8
5433 Hasvik	109 442	1 858	1,7	-2,0
5420 Dyroy	104 758	1 716	1,7	-2,0
5440 Berlevåg	97 020	1 441	1,5	-2,2
Troms og Finnmark	18 002 275	598 165	3,4	-0,3
Heile landet	378 402 695	12 957 724	3,5	-0,2

Tabell 2: Frie inntekter i 2023 Troms og Finnmark

4. Frie inntekter

Kommunesektorens inntekter er satt sammen av frie og bundne inntekter. De bundne inntektene består hovedsakelig av øremerkede tilskudd, gebyr og egenbetalinger, som er knyttet til spesifikke kommunale tjenester. De frie inntektene er inntekter som kommunene disponerer fritt, uten andre føringer fra staten enn det som følger av lover og regelverk. De frie inntektene består av rammetilskudd og skatteinntekter, og inntektssystemet fordeler disse inntektene til kommunene. Innenfor de frie inntektene utgjør rammetilskudd om lag 44 prosent og skatteinntektene om lag 56 prosent.

Anslagene for kommunens skatteinntekter har de siste årene vært preget av forsiktighet som følge av covid-19. De faktiske tallene viser at økonomien klarte seg bedre i pandemien enn først ventet, og i Norge har kommunene delvis hatt høyere skatteinntekter enn forventet. Samtidig er pris- og kostnadsveksten oppjustert fra 3,7 prosent i revidert nasjonalbudsjett til 5,3 prosent i statsbudsjettet, noe som i hovedsak skyldes et uvanlig høyt anslag for prisvekst gjennom året. En økt kostnadsvekst vil svekke realverdien av de frie inntektene, og den høye inflasjonen bidrar også til økt usikkerhet i utviklingen i norsk økonomi.

Kvæfjord kommune får en nominell vekst i frie inntekter på 3,2 prosent, korrigert for oppgaveendringer. Når kommunal deflator for 2023 er 3,7 prosent vil det si en negativ realvekst på 0,5 prosent. Denne veksten er beregnet ut fra anslått nivå på regnskap 2022, og eventuell redusert inntektsvekst i 2022 videreføres derfor inn i 2023. Det foreligger ikke sluttsum på inntektene for 2022 før vi kommer til februar 2023.

Gjennomsnitt for kommunene i Troms og Finnmark er nominell vekst på 3,4 prosent. Blant kommunene i tidligere Troms fylke er det kun Lavangen, Salangen, Målselv, Skjervøy og Karlsøy som har realvekst i de frie inntektene fra 2022 til 2023.

Frie inntekter er først og fremst et anslag. Vi lever i usikre tider, og det er vanskelig å spå hva som blir utfallet for 2023. Inflasjon, renter, arbeidsledighet og krig påvirker kommuneøkonomien i minst like stor grad som privatøkonomien. Kvæfjord kommune bruker i sine inntektsanslag en prognosemodell utviklet av kommunesektorens interesseorganisasjon KS. Vi har benyttet all den informasjon vi har tilgjengelig, likevel må det presiseres usikkerheten som ligger i et anslag.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet til kommunene er summen av innbyggertilskudd, distriktstilskudd, skjønnstilskudd, regionsentertilskudd, veksttilskudd og storbytilskudd. I forslaget til statsbudsjett for 2023 er samlet rammetilskudd til kommunene beregnet til 160 mrd. kr.

Størrelsen på innbyggertilskuddet fastsettes ved at summen av de øvrige tilskudd trekkes fra, deretter ses innbyggertilskuddet mot samlet anslag på nivået for frie inntekter. Innbyggertilskuddet blir fordelt med et likt beløp pr innbygger 1.juli året forut for budsjettåret og utgjør 28 077 kr pr innbygger i 2023, før utgiftsutjevningen. 2861 innbyggere pr 01.07.2022 gir innbyggertilskudd i 2023 med 80 328 000 kr.

Det beregnes deretter utgiftsutjevning ut fra delskostnadsnøkler. Kommunene kompenseres i dette for ufrivillige kostnadsforhold som de ikke direkte kan påvirke selv. For eksempel aldersfordeling, ulike sosiale forhold og reiseavstander. Kompensasjonen skjer gjennom en kostnadsnøkkel, med ulike kriterier og med ulik vektning av disse. Via kostnadsnøkkel og oppdaterte kriteriedata både for

kommunen og på landsbasis, beregnes det et teoretisk utgiftsbehov for kommunen ut fra oppsettet i tabellen nedenfor.

Kriterium	Kriteriedata Kvæfjord	Vekt	X	Indeks kriterium	=	Beregnet utgiftsbehov
Innbyggere 0-1 år	55	0,0057	X	0,9557	=	0,0054
Innbyggere 2-5 år	100	0,1361	X	0,8345	=	0,1136
Innbyggere 6-15 år	295	0,2645	X	0,8747	=	0,2314
Innbyggere 16-22 år	225	0,0236	X	0,9465	=	0,0223
Innbyggere 23-66 år	1557	0,1049	X	0,946	=	0,0992
Innbyggere 67-79 år	467	0,0567	X	1,3932	=	0,0790
Innbyggere 80-89 år	132	0,0767	X	1,278	=	0,0980
Innbyggere 90 år og over	30	0,0385	X	1,2314	=	0,0474
Basiskriteriet (km/gradering)	15,9/0,81	0,0159	X	5,6317	=	0,0895
Reiseavstand innen sone gj.snitt	24655	0,0100	X	2,1965	=	0,0220
Reiseavstand til nabokrets gj.snitt	11263	0,0100	X	2,2051	=	0,0221
Landbrukskriteriet		0,0021	X	2,8645	=	0,0060
Innvandrere 6-15 år, ekskl Skandinavia	14	0,0071	X	0,5495	=	0,0039
Psykisk utviklingshemmede 16 år og over	29	0,0486	X	2,745	=	0,1334
Ikke-gifte 67 år og oppover	271	0,0454	X	1,3319	=	0,0605
Dødelighetskriteriet	24	0,0454	X	1,1242	=	0,0510
Uføre 18-49 år	98	0,0064	X	1,5347	=	0,0098
Flyktninger uten inngreiringstilskudd	79	0,0084	X	0,8501	=	0,0071
Opphopningsindeks	0,0525	0,0095	X	0,4287	=	0,0041
Aleneboende 30-66 år	268	0,0193	X	0,9915	=	0,0191
Barn 0-15 år med enslig forsørger	72	0,0188	X	1,2802	=	0,0241
Personer med lav inntekt	140	0,0118	X	0,9356	=	0,0110
Barn 1 år uten kontaktstøtte	19	0,0165	X	0,8603	=	0,0142
Innbyggere med høyere utdanning	620	0,0181	X	0,7711	=	0,0140
Sum indeks for beregnet utgiftsbehov		1,00000				1,1882

Tabell 3: Utgiftsutjevning, beregnet utgiftsbehov 2023

Normalt ville en for 2023 ta utgangspunkt i regnskapstallene fra 2021 når man skal beregne andelen hver sektor skal utgjøre av utgiftsutjevningen. Under koronapandemien har det blitt gitt ekstraordinære overføringer til kommunesektoren, og aktiviteten mellom de ulike sektorene er endret. Dette gjør at regnskapstallene for 2021 i mindre grad gir et korrekt bilde for en normalsituasjon for kommunesektoren. I utgiftsutjevningen for 2023 ligger derfor regnskapstallene for 2019 til grunn, ikke tallene fra 2021 slik de ville gjort i et normalår. Det er videre tatt hensyn til oppgaveendringer, korreksjoner og annet i perioden 2020-2023 som ikke inngår i regnskapstallene.

Utgiftsbehovet bygger på netto driftsutgifter for de tjenestene som inngår i kostnadsnøkkelen. For kommunene gjelder dette grunnskole, pleie og omsorg, sosialhjelp, barnevern, kommunehelse, barnehage, administrasjon/miljø og landbruk. Summen av utgifter for disse tjenestene er framskrevet med veksten i de frie inntektene i perioden 2019-2023. Utgiftsbehovet for kommunene er i 2023 beregnet til 343 mrd. kr, det vil si et gjennomsnitt på 62 859 kr pr innbygger.

Kvæfjord kommunes samlede indeks for beregnet utgiftsbehov er for 2023 beregnet til 1,1882. Det tilsier at kommunen er 18,82 prosent tyngre å drive enn landsgjennomsnittet for kommunene. Nedenfor er vist den løpende utviklingen i ordinære rammetilskudd til Kvæfjord kommune for årene 2020-2023, ut fra opprinnelig forslag i de årlige statsbudsjetter. Dette oppsettet tar ikke høyde for

deflator, Stortingets budsjettsaldering, koronajusteringene i 2020 og 2021 eller endringer ut fra innlemming av øremerkede midler eller saker med særskilt fordeling.

Rammetilskudd 2020-2023				
<i>Beløp i 1000 kr</i>	2020	2021	2022	2023
Innbyggertilskudd	71 363	70 050	73 461	80 328
Utgiftsutjevning	32 554	32 592	35 656	35 366
INGAR	137 -	107 -	136 -	117
Saker med særskilt fordeling	1 357	655	442	2 024
Nord-Norge /Namdalstilskudd	9 934	10 135	10 075	10 325
Småkommunetillegg	5 875	6 034	6 034	6 257
Ordinært skjønn	1 550	1 130	842	620
Sum ordinært rammetilskudd	122 770	120 489	126 374	134 802

Tabell 4: Rammetilskudd 2020-2023

Skatteinntekter

Skatteinntekter medregnet løpende inntektsutjevning, men ikke eiendomsskatt, er samlet anslått til 96 739 000 kr i kommunedirektørens forslag til budsjett for 2023.

Mens nivået på rammetilskuddet fastsettes ved Stortingets budsjettsaldering i desember, kjenner vi ikke de endelige beløpene fra formues- og inntektsbeskatningen før i februar 2024. Det er derfor gjort foreløpige anslag på disse inntektene. Ut fra kjente historiske tall, har Finansdepartementet i forslaget til statsbudsjett foretatt et anslag på skatteinntekter og inntektsutjevning.

Ved siden av ordinær skatt på formue og inntekt, kan kommunene skrive ut eiendomsskatt. Kvæfjord kommune innførte eiendomsskatt på verk og bruk og annen næringseiendom i 2014, fra 2015 også på andre faste eiendommer i hele kommunen. Skattenivået var på sitt høyeste i 2017, med 5 promille av takstverdien. Eiendomsskatten ble for 2022 vedtatt med 3,75 promille av takstverdien. Budsjettforslaget er i tråd med økonomiplanen gjort opp med eiendomsskatt i 2023 med 3,75 promille.

Vedtaket om fritak for eiendomsskatt må gjøres av kommunestyret, også slik at et generelt fritaksvedtak må følges opp ved at nye søknader forelegges kommunestyret til behandling. Kommunestyret må altså selv konkret vurdere søknader om fritak for eiendomsskatt og fatte vedtak om det skal gis fritak eller ikke for den enkelte eiendom. Kommunestyret plikter på den annen side neppe å vurdere en søknad om fritak dersom kommunestyret først har truffet generelt vedtak om at fritak ikke skal innrømmes.

Den lokale praksis har vært at kommunestyret samtidig med fastsettelse av det årlige skattenivået også er blitt forelagt forslag om fritak grunngitt i eiendomsskattelovens regler. I skattevedtaket for 2017 fastsatte kommunestyret fritak for «eiendommer som eies av frivillige lag og foreninger», videre for «lokaler som eies av religiøse samfunn» og for «lokaler som disponeres til museumsformål» samt for «fredede bygninger» og «bygninger av historisk verdi», med hjemmel i § 7 bokstavene a og b.

I oppfølging av skattevedtaket for 2022, vedtok kommunestyret fritak for eiendomsskatt med hjemmel i eiendomsskatteloven §7c for nyoppført bolig i inntil 10 år, regnet fra ferdigstilling i 2022. Med bolig menes her enebolig og leilighetsbygg som fullt ut skal brukes til husvære. Med

ferdigstillelse menes ferdigattest fra kommunal bygningsmyndighet.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i de løpende nominelle inntekter fra eiendomsskatt i Kvæfjord kommune, først de faktiske beløp for regnskapsårene 2014-2021, og deretter de foreløpige anslagene på inntekter i regulert budsjett for 2022 og kommunedirektørens forslag for 2023.

Eiendomsskatt 2019-2023				
<i>Beløp i 1000 kr</i>	2020	2021	2022	2023
Skattenivå:				
<i>Promille</i>	4,25	4	3,75	3,75
Skatteinntekter:				
Bolig, fritidsbolig	6 707	6 550	5 900	5 900
Annen eiendom	901	850	785	785
Sum eiendomsskatt	7 608	7 400	6 685	6 685

Tabell 5: Eiendomsskatt 2020-2023

Vertskommunetilskudd

Etter ansvarsreformen i helsevernet for psykisk utviklingshemmede i 1991, overtok 33 vertskommuner ansvaret for tiltak og tjenester for mer enn 1500 personer som på dette tidspunktet egentlig var hjemmehørende i andre kommuner. 116 av disse bosatte seg i Kvæfjord kommune etter avviklingen av Trastad gård. Fra 1993 gjelder en særskilt tilskuddsordning for å kompensere vertskommunene for beboere som valgte å bli boende i institusjonskommunen. Vertskommunetilskuddet avvikles når alle beboerne er falt fra, i 2021 opplevde den første av disse kommunene en slik situasjon.

Vertskommunetilskuddet fordeles i henhold til antall gjenværende vertskommunebeboere. Tilskuddet til kommunen settes ned årlig i forhold til antall beboere som faller fra. På grunn av frafall kan noen kommuner få store endringer i inntekter fra ett år til ett annet. Det kan gi utfordringer i arbeidet med omstilling og nedbygging av tjenestetilbudet. For å sikre kommunene mot brå inntektsbortfall, er det derfor innført en skjermingsordning slik at ingen kommuner ved frafall trekkes mer enn et beløp knyttet til antallet innbyggere i kommunen.

Det er i forslag til statsbudsjett for 2023 ført opp tilskudd til vertskommunene med 900 mill. kr over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Vertskommunetilskuddet til Kvæfjord kommune er for 2022 bevilget med 119,6 mill. kr. For 2023 anslår vi inntekten til å bli 122,5 mill. kr. Endelig tildelingsbrev kommer til kommunen i februar 2023.

Vertskommunetilskuddet er fortsatt et tungt element i finansieringen av kommunens løpende drift. I 2021 opplevde den første vertskommunen bortfall av slike inntekter, og flere vil følge etter de kommende årene. Selv om det ikke får aktualitet i planperioden, må også Kvæfjord kommune i sin framtidige langtidsplanlegging ta høyde for en situasjon uten vertskommunetilskudd.

Integreringstilskudd

Kommunene mottar integreringstilskudd ved bosetting av personer som får innvilget opphold i Norge på bakgrunn av søknad om asyl og familiegjenforening til disse. De berørte kommuner får tilskudd etter de samme satser i fem år regnet fra bosetting. Kvæfjord kommune var i utgangspunktet en av de kommuner som ikke lenger fikk bosette flyktninger, og i økonomiplanen skulle

integreringstilskudd utfases i løpet av 2022.

Nå er situasjonen en helt annen, Kvæfjord kommune har igjen fått flyktningmottak, og vi bosetter ukrainere i kommunen. I 2022 bosatte vi om lag 30 flyktninger, det er i skrivende stund ikke tatt stilling til bosettingsnivå for 2023, vi har budsjettert med et integreringstilskudd på 7,47 mill. kr, dette vil måtte justeres gjennom året ved eventuelle endringer.

Øvrige generelle statstilskudd

Havbruksfondet fordeler kommunesektorens andel av inntekter fra havbruksnæringen. Kommunene får fra 2022 40 prosent av salgsinntektene samt inntekter fra en produksjonsavgift beregnet til 40 øre pr kilo laks. I 2022 har inntektssystemutvalget levert sin rapport om fremtidig inntektssystem for kommunene. Utvalget foreslår at kommunenes inntekter fra konsesjonskraft og havbruksfondet, samt eiendomsskatt på kraftanlegg, vindkraft, kraftnett og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum, bør utjevnes mellom kommunene. Utjevningen av disse inntektene bør være mindre enn for de skatteinntektene som inngår i inntektsutjevningen i dag.

Hva som blir resultatet av dette, og hva det har å si for Kvæfjord kommune er vanskelig å si nå. I budsjett og økonomiplan har vi lagt til grunn 3,2 mill. kr i årlig inntekt, litt lavere budsjettsum enn i 2022. Usikkerheten ved dette beløpet er høy.

Det er innenfor de frie inntekter også ført opp årlig utbyggingskompensasjon ut fra tidligere innvilget statstilskudd til delvis dekning av renter og avdrag på lån til finansiering av utbygging av Husby sykehjem og omsorgsboliger, med 629 000 kr.

Tabellen under viser et foreløpig anslag på frie inntekter i økonomiplanperioden.

Frie inntekter 2023-2026				
<i>Beløp i 1000 kr og 2023-priser</i>	2023	2024	2025	2026
Rammetilskudd	134 802	135 229	135 734	135 736
Netto inntektsutjevning	24 425	21 449	21 449	21 449
Skatt på forume og inntekt	72 314	75 879	75 879	75 879
SUM rammetilskudd og skatt	231 541	232 557	233 062	233 064
Eiendomsskatt	6 685	6 685	6 685	6 685
Vertskommunetilskudd	122 500	121 300	120 210	119 000
Integreringstilskudd flyktninger	7 470	7 809	6 903	7 303
Øvrige generelle statstilskudd	3 829	3 790	3 786	3 783
SUM frie inntekter	372 025	372 141	370 646	369 835

Tabell 6: Frie inntekter 2023-2026

5. Makroøkonomi - rentemarkedets påvirkning på økonomien i Kvæfjord

Prognosene i statsbudsjettet er mer optimistiske enn det SSB og Norges Bank har hatt i sine prognoser. I statsbudsjettet skal BNP vokse med 1,75 prosent, mens Norges Bank forventer fall på 0,3 prosent i 2023. Videre forventes det lavere arbeidsledighet i statsbudsjettet enn det Norges Bank forventer.

I lys av disse nøkkeltallene vil innstrammingen i statsbudsjettet ikke være nok til å holde rentene på nivået Norges Bank forventet, altså vil det isolert sett være fare for en høyere rente enn først antatt ved å bruke Norges banks forventninger til BNP og arbeidsledighet enn det som fremkommer i statsbudsjettet.

Rentemarkedet svinger voldsomt for tiden. Det kommer jevnlig nyheter som flytter rentenivåene fremover i tid, både opp og ned, med 0,2 prosentpoeng fra en dag til den neste. Det er særlig makroøkonomiske nøkkeltall som inflasjon, arbeidsledighet, ledige stillinger og krig i Ukraina som forårsaker endringene. Energisituasjonen for vinteren 2023 er også en viktig premisleverandør for hvordan renteforventningene 12-24 måneder fremover endrer seg. SSB publiserte 10.oktober inflasjonstallene, hvor kjerneinflasjonen i september var på 5,3 prosent, det høyeste nivået siden dette tallet ble introdusert i 2001.

Norske kroner har svekket seg, spesielt mot USD. Hvis Norge har lavere rente enn andre land, fører dette til lavere etterspørsel etter kroner og en svakere kronekurs. Effekten av stadig svakere kroner er importert inflasjon, varene vi importerer blir dyrere. Denne inflasjonen må bekjempes gjennom høyere renter fra Norges Bank.

Norges Bank økte renta med 0,25% den 3.november til 2,5%, det forventes en ytterligere økning i desember på 0,25%. Grafen under viser 3M Nibor rente fra november 2019 til november 2022.

Figur 3: 3M Nibor rente fra 2019-2022

Hva har dette å si for Kvæfjord kommune?

Kvæfjord kommune har gjort store investeringer de siste årene, og økt lånegjelden betydelig. I 2020 hadde vi en gjeldsgrad på 73,7%, i 2022 går vi ut med en gjeldsgrad på 97,9%. Lån som har flytende rente eller rentebinding på under 1 år utgjør 62% av porteføljen. Disse lånene følger markedet. I budsjett og økonomiplan for 2023-2026 har vi lagt inn budsjettrenter med hhv 4,55%, 4,5%, 4,35% og 4,25% rente. For et år siden var renter i årene 2023-2025 budsjettet med 2,35%, 2,6% og 2,65%.

Kvæfjord kommune har tidligere vedtatt at man skal benytte metode for minimumsavdrag for å bestemme hvor stor andel av gjelden som skal nedbetales hvert år. Kommuneloven §14-18 slår fast at "Avdragene skal samlet være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på

kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler”. Når vi har tatt i bruk både helsehus og nye Borkenes skole, og har startet avskrivning av disse, så må også avdragene øke.

Deler av gjelden dekkes av andre. Startlån dekkes av låntakere, vi har noe rentekompensasjon og lån som dekkes av Kvæfjord Eiendom AS. I tillegg må innbyggerne i Kvæfjord dekke lån som er tatt opp til selvkost-investeringer. Som det fremgår av budsjettkommentar på RO6 øker gebyrene på selvkost, bakgrunnen for dette er blant annet økte kostnader på renter og avdrag.

Renter og avdrag er ikke en del av rammeberegningene, men har egne poster på RO8 Frie inntekter, betjening av lån. I tillegg til å dekke løpende drift, må vi også dekke lånekostnader. Dersom vi ikke greier det, har vi heller ikke positivt netto driftsresultat. For å redusere låneutgiftene fremover må vi ta opp minst mulig lån, aller helst mindre låneopptak enn vi betaler i avdrag på et år. I 2023 er opptak av lån og betaling av avdrag omtrent likt. I 2024 og 2025 ser det imidlertid ut til at vi må ta opp mer enn vi nedbetaler. Vi har som mål å ikke ha gjeldsgrad på over 100% av brutto driftsinntekter. Slik det ser ut nå går vi over dette målet i 2024. Da må vi ha i bakhodet hva dette vil gjøre for driften av resten av de kommunale tjenestene.

Tabellen under viser budsjetterte beløp for renter og avdrag i økonomiplanperioden.

Renter og avdrag 2023-2026				
<i>Beløp i 1000 kr og 2023-priser</i>	2023	2024	2025	2026
Renter	16 886	17 244	19 521	19 164
Avdrag	15 030	15 405	16 243	16 243
SUM	31 916	32 649	35 764	35 407

Tabell 7: Renter og avdrag 2023-2026

Likviditet

Likviditet har ikke vært et problem i Kvæfjord kommune siden 2016, da avsluttet vi kassakreditten og har senere ikke hatt denne i bruk. Likviditeten er i dag en kombinasjon av disposisjonsfondet som vi har opparbeidet over år, og premieavviket som vi har betalt, men ikke regnskapsført. Dette gjør at vi så langt har hatt en helt ok likviditetssituasjon. Premieavviket vil øke ganske mye i 2023, og ha litt lavere økning i resten av økonomiplanperioden. Når vi samtidig bygger ned disposisjonsfondet, vil dette gå ut over likviditeten og det kan igjen bli aktuelt med kassakreditt for å dekke våre løpende utgifter.

6. Rammeberegning

Rammeberegning skal vise hvordan kommunen beveger seg fra vedtatte driftsrammer for 2022 til nye, oppdaterte driftsrammer for budsjettåret 2023. Kommunedirektøren bygger beregningen for 2023 på kommunestyrets vedtak om økonomiske rammer i budsjett og økonomiplan 2022-2025, også ut fra forutsetningen om at økonomiplanen skal danne grunnlag for beregninger av rammer i arbeidet med de framtidige årsbudsjettene.

Kommunens frie inntekter skal finansiere nettoutgiftene som kommunestyret vedtar for den løpende driften. De frie inntektene medregnet eiendomsskatt, vertskommunetilskudd, integreringstilskudd og øvrige generelle statstilskudd anslås i sum til å utgjøre 372 mill. kr for 2023.

Rammeberegningen foretas i fem steg:

1. Med utgangspunkt i 2022-budsjettet tas det inn tiltak fra økonomiplanen tidfestet til 2023.
2. Det må tas hensyn til vedtak i kommunestyret i løpet av 2022 som har økonomisk konsekvens for budsjettåret 2023.
3. Det må også tas høyde for innlemminger og korreksjoner ut fra forslaget til statsbudsjett.
4. Kompensasjon for antatt pris- og lønnsvekst (deflator) innregnes i rammene. Merk for øvrig at en andel av dette også avsettes særskilt til å møte lønnstillegg som gis i løpet av neste år.
5. Det foretas en del lokale rammetilpasninger.

Tabellen på neste side viser et sammendrag av rammeberegningen som har dannet basis for arbeidet med driftsbudsjettet for 2023.

Det er foretatt korrigeringer for oppdaterte premieanslag fra Kommunal Landspensjonskasse og Statens pensjonskasse for lærere. For KLP er premienivået nedjustert fra 15,77 prosent i 2022 til 15,08 prosent i 2023. For SPK er det oppjustert fra 8,84 prosent i 2022 til 9,04 prosent i 2023. Bosetting av flyktninger fra Ukraina har gjort det nødvendig å øke budsjettet på RO2 med 4,6 mill. kr i 2023. Dette finansieres av økte integreringstilskudd fra Staten.

I 2023 ønsker vi å satse på digitalisering på støttesystemer på RO1. Vi har i forslaget satt av 2,8 mill. kr til dette, noe som må finansieres ved bruk av disposisjonsfond. Digitalisering vil imidlertid gjøre det mulig å effektivisere i årene fremover, noe som fremgår av økonomiplan 2023-2026.

Ved gjennomgang av budsjettforslaget viste det seg vanskelig for RO2 å lande på anslått ramme for området. Vi har sett oss nødt til å øke rammen med 1,47 mill. kr for å kunne dekke lønnskostnadene i 2023.

Det er tatt høyde for kommunal medfinansiering av bredbåndsutbygging til Gullesfjordbotn og Storjorda med 2 172 000 kr. Dette er siste bit av bredbåndsutbygging, og med dette har Kvæfjord kommune full bredbåndsdekning i hele kommunen.

I sum gjør dette at vi går fra nettoutgifter i 2022 med 340, 8 mill. kr i 2022 til 354,9 mill. kr i 2023. Økningen utgjør 13,7 mill. kr eller 4% fra 2022 til 2023.

	RO0-RO6 Summer	RO0 Styring	RO1 Fellesadm	RO2 Oppvekst	RO3 Helse/oms	RO4 Teknisk	RO6 Selvkost
<i>Beløp i 1000 kr</i>							
K-sak 45/21 Budsjett 2022	340 882	3 682	27 553	94 624	188 819	27 627	- 1 423
K-sak 45/21 Tiltak i økonomiplan							
K-65/13 Budsjettandel kutt ved frafall vertskommunebeboere	- 4 015	- 25	- 242	- 697	- 2 795	- 216	- 41
K-32/18 Pensjonsforlik 2018, kompensasjon redusert innsparingseffekt	55	0	3	9	39	3	1
K-55/17 Resultatbasert rammekorrigerings	- 1 081	- 44	- 157	- 336	- 544	-	-
Årsvariable utgifter valgavvikling	263	263					
K-46/17 Lånekompensasjon kirkekassen løpende oppdatering	- 3		- 3				
K-65/13 styrket bevilgning tilskudd lag/foreninger	30			30			
K-67/20, LEV-24/19 effektiviseringskrav skole	- 751			- 751			
K-39/08 økt kompetansekrav 2 ÅV/år omgjøres fra assistent	88				88		
LEV33/18 egenandel tiltak FACT interkomm spesialisttjenestetilbud	13					13	
K-52/12, F-40/18 vedlikeholsplan bygg, styrkningsmidler	90					90	
K-64/20 Veier, veilys, styrkningsmidler	106					106	
K-33/18 Kveøyforbindelsen - avvikling lokal medfinansiering	50					50	
Midlertidig sykehjemdrift til 1.7.22	- 2 000				- 2 000		
Arealplan Kvæfjord eksternt bistand planarbeid	500					500	
Korrigerings selvkost mot gebyrinntekter	-						
Bredbåndsutbygging i områdene Gullesfjordbotn og Storjorda	2 172		2 172				
SUM endring/tiltak 2023 i BUD ØP 2022-2025	- 4 483	195	1 773	- 1 745	- 5 199	533	- 40
Vedtak i 2022 med budsjettvirkning i 2023							
K-6/22 Gebyrinntekter skjenke- og salgsbevilgninger	-			- 50	50		
K-6/22 Husleie Borkenes servicebygg	- 389				- 389		
K-6/22 Kvæfjord frivillighetssentral flyttes fra RO1 til RO2	-		- 540	540			
K-6/22 Kjøp av biler	- 94					- 47	- 47
SUM budsjettsaker i løpet av 2022	- 483	-	- 540	490	- 339	- 47	- 47
Statsbudsjett - innlemminger/korleksjoner							
Statlige og private skoler, endringer i elevtall	- 64			- 64			
Gratis deltids plass i SFO på 1.trinn - helårseffekt av endring i 2022	478			478			
Reduksjon makspris bhg, helårsvirkning 2023 + ytterligere reduksjon 2023 og gratis bhg 3.barn i familien	450			450			
Redusert pensjonspåslag private barnehager	- 32			- 32			
Barnekoordinator - helårseffekt av endring i 2022	50				50		
Økt basistilskudd for fastleger	288				288		
Diverse korrigeringer økonomisk sosialhjelp	61			61			
Godtgjøring av sakyndige og tolk som følge av ny barnevernlov	- 11			- 11			
Samværsplan som følge av ny barnevernlov	19			19			
Barnevernsreformen	175			175			
Ekstraordinære koronatiltak 2022 - fordelt forholdsmessig over RO	- 477	- 5	- 41	- 132	- 259	- 40	
Restkorrigering merskattevekst utbytter 2022 - fordelt forholdsmessig	- 1 086	- 12	- 93	- 300	- 590	- 90	
Diverse korleksjoner	- 28	- 0	- 2	- 8	- 15	- 2	
SUM korleksjoner rammetilskudd 2023	- 177	- 18	- 136	636	- 526	- 133	
Deflator, kompensasjon 3,7%							
	12 422	143	1 060	3 478	6 762	1 035	- 56
Herav lønnsavsetning	8 290		522	2 285	5 090	316	77
Lokale rammetilpasninger							
Justering for KLP-pensjon fra 2022=15,77% til 2023=15,08	- 122	- 1	- 7	- 20	- 87	- 6	- 1
Justering for SPK-pensjon fra 2022=8,84% til 2023=9,04%	6			6			
Flytte VAF-enheten fra Oscarsvei 11 til Oscarsvei 9	- 187				- 187		
Kontrollutvalgssak 21/22: Budsjett 2023	30		30				
Kommunesamarbeid NAV -> helårseffekt 2023	- 335			- 335			
Ekstra naturfagstime ble ikke innført	- 60			- 60			
Økte utgifter flyktningebosetting	4 625			4 625			
Digitalisering RO1 - innføring av ACOS, Visma plus og Framsikt	2 800		2 800				
Økte utgifter flyktningmottak	2 210			100	2 110		
Vertskommunetilskudd flyktninger	- 2 937			- 827	- 2 110		
Økt arbeidsgiveravgift for lønn over 750 000 kr	390		64	54	258	14	
Prosjektstilling servickontoret i et halvt år	200		200				
Økte lønnskostnader 2022 - etterslep til 2023	1 470			1 470			
Digi-nettverk Troms og Finnmark	150		150				
Korrigerings selvkost mot gebyrer	- 1 898						- 1 898
Kommunalt næringsfond - bruk av disposisjonsfond	400		400				
SUM lokale rammetilpasninger	6 742	- 1	3 637	5 013	- 16	8	- 1 899

Vedtatt budsjett 2022	340 882	3 682	27 553	94 624	188 819	27 627	-	1 423
Tiltak i økonomiplan 2022-2025	- 4 483	195	1 773	- 1 745	- 5 199	533	-	40
Budsjettsaker i 2022 med virkning i 2023	- 483	-	- 540	490	- 339	- 47	-	47
Statsbudsjettets korrigeringer i rammetilskudd	- 177	- 18	- 136	636	- 526	- 133	-	-
Deflator, kompensasjon 3,7%	12 422	143	1 060	3 478	6 762	1 035	-	56
Lokale rammetilpasninger	6 742	- 1	3 637	5 013	- 16	8	-	1 899
SUM Nettorammer for budsjett 2023	354 903	4 001	33 347	102 496	189 501	29 023	-	3 465

Tabell 8: Rammeberegning 2023.

7. ROO Styringsorganer

Dette rammeområdet omfatter de lokalpolitiske styringsorganer samt utvalgs- og kontrollfunksjoner. Rammeberegningen med basis i budsjett 2022, tiltak i økonomiplan 2022-2025, budsjettreguleringer i 2022 med virkning for neste år og føringer i forslaget til statsbudsjett, tilsier netto utgiftsramme for ROO Styringsorganer med 4 001 000 kr.

Budsjettforslaget er i tråd med utgiftsrammen som er beregnet. På lik linje med de andre rammeområdene, har man gjennomgående innstramminger og effektiviseringskrav. I 2023 er det budsjettert med valgutgifter.

01011 Kommunestyre/formannskap. Kommunestyret har vedtatt forskrift om folkevalgtes rett til godtgjøring og velferdsgoder i Kvæfjord kommune, i tråd med krav i kommuneloven. Forskriften angir flere kronebeløp og avslutningsvis i §12 at «nivået på kronebeløp oppgitt i denne forskriften blir å vurdere årlig i budsjettsaken».

Kvæfjord kommune har over flere år lagt til grunn årlig justering i godtgjørelser til de folkevalgte lik lønnsvekstandelen i regjeringens anslag for kommunal deflator i forslag i forslag til neste års statsbudsjett. Anslaget for neste år er satt til 4,2%. Ut fra §12 i forskrift om folkevalgtes godtgjøring, kan kommunestyret videreføre denne praksis eller kommunestyret kan velge en annen tilnærming til nivået på de folkevalgtes godtgjøring. Budsjettforslaget tar høyde for oppjustering av godtgjørelser til de folkevalgte med 4,2% fra kommende årsskifte, og vi foreslår følgende justering:

§4 Utmåling av utgifter og økonomisk tap. Dekning av utgifter som følger av vervet og dekning av ikke-dokumentert tapt inntekt økes fra 526 kr til 548 kr pr møtedag. Utgiftsdekning for eget kontorhold økes fra 1151 kr til 1199 kr pr år, jf. §3 annet ledd.

§5 Arbeidsgodtgjøring. Ordinær møtegodtgjøring økes fra 593 kr til 618 kr pr møtedag.

§6 Godtgjøring ved frikjøp. Ordfører frikjøpes i 100% stilling. Godtgjøring til ordfører økes fra 949 000 kr til 989 000 kr pr år.

Varaordfører frikjøpes i 40% stilling. Godtgjøring til varaordfører utgjør 90% av godtgjøringen til ordfører, og økes fra 341 640 kr til 356 040 kr pr år.

Formannskapets øvrige fem medlemmer og lederne av teknisk utvalg, levekårsutvalg og kontrollutvalg har frikjøpsordning lik 3% av godtgjøring til ordfører. Godtgjøring etter denne ordning økes fra 28 470 kr til 29 670 kr pr år.

01012 Hovedutvalg/andre nemnder. Møteutgifter til de politiske utvalg bygger på overnevnte forskrift, der det er budsjettert med seks møter i levekårsutvalget. Fire møter i teknisk utvalg, felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse samt ungdomsrådet.

Det er ført opp 3000 kr til (eldrerådets) innsatspris og 2500 kr til (ungdomsrådets) inkluderingspris. Fellesrådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse markerer årlig eldredagen i Kvæfjord, og det er satt av 20 000 kr til arrangementet.

Det er ført opp 293 000 kr til medlemskontingenter som gjelder Hålogalandsrådet, Flyplassutvalget og Midtre Hålogaland friluftsråd.

01113 Kontrollfunksjoner. Budsjettforslaget fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret selv. Bakgrunnen for dette er at utvalget skal være fritt og uavhengig av de organer det skal kontrollere. Det er derfor i tråd med kontrollutvalgssak 21/2022 ført opp netto utgift med 1 129 000

kr. Kjøp av revisjonstjenester er ført opp med 850 000 kr. Kjøp av sekretariatsfunksjoner til kontrollutvalget er beregnet til 157 000 kr.

01221 Valg. Det skal gjennomføres kommunevalg i 2023. Budsjettforslaget tar hensyn til dette og det er lagt inn utgift med 262 000 kr, basert på framskrivning av erfaringstall fra forrige lokalvalg.

01222 Støtte til politiske partier. Det er lagt til grunn samme satser i 2023 som i 2022. Det ble da utbetalt gruppestøtte med 5 000 kr og representantstøtte med 2 300 kr.

09990 Reserverte tilleggsbevilgninger omhandler formannskapetets disposisjonspost, det er lagt til grunn samme beløp som i 2022, 80 000 kr. Kommunedirektøren legger til grunn at det kan trekkes veksler på denne reservebevilgningen ved folkevalgtes deltakelse i møter utenom kommunen og dersom den politiske møtefrekvensen i 2023 eller blir større enn det som kommer frem ovenfor.

8. RO1 Fellesadministrasjon

Rammeområdet omfatter kommunedirektøren og hennes faglige stab, samt støttefunksjoner for hele organisasjonen innenfor IKT, økonomi, personal, HMS, planlegging, beredskap, internkontroll, innkjøp, avtaler, endel fellesutgifter for hele kommuneorganisasjonen, drift av rådhuset, arbeidsmiljøutvalg, næringstiltak og tilskudd til kirkelige formål.

Rammeberegningen viser netto utgiftsramme for RO1 Fellesadministrasjon på 33 347 000 kr. I dette ligger ekstraordinære utgifter som skal sørge for mulighet til innsparing i årene som kommer. Dette gjelder IKT-programmer som er et ledd i digitaliseringsutviklingen i Kvæfjord. Vi innfører nytt sak/arkiv-system ACOS i 2023, dette er en skybasert tjeneste som ikke kan tas inn i investeringsbudsjettet. I denne forbindelse har vi sett oss nødt til å ha en prosjektstilling i første halvår 2023 som skal stå for avvikling av gammelt system og innføring av nytt.

Vi har vært i innovativ anskaffelsesprosess gjennom mange år på økonomi- og personalsystem med støttesystemer, sammen med Værnesregionen og Harstad kommune. Nå er beslutningen tatt, og vi endrer fra Visma Enterprise til Visma Enterprise Plus som er en skybasert tjeneste. Nåværende system blir ikke oppdatert like hyppig som ønskelig, og er et system som skal utfases i løpet av de nærmeste årene. For å kunne levere sikre data på økonomi og personalområdet, er det derfor nødvendig å gå videre til skybasert system.

Kvæfjord kommune er den siste kommunen i Troms og Finnmark som ikke har eget verktøy for årsbudsjett, kommunale planer og økonomiplan. Som en tilleggsdel av anskaffelsen på økonomi og personal, er det en mulighet til å kunne ta i bruk Framsikt. Framsikt AS har sitt hovedkontor i Bø i Vesterålen, og tilbyr kommuner et nettbasert verktøy for analyse, planlegging og budsjettering. Vi har allerede startet opp arbeidet med kommunale planer, og har i budsjettet lagt inn midler for verktøy til analyse, årsbudsjett og økonomiplan.

Vi starter altså arbeidet med å i enda større grad digitalisere fellesadministrasjonen. Dette er nødvendige grep for å møte fremtiden, vi blir mindre sårbare og personavhengige, og vi kan i større grad legge opp til færre ansatte for å dekke alle oppgavene i fellesadministrasjonen. I økonomiplanen er det lagt inn nedtrekk på fellesadministrasjonen, først med ett årsverk i 2024, så ytterligere ett årsverk i 2025. Dette skal i utgangspunktet gjøres ved naturlig avgang. Det er likevel naturlig at alle eventuelle vakanser i 2023 må vurderes særskilt, dersom det er mulig å redusere allerede i 2023 vil vi gjøre det.

10010 Kommunedirektørens kontor omfatter 3,2 årsverk, kommunedirektøren, rådgiver, samfunnsplanlegger og beredskapsmedarbeider i 20% stilling. Kontoret leder, støtter og bistår hele organisasjonen med fagkompetanse, systemarbeid, planer, reglementer mv samt støttesystemer på tvers av alle avdelingene og hele organisasjonen.

10011 Fellesutgifter omfatter en samling av utgifter som dekker flere rammeområder. Det er ført opp lønnsmidler for hovedverneombud og etablerte frikjøpsordninger i tråd med tidligere år. Konto for medlemskontingenter er økt for 2023 til 335 000 kr, her inngår nytt medlemskap i Digi Troms og Finnmark som er et regionalt fellesskap som skal jobbe for digitale løsninger på tvers av kommunegrensene.

Alt som gjelder tilskudd til Kvæfjord frivillighetssentral er flyttet til RO2 i løpet av 2022, og er ikke lenger en del av budsjettet på 10011 Fellesutgifter. Ut over dette er alle budsjettposter fra 2022 videreført, og vurdert i forhold til prisøkninger. Budsjettet er på 3,1 mill. kr.

10113 IKT-kontor har de største økningene på rammeområdet, da innføring av nye IKT-løsninger er tatt inn på dette ansvaret. Vi har økt IKT-lisenser og oppgraderinger med 2,8 mill. kr til dette formålet, dette dekkes av disposisjonsfond og er en engangskostnad. IKT-kontoret har 2 årsverk, i tillegg er det utgifter til IKT driftsavtaler, IKT-utstyr og bredbåndsabonnement. Budsjettet er på 9,1 mill. kr.

10017 Servicekontor har i utgangspunktet 3 årsverk. En av de fast ansatte jobber fulltid med prosjekt for innføring av nytt sak/arkiv-system første halvår 2023. Det er derfor nødvendig å ha vikar i stillingen på servicekontoret, og er budsjettert frem til 1.juli 2023.

10313 Næringsfond. I 2022 ble det vedtatt å søke om 400 000 kr fylkeskommunal medfinansiering til kommunale næringsfond. Det forutsatte også at kommunen selv satte av 400 000 kr av egne midler og opprettet et kommunalt næringsfond, i praksis er dette en del av disposisjonsfondet. Dette gjør at vi har større muskler for å bistå næringslivet i 2023, og vi har budsjettert med 1,5 mill. kr i tilskudd fra næringsfond.

10411 Kirkelig fellesråd/10412 Gravplasser/gravlunder. Kommunen yter driftstilskudd til kirkelig fellesråd og til fellesdrift av gravplasser, ut fra regler i kirkelovgivningen. Budsjettoplegget fra 2022 foreslås videreført. Vi har nedjustert tilskudd til menighetsrådet med 1,4% til 1 468 000 kr. Disse midlene er så prisjustert, slik at overføring til fellesrådet utgjør 1 522 000 kr. Tilskudd til drift av gravplasser foreslås videreført med priskompensasjon til 1 252 000 kr. I tillegg har vi vurdert at vi i 2023 kan bevilge et ekstraordinært beløp til vedlikehold av kirkegårder med 40 000 kr.

Eksisterende lånekompensasjon for menighetsrådets låneopptak oppdateres årlig ut fra endringer i rentenivå og gjeldsbelastning. I 2023 er det budsjettert med 305 000 kr, men i et usikkert rentemarked er det mulig denne posten må justeres i løpet av året.

19990 Reserverte tilleggsbevilgninger. Lønnsveksten som andel av kommunal deflator er i forslag til statsbudsjett 2023 anslått til 4,2%. KS har ut fra 2022-oppgjøret anslått overhenget til 1,0%. Overhenget viser her i hvor stor grad lønnsendringer i løpet av 2022 som slår ut på lønnsveksten til neste år. Overhenget inngår i hovedsak i lønnsbudsjetteringsgrunnlaget for 2023 og kan derfor trekkes ut ved beregningen av nødvendige reserveavsetninger til å møte lønnsvekst 2023.

For RO1 anbefaler vi å avsette 522 000 kr på reservepost. Dette skal dekke lønnsveksten til neste år, i tillegg til forslag i statsbudsjett for 2023 om ekstra arbeidsgiveravgift på lønn over 750 000 kr.

9. RO2 Oppvekst

Budsjettforslaget for RO2 Oppvekst er lagt innenfor ei ramme på kr 102 496 000, og med driftsutgifter på kr 118 358 000.

Kommuneplanens samfunnsdel slår fast at Kvæfjord skal være en god oppvekstkommune, med et trygt og stimulerende oppvekstmiljø, som fremmer livslang læring og aktivitet. Kommunedelplan for oppvekst er utarbeidet i 2022 og vil, når den er vedtatt, sette retningen for prioriteringer for RO2.

Det er flere små enheter innenfor Oppvekst, og tett samarbeid er viktig for både kvalitet, kapasitet og inspirasjon. Kvæfjordskolen og Kvæfjordbarnehagen er etablerte begreper som gjenspeiler denne tankegangen. Vi har også et godt samarbeid i regionen Sør-Troms, både innen skole, barnehage og folkebibliotek. For både skole og barnehage er 2022 siste år i treårige regionale kompetanseutviklingsprosjekter, og vi er nå i prosess med de andre kommunene i regionen for å planlegge videre samarbeid om kompetanseutvikling.

Som følge av framlagt forslag til statsbudsjett er det gjort noen endringer i rammeoverføringene til kommunene med direkte innvirkning på budsjetttramma til RO2 Oppvekst. Her kan nevnes kompensasjon for gratis kjernetid SFO og redusert makspris barnehage, kompensasjon knyttet til barnevernløftet og innføringen av ny barnevernlov og ulike endringer i økonomisk sosialhjelp. I tillegg har ny bosetting av flyktninger gitt økning i aktiviteten på RO2.

Til skolestart 2022 stod nybygget ved Borkenes skole klart til bruk. Dette er en flott bygningsmasse som elever og ansatte i skolen og kulturskolen har stor glede og nytte av. Iht økonomiplanen og LEV-24/19 skal det realiseres effektiviseringstiltak som følge av skoleutbygging, og dette gir et nedtrekk i ramma for RO2 på kr 751 000 for 2023.

Selv om planverk og engasjement i oppvekstsektoren peker på full fart framover, er budsjettet for RO2 preget av reduksjoner. Driftsnivået er for høyt ut fra de økonomiske forutsetningene, og budsjettforslaget legger opp til at drifta på RO2 delvis finansieres ved bruk av disposisjonsfond for 2023. Som beskrevet tidligere i dokumentet, under Rammeberegninger, er rammen til RO2 økt med 1,47 mill kr ut over opprinnelig beregning for å kunne dekke lønnskostnader i 2023.

I tillegg til dette, er det budsjettert med en reduksjon i driftsutgifter på kr 1,55 mill kr som må effektueres i 2023. Dette vil kreve tiltak som i skrivende stund ikke er konkretisert, men det er klart at det vil kreve årsverksreduksjoner på RO2. Det er ønskelig at slik reduksjon primært gjøres gjennom naturlig avgang, men det er pt ikke avklart om dette vil være tilstrekkelig. For skoler og barnehager er det mest realistisk å ta årsverksreduksjoner i forbindelse med planlegging av nytt barnehage- og skoleår. Dette vil gjøre at årsvirkningen av årsverksreduksjoner vil være noe begrenset, men av stor betydning for å få drifta ned for framtidige budsjettår.

Utover den generelle reduksjonen som er lagt inn, og som må konkretiseres og effektueres i 2023, er det gjort innsparinger og reduksjoner som er konkretisert og lagt inn i enkeltposter i budsjettet for 2023. Disse beskrives nærmere under hvert ansvarsområde. Det er også gjort nedtrekk i budsjettposter hos enhetene etter «ostehøvelprinsippet» og nærmere vurderinger. Enhetsbudsjettene er dessuten i liten grad prisjustert etter deflator.

Å redusere driftsnivået gjennom å redusere antall årsverk i sektoren har nødvendigvis konsekvenser for tilbudet da det gir færre voksne i arbeid med barn og unge. I Kvæfjord har vi hatt relativt god bemanning i skolene over tid, og har det nå også i barnehagene. Når vi må stramme inn, må vi gjøre det slik at lovpålagte oppgaver sikres og konsekvensene for barna blir minst mulig. Det betyr at vi må bruke de samlede ressursene bedre for å gi best mulig kvalitet i tilbudet selv om vi må gjennomføre

reduksjoner. Kvæfjord skal være en god oppvekstkommune selv om de økonomiske rammene blir trangere.

Selv om vi må ta reduksjoner på driftssida, planlegges det med flere investeringer i årene framover som kommer barn og unge til gode. Nærmiljøanlegg Borkenes skole, Mylderhus, bygningsmessige tiltak og oppgraderinger på flere enheter og trafikksikkerhetstiltak som veilys vil ha stor betydning for barn og unges hverdagsliv.

Også årene videre fremover vil kreve reduksjon i driftsnivå på RO2. I første omgang gjøres dette gjennom å se på tiltak og reduksjoner innenfor den organisering og struktur som ligger pr i dag. Det kan bli nødvendig å se på strukturelle grep for at drifta på sikt skal kunne tilpasse seg den reduksjonen i rammer som forventes.

20000 Oppvekstkantor

Oppvekstkantoret har 3,2 årsverk inkl Oppvekstsjef. Dette er en reduksjon på 0,8 årsverk fra 2022, som skyldes omdisponering av stillingsressurs til arbeid med flyktningebosetting som ligger under ansvar 20015.

20011 Fellesutgifter

Stillinger som jobber på tvers av enheter er knyttet til ansvar Fellesutgifter. Dette gjelder 1 årsverk spesialpedagog i barnehage/ressursperson for kommunens arbeid med språk, lesing og skriving, samt 0,3 årsverk som IKT-ansvarlig for Kvæfjordskolen. 0,4 årsverk ressurslærer med ansvar for utvikling av profesjonsfaglig digital kompetanse i Kvæfjordskolen og Kvæfjordbarnehagen ble høsten 2022 vakant, og er ikke videreført i budsjettet for 2023. Det vil være ønskelig å bruke stillingsressurs på dette feltet framover, men det er ikke funnet rom for det i 2023.

Vi kjøper tjenester knyttet til krisesentertilbud og Pedagogisk-psykologisk tjeneste PPT fra Harstad kommune, og disse er videreført på samme nivå for 2022. I tjenestene vi kjøper knyttet til PPT ligger det inne 0,8 årsverk logoped og 0,2 årsverk PMTO. Det vil være naturlig å vurdere omfanget av kjøp av disse tjenestene i forbindelse med reduksjon av driftsnivået.

Vi forventer noe lavere kostnader knyttet til kjøp av elevplasser i andre kommuner, da noen av ungdommene som vi i dag kjøper skoleplass til er ferdige i grunnskolen våren 2023. Samtidig er budsjettet for kjøp av barnehageplasser i private barnehager i andre kommuner økt slik at det harmonerer med antall barn dette gjelder inneværende barnehageår.

Budsjettpost for skoleskyss er økt betydelig som en konsekvens av gjennomført anbudsrunde for skoleskyss i Gullsfjordområdet.

Utgifter til IKT på tvers av enheter ligger også på dette ansvaret. Her øker vi på poster knyttet til systemer og integrasjoner som følge av en betydelig digitalisering på feltet. Dette vil også kunne gjøre noen arbeidsprosesser enklere og mindre ressurskrevende. Omlegging til mobil telefonløsning har gitt økte utgifter til telefoni.

Kvæfjordskolen har de siste årene hatt full dekning på digitale enheter (IPad/pc) til alle elevene, og har brukt om lag kr 400 000 på årlig nyinnkjøp for å opprettholde dette. Utstyret har vært kjøpt inn på høsten året før det skal tas i bruk, dvs at utstyr for 2023 er kjøpt inn i 2022. Som et kortsiktig tiltak for å få ned driftsutgiftene, er denne posten halvert for 2023 og vurderes omdisponert til innkjøp av lærebøker og evt andre læremidler. Dersom vi skal videreføre en-til-en-dekning på digitale enheter i årene framover, må denne posten inn igjen i budsjettet for 2024.

I budsjettet for 2022 var det satt av vedlikeholdsmidler på dette ansvaret på kr 70 000 som er brukt til nødvendig vedlikehold av lekeplasser i skoler og barnehager basert på lekeplasskontroller og sikkerhetsavvik. Denne posten er tatt ut for 2023.

20015 Flyktningebosetting

Som følge av ny bosetting av flyktninger i kommunen, er flyktningebosetting igjen skilt ut som eget ansvar i budsjettet. Det er tilknyttet 1,8 årsverk til dette arbeidet. Det er i skrivende stund ikke tatt stilling til bosettingsnivå for 2023, og budsjettet baserer seg på det antall flyktninger vi regner med å ha bosatt i kommunen i løpet av 2022. I tillegg ivaretar vi samarbeid med Kvæfjord mottak og kommunens forpliktelser med kompetansekartlegging og opplæring for voksne mottaksbeboere på dette ansvaret.

21111 Borkenes skole

Borkenes skole er budsjettert med 50 årsverk. Dette er en reduksjon på 1 årsverk fra 1.1.23 da det ikke tilsettes i en vakant stilling.

Fire av årsverkene er knyttet til elever som er hjemmehørende i andre kommuner, men bor på institusjoner i Kvæfjord. Disse forutsettes finansiert ved refusjoner. Det har høsten 2022 vært betydelig færre elever fra institusjoner ved Borkenes skole, og det er nødvendig å følge med på utviklingen framover for å vurdere om dimensjoneringen må justeres.

Grunnskoleopplæring til barn ved Kvæfjord mottak gis ved Borkenes skole, og krever ressurser ut over det som ligger inne i det faste årsverktallet. Vi får tilskudd fra staten til denne opplæringen og forutsetter, til tross for stor grad av usikkerhet når det gjelder elevantall, at tilskuddet dekker de utgiftene som skolen har til denne opplæringa.

21115 Borkenes skolefritidsordning (SFO)

Borkenes skolefritidsordning er budsjettert med 3,5 årsverk i 2023 mot 4 i 2022 da 0,5 årsverk har vært vakant over tid. Gratis kjernetid for 1.klassinger ble innført høsten 2022, og det kan bli nødvendig å øke med noe stillingsressurs som følge av økt oppholdstid for flere barn. Dette vil måtte vurderes gjennom 2023.

22121 Vik oppvekstsenter – skole

Skoledelen ved Vik oppvekstsenter er budsjettert med 8,3 årsverk, noe som tilsvarer en reduksjon på 0,5 årsverk. Dette skyldes at enhetslederstillingen nå er delt budsjettmessig mellom skoledelen og barnehagedelen ved oppvekstsenteret.

22124 Vik oppvekstsenter – barnehage

Barnehagedelen ved Vik oppvekstsenter er budsjettert med 11,1 årsverk inkl 0,5 årsverk styrer og 0,5 årsverk enhetsleder.

22141 Flesnes oppvekstsenter

Flesnes oppvekstsenter er budsjettert med 6,95 årsverk. Da vi gledelig nok har rekruttert kvalifisert personell til pedagogstillinger er lønnsutgiftene økt noe.

23181 Husby barnehage

Husby barnehage er budsjettert med 20 årsverk, noe som er en økning fra 2022-budsjettet. Dette skyldes blant annet behov for å ha noe kapasitet for å sikre barnehageplass til bosatte flyktninger. Det vil måtte gjøres en vurdering av plassdimensjonering når vi ser innsøking til neste barnehageår.

Dette barnehageåret har barnehagen en 2.årslærling som er ferdig sommeren 2023. Det er ikke budsjettert med videreføring av lærling i barnehagen, men det er ønskelig å få dette inn i budsjettet igjen på sikt.

21144 Flesnes svømmehall videreføres på samme nivå som i 2022.

21311 Kulturskole

Kulturskolen er budsjettert med 3,3 årsverk, og dette inkluderer 0,4 årsverk ungdomskulturarbeider som det ble gjort fast tilsetting av i 2022. I tillegg videreføres ordningen med at Kvæfjord kommune kjøper 20 pst stillingsressurs av Den norske kirke, Kvæfjord menighet.

25111 Folkebibliotek

Folkebiblioteket er budsjettert med 1,6 årsverk. Budsjettet til enheten er redusert på postene for vikar og ekstrahjelp, noe som kan gjøre at biblioteket må stenge ved fravær hvis man ikke finner rom for å omdisponere innenfor enheten. Det bibliotekfaglige IT-systemet er i ferd med å fases ut, og det ligger an til anskaffelsesprosess i 2023. Det er derfor tatt høyde for innkjøp av nytt system i budsjettet.

25211 Museum

Videreført på samme nivå som i 2022, men justert for årlig prisstigning for to år da det ikke var gjort i 2022-budsjettet.

25511 Tilskudd lag/foreninger

Tilskudd til lag og foreninger er videreført i tråd med økonomiplanens føringer om en mindre årlig økning i tilskudd til lokale lag og foreninger.

Videre er tilskudd til Kvæfjord frivilligsentral flyttet til dette ansvaret fra RO1. Tilskuddet til frivilligsentralen holdes på samme nivå som i 2022. Dersom det blir endring i statlig tilskudd til drift av frivilligsentraler, vil tilskuddet justeres i tråd med dette. Det statlige tilskuddet for 2022 var på kr 448 000. Ut over dette, gir kommunen et kommunalt tilskudd til driften av sentralen på kr 150 000 i tillegg til at kommunen dekker husleieutgifter på kr 390 000. Deler av det kommunale tilskuddet har de to siste årene vært gitt under forutsetning av at det skulle brukes til en stillingsressurs tilknyttet ungdomstilbudet Kjellern. Det foreslås at dette forutsetningen tas bort, og at frivilligsentralen kan disponere hele tilskuddet etter egne vurderinger.

27019 NAV-kontor

I 2022 ble vertskommunesamarbeidet om kommunal del av NAV-tjenester med Harstad, Tjeldsund og lbestad igangsatt og NAV Sør-Troms ble en realitet fra april 2022. Som en forutsetning for dette samarbeidet, lå en effektiviseringseffekt på om lag kr 700 000 for Kvæfjords del. Halv årseffekt av dette ble tatt inn i budsjettet for 2022, og resterende er tatt inn i 2023. Videre er budsjettet basert på fordelingsnøkkel og beregninger av vertskommunebidrag som beregnet i avtalegrunnlaget for samarbeidet.

27061 Barne- og ungdomsvern

Barnevernstjenesten budsjetteres på samme nivå som i 2022 med 5,85 årsverk. I tillegg kommer kjøp av akuttberedskap fra Harstad kommune.

Som følge av Barnevernløftet ble budsjettet til barnevernstjenesten økt betydelig i 2022. Vi har innenfor dette for 2023 budsjettert med økning i utgifter knyttet til barnevernstiltak basert på erfaringer fra 2022.

Til tross for budsjettøkning i 2022, har tjenesten et betydelig merforbruk dette året. Det skyldes blant annet kjøp av tjenester som følge av sykefravær og annet fravær i tjenesten. Det legges opp til at kjøp av eksterne tjenester reduseres. Dette forutsetter en mer stabil tilstedeværelse blant de ansatte i barnevernstjenesten.

29990 reserverte tilleggsbevilgninger.

Her er det avsatt 2 285 000 kr til å møte neste års virkninger av forventede lønnstillegg.

10. RO3 Helse- og omsorg

Budsjettet for RO3 er gjort opp mot brutto driftsutgifter på kr 235 371 199,-. Når tilhørende driftsinntekter hensyntas på kr 45 870 199,- kr, vil gi netto driftsutgifter på kr 189 501 000,-. Budsjettforslaget er dermed gjort opp i tråd med rammeberegningen.

Beregnet ramme for 2023 er omtrent lik rammen for 2022. Men prisvekst, økte lønnskostnader, økte renter, økt etterspørsel av tjenester og mindre tilskudd, tvinger oss til å finne alternative måter innenfor flere områder for å løse ulike behov og utfordringer innenfor svært trange rammer.

Det er lagt et nedtrekk i budsjettet pålydende kr 1 012 696,-, fordelt på flere enheter for å få budsjettet i balanse. Det vil gjøres ulike tiltak for å imøtekomme dette.

Vi ser allerede i år at de økonomiske rammene strammes betraktelig inn og man forventer ytterligere innstramminger i årene som kommer. Vi velger derfor å prioritere velferdsteknologi i årets budsjettforslag. Dette for å kunne møte de fremtidige utfordringene innenfor helse. For å få på plass nødvendig utstyr og systemer er det behov for å styrke IKT tjenesten og vaktmester/hjelpemiddellager. Vi har derfor valgt å prioritere ressurser til dette.

Vi viderefører fire sykehjemsplasser som har vært midlertidige plasser de to siste årene, på fast basis. Disse vil umiddelbart bli tatt ned om vi ser at behovet for sykehjemsplasser endrer seg.

Vi har i 2022 en økning i tilflytting av innbyggere som har stort hjelpebehov. For årets budsjett utgjør dette om lag 1 800 000,-. I 2023 er det forventet tilflyttinger som vil medføre ytterligere kostnadsøkninger for kommunen.

I 2022 har vi brukt ressurser på å utvikle en helhetlig og mer systematisk plan for opplæring i brannvern og førstehjelp. Det vil i 2023 bli brukt ressurser på den praktiske opplæringen. Antall enhetsledere er redusert fra åtte til seks. Fra årsskiftet vil vi redusere antall enhetsledere i delstillinger fra tre til en. Dette i henhold til helsehusets opprinnelige plan om en felles leder i 1. etasje. Omorganiseringen vil gi en helhetlig ledelse og bedre samhandling.

Enhetsleder for Husby sykehjem, Kvæfjordheimen sykehjem og felleskjøkkenet har fratrudd sin stilling som enhetsleder og man har valgt å ha en felles leder for samlokaliseringen sykehjem og bosenter. Omorganiseringen har som mål å styrke muligheten for bedre samhandling og bruk av ressurser på tvers av avdelingene.

Vertskommunetilskudd for flyktninger er på kr 2 110 000,- for å styrke legetjenesten, helsestasjonstjenesten, psykisk helsetjeneste og sykepleietjenesten.

Det må i løpet av 2023 kartlegges behov for alternativt botilbud med tilbud om heldøgns omsorg, som alternativ måte å imøtekomme fremtidige behov for sykehjemsplasser.

Helse- og omsorgssjefens kontor

Helse- og omsorgssjefens kontor disponerer 6 årsverk. Man har i tillegg valgt å sette av ressurser til å styrke innføring av velferdsteknologi med frikjøp av IKT-ressurs og styrking av vaktmester hjelpemiddellager. Disse ressursene er lagt til helse- og omsorgssjefens kontor.

Fellesutgifter

Budsjetter for fellesutgifter må ses i sammenheng med flere satsningsområder. For å kunne nå flere enheter innenfor brannopplæring og førstehjelp har man valgt å legge utgiftene på fellesområdet. De økte utgiftene må ses i sammenheng med dette, samt økte utgifter til innkjøp av plattform og velferdsteknologi.

Målet er at teknologi skal føre til egenmestring for brukere, samtidig som tiden til helsepersonell frigjøres til de forventede økte oppgaver knyttet til de fremtidige demografisk utfordringene. Kommunen har tatt i bruk teknologi som trykksalmer, lokaliseringsteknologi (GPS) og andre former for varslingsteknologi. Kommunen har behov for fortsatt å investere i ny og moderne teknologi, samt kompetanseheving av ansatte innenfor velferdsteknologi.

Felleskjøkkenet

Det er lagt inn en liten økning i inntekter for felleskjøkkenet sammenlignet med de to foregående år, sett ut ifra at 2023 forventes å være et normalår med tanke på salg av matvarer.

Legetjenesten

Legetjenesten er styrket med 0,25 årsverk fastlege og 0,2 årsverk sykepleier i forbindelse med flyktninger. I tillegg har man valgt å engasjere sykepleier i vikariat for helsesekretær. For styrking av sykepleieressurs i legetjenesten er målet at disse kan ivareta noen av oppgavene legene innehar i dag.

Helsestasjonstjenesten

Totalt disponerer Helsestasjonstjenesten 4,6 årsverk for 2023. Dette inkluderer styrking av tjenester til flyktninger og enhetsleder. I tillegg videreføres tilbud om jordmortjeneste. Dette er en økning fra tidligere og et ledd i kommunens satsning til forebyggende arbeid knyttet til barn og unge, som er i henhold til nasjonal satsning.

Helsestasjonstjenesten har søkt tilskuddsmidler til kommunalt rusarbeid for styrking av det forebyggende arbeidet til målgruppen elever ved ungdomsskole og videregående skole.

Barnekoordinator ble en lovpålagt oppgave for kommunene fra 1. august 2022 og funksjonen ivaretas av helsestasjonstjenesten.

Fysio- og ergoterapitjenesten

Fysio- og ergoterapitjenesten disponerer 6,6 årsverk som inkluderer frisklivsmedarbeider, vaktmester for hjelpemiddellager og enhetsleder. En av fysioterapeutene har startet på utdanning innenfor psykomotorisk fysioterapi.

En fysioterapeut har i dag avsatt 25% av stillingen til å ivareta ansvar knyttet til rollen som enhetsleder. Ved omorganisering til felles enhetsleder på helsehuset frigjøres denne tiden til andre oppgaver. Det settes av 5% ressurs til fagansvar i tjenesten, noe som betyr en total styrking av fysioterapitilbudet med 20%.

0,6 årsverk knyttet til formidling og oppfølging av hjelpemidler fra NAV ivaretas av vaktmester hjelpemiddellager og legges til enheten.

Brukerstyrt personlig assistent (BPA), omsorgslønn og avlastning

Erfaringstall viser økte priser på BPA og redusert refusjon fra staten. En liten økning i budsjettet fra forrige år.

Støttekontakttiltak

Budsjettet videreføres uten særlig endring.

Kvæfjordheimen sykehjem

Kvæfjordheimen sykehjem disponerer 21,6 årsverk inklusiv 0,35 årsverk enhetsleder. Drift av fire ekstra sykehjems plasser videreføres på fast basis og er lagt til innenfor rammen.

Husby sykehjem

Husby sykehjem disponerer 11,39 årsverk inklusiv 0,2 årsverk enhetsleder. Budsjettet videreføres uten særlig endring.

Omsorgsboliger

En liten økning i inntekter i forbindelse med husleieinntekt.

Sykepleietjenesten

Sykepleietjenesten disponerer 21,64 årsverk.

Som en forlengelse av helsehusprosjektet er sykepleiertjenesten flyttet inn i underetasjen på Kvæfjordheimen.

Det ses økte utgifter til transportkostnader i forbindelse med økt behov av tjenester, dyrere drivstoffpriser og lengre avstander.

Dagtilbudet for personer med demenssykdom er omorganisert fra sykepleietjenesten til VAF.

Korttidsavdelingen

Korttidsavdelingen disponerer 10 årsverk. Budsjettet videreføres uten særlig endring.

Psykisk helsetjeneste

Psykisk helsetjeneste disponerer ca. 33,23 årsverk. Det kjøpes tjenester fra private aktører i form av dagtilbud til brukere. Dette medfører økte utgifter til kjøp av private omsorgstjenester. Det ses økte utgifter til transportkostnader i forbindelse med økt behov av tjenester, dyrere drivstoffpriser og lengre avstander. Flere av stillingene har vært delvis dekket av statlige tilskuddsordninger, men videreføres nå i ordinær drift. Enheten har mål om å søke på eventuelle nye statlige tilskuddsordninger i 2023.

Stilling som erfaringskonsulent har for 2022 vært finansiert via statlige tilskuddsmidler og videreføres med delvis statlig finansiering.

Natttjenesten

Natttjenesten disponerer 18,41 årsverk inklusiv 25% enhetsleder og 20% avdelingsleder. Det er en reduksjon på 1,76 årsverk fra forrige år og er gjort i forbindelse med omorganisering av tjenester. Natttjenesten leverer ressurskrevende tjenester.

Husby bosenter

Husby bosenter disponerer 11,39 årsverk inklusiv 20% enhetsleder og 0,2 årsverk avdelingsleder. Husby bosenter leverer ressurskrevende tjenester. Budsjettet videreføres uten særlig ending.

Kveldro bosenter

Kveldro bosenter disponerer 18,2 årsverk Budsjettet videreføres uten særlig endring.

Omsorgsgruppe Borkenes

Omsorgsgruppe Borkenes disponerer 23 årsverk inklusiv enhetsleder. Omsorgsgruppa leverer tjenester til ressurskrevende brukere.

Omsorgsgruppe Berg

Enheten disponerer 22,65 årsverk inklusiv enhetsleder og avdelingsleder. Budsjettet videreføres uten særlig endring.

Velferds- aktivitets og fritidstilbud (VAF-enheten)

VAF-enheten planlegger å flytte fra Oscarsvei 11 (fylkeskommunalt bygg) til underetasjen ved Oscarsvei 9 (kommunens eget bygg) våren 2023. Flyttingen gjøres for bedre utnyttelse av kommunens egne lokaler etter at disse ble ledige når fysioterapitjenesten flyttet til Helsehuset. Flyttingen vil innebære en fremtidig årlig besparelse pålydende kr 561 000 kr pr år. Flyttingen var planlagt høsten 2022, men på grunn av forsinkelser har dette ikke latt seg gjøre og synergieffekten overføres til 2023.

I investeringsbudsjettet for 2022 lå forslag til ny minibuss knyttet til VAF-enheten. Enheten benytter buss til egne brukere i tilknytning til ulike arrangementer mv. Bussen benyttes også av Psykiaritjenesten for å kunne yte ulike tilbud til tjenestemottakere. Det har ikke vært mulig å finne en buss innenfor våre krav og tildelte rammer for innkjøp av buss, så denne overføres til investering 2023.

Kommunal akutt døgnenhet (KAD)

Som et interkommunalt samarbeid med Harstad kommune som vertskommune, disponerer Kvæfjord kommune 166 døgn.

Statlig tilskudd til særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester

Kommunen yter særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester til noen enkeltmottakere og søker delvis refusjon av utgifter til disse tjenestene. Det er budsjettet med kr. 5 636 000,- i refusjon. I budsjettet er det hensyntatt forslag om å øke kommunal egenandel med 56 000,- pr. tjenestemottaker fra 2022 til 2023.

Reserverte tilleggsbevilgninger

Det er avsatt 4 832 000 kr. for å møte neste års virkning av forventede lønnstillegg.

11. RO4 Teknisk

RO4 Teknisk består av følgende budsjettansvarsområder: 40000 Teknisk kontor, 44021 Brannvern, 44031 Havnevesen, 44032 Veier, 44033 Veilys, 44042 Kommunale bygg, 44051 Renholdstjeneste, 44061 Idrettshall/basseng, 44062 Kvæfjord kulturhus og 44063 Parker/baneanlegg.

RO6 Selvkost består av følgende ansvarsområder: 64012 Vannforsyning, 64013 Avløp/rensing, 64014 Slamtømming, 64015 Renovasjon/miljøstasjon, 64020 Feiertjeneste, 64301 Plansaksbehandling, 64302 Byggesaksbehandling og 64303 Kart og oppmåling.

Stillinger:

Det er i innarbeidet 27,9 stillingshjemler i RO4 Teknisk og RO6 Selvkost, fordelt på flere ansvarsområder. I tillegg kommer stillinger i Harstad kommune som er knyttet til vertskommunesamarbeidet mellom Kvæfjord og Harstad.

Det er ingen nye stillingshjemler i 2023. Noen stillinger er delvis prosjektfinansiert. Pga færre store investeringsprosjekt, er denne andelen noe redusert.

Vertskommunesamarbeid:

Kvæfjord kommune har med hjemmel i kommuneloven § 20-2 inngått et administrativt vertskommunesamarbeid med Harstad kommune, på følgende ansvarsområder: 64012 Vannforsyning, 64013 Avløp/rensing, 64014 Slamtømming, 64015 Renovasjon/miljøstasjon, 44021 Veier, 44033 Veilys, samt 44021 Brannvern og 64020 Feiertjeneste.

Kvæfjord kommune og Harstad kommune har også et samarbeid på skogforvaltning, med Kvæfjord kommune som vertskommune.

For nærmere redegjørelse om vertskommunesamarbeid og lovhjemmel for dette, vises det til budsjettkommentar for fjorårets budsjett.

Budsjettforslaget for 2023 er gjort opp med følgende sluttsummer:

Budsjettsammendrag RO4 Teknisk, RO6 Selvkost

RO4 Teknisk

Utgifter	31 252 724	herav avsetning bundne fond	0
Inntekter	-2 443 500	herav bruk av bundne fond	-39 000
Netto utgift	28 809 224	Netto driftsutgift	28 770 224

RO6 Selvkost

Utgifter	17 881 808		
Inntekter	-21 346 654	herav bruk av bundne fond	-1 560 145
Netto inntekt	-3 464 846	Netto driftsutgift	-1 904 701

Tabell 9: Budsjettsammendrag RO4 og RO6

RO4 Teknisk er gjort opp i henhold til rammeberegningen. På RO6 Selvkost vil selvkostberegningen gå foran rammeberegningen, og tallene er derfor ikke helt sammenlignbare.

Budsjettforslaget følger i hovedsak opplegget i økonomiplan 2022-2025. Det er innarbeidet et generelt nedtrekk på 257 000 kr som følge av effektiviseringskrav/ frafall vertskommunebeboere.

Det er ikke innarbeidet generell prisstigning på varer og tjenester, med unntak av der dette er avtalefestet eller varslet særskilt. Det er medtatt forventet lønnsøkning.

Prisstigning på material og byggevarer har vært betydelig, og vi har dermed en reell nedgang i budsjettet på flere områder, blant annet vedlikeholdsbudsjett kommunale bygg. Vi er usikre på om strømavgiftene vil øke tilsvarende som andre deler av landet. Dette er det ikke tatt høyde for. Det er innarbeidet midler til en liten styrking av noen områder i tråd med økonomiplan. Oppgaver og ansvarsforhold er i hovedsak uendret fra 2022.

Det stilles nå ytterligere krav til selvkostberegning på områdene plan, byggesak, private avløpsanlegg, og kart/oppmåling. Det er derfor utarbeidet nytt gebyrregulativ på disse områdene hvor det dokumenteres selvkost. Momentum har bistått oss i dette arbeidet. Mange lovpålagte oppgaver innenfor fagområdene skal ikke gebyrfinansieres, men skal dekkes over ordinær drift.

Her beskrives noen særskilte tiltak og endringer i budsjettforslaget:

Ansvar 40000 Teknisk kontor

Administrasjon for teknisk avdeling, oppfølging av samarbeidsavtaler med Harstad kommune, eiendomskattekontor, generell saksbehandling og overordnet planarbeid. Her ligger også landbruk og skogbruk, areal og ressurskartlegging (AR5), tilskudd og næringsutvikling i landbruket, viltforvaltning og motorferdsel. I tillegg ligger overordnet planarbeid, noe prosjektarbeid, samt noe næringsrelatert arbeid.

Kvæfjord kommune har i samarbeid med statsforvalteren, fylkeskommunen og andre etater, forvaltningsansvar for «Skallan-Rå utvalgte kulturlandskap». Dette arbeid videreføres i tråd vedtatte forutsetninger og årlig. Kvæfjord kommune tildeler årlig kr 1 mill. fra Landbruksdirektoratet.

Næringsutvikling i skog og landbruk står sentralt, og kommunen skal fortsatt bistå i ny etablering og utvikling på området. Her kan nevnes nybygging, nydyrking gjennom arbeidet i jordgruppa, skogpådriv og infrastruktur for skogbruket mv.

Foto: Ole Ø. Lindebø

Det er fra 01.11.22 inngått avtale mellom Norsvin og Kvæfjord kommune om utleie av prosjektleder i inntil 40% stilling til prosjektet Gris i Troms. Prosjektperioden er 3 år, og det er landbruksrådgiver som innehar unik kompetanse på området og skal ivareta denne rollen. Målet er å øke griseproduksjon i landsdelen. Kvæfjord kommune vil dra nytte av denne satsingen. For å ivareta oppgavene på landbruk, blir dette løst ved å omfordele oppgaver internt og gjennom engasjement.

Kvæfjord kommune har veterinær-samarbeid med Harstad, Tjeldsund og Evenes. Veterinær-vakt er et kommunalt ansvar som opprinnelig skulle finansieres med tilskudd fra Landbruksdirektoratet, men som kommunene senere har vært nødt til å finansiere opp. Dagen ordning fungerer dårlig, og veterinærklinikkene som i dag deltar i vakta, ber kommunene om mer penger. Det jobbes med flere modeller for å få på plass en mer stabil vaktordning. Dette håper vi kan avklares i 2023, da dagens ordning er vanskelig å drifte og lite forutsigbar. Dette koster sannsynligvis mer. Det er derfor innarbeidet kr 200 000 ekstra til denne ordningen i budsjett og økonomiplan. Dette skal også dekke et mindre tilskudd til veterinær-samarbeidet i Vesterålen som har de samme utfordringene.

Klimatiltak

Kommunen støtter opp om det videre arbeidet med pilotprosjektet Kvæfjord Miljøjord. Byggearbeidene blir ferdigstilt i 2023.

Kvæfjord kommune igangsatte i 2021 et prosjekt «Grønn fremtid i Kvæfjord», med utvikling av drivhusene på Rå videregående skole. Det er inngått en intensjonsavtale med fylkeskommunen, og det er innvilget fylkeskommunalt næringstilskudd til prosjektet.

Kvæfjord kommune satser på å bistå i utvikling av prosjekter som gir gode klimatiltak i landbruket

Landbruk

Kommunen har fra 2015 gitt tilskudd til nydyrking. Det er også i år lagt inn tilskuddsmidler til nydyrking, tilsvarende som for 2022.

Ressurskartlegging og kartlegging av arealer gjennom arealressurskart i målestokk 1:5000 (AR5) utføres egenregi, og er helt avgjørende for utbetaling av støtte til bonden i landbruket og et viktig grunnlag i planarbeidet og saksbehandlingen.

Det er videreført tilskudd til landbruksrådgivningstjenester med 84 000 kr. Bevilgningen fordeles med like store andeler mellom Norsk Landbruksrådgivning Nordland og Landbrukstjenesten Midtre Hålogaland, jf. omtale i budsjettforslagets kapittel 6.

Foto: Rolf Ingar Eggum

Det vil pågå mye arbeid med oppfølging av store og noe mindre store prosjekter som er eller skal igangsettes i kommunen, etter vedtatt investeringsbudsjett. Blant annet noe etterarbeid samt etablering av nytt uteområdet på Borkenes skole, Mylderhus, ny brannstasjon, oppgradering kommunale bygg, og markedsføring og salg av kommunale tomter i Berg/Engen boligfelt, Lamhagen og Flesnes.

Arbeid med ny arealplan og områdeplan er igangsatt og fortsetter for fullt i 2023. Samfunnsplanlegger bistår teknisk avdeling med planarbeidet og det skal settes ned en administrativ arbeidsgruppe. Det legges opp til en bred medvirkning, og behandling underveis i teknisk utvalg som planutvalg.

44021 Brannvern

Vertskommunetilskuddet til Harstad brann og redning (HBR) er justert med 3,7 %. Det er i tillegg lagt inn ytterligere økning i rammen i tråd med økonomiplan pga ny dimensjoneringsforskrift, samt kr 150 000 til kompetanseheving.

Stortinget har nylig vedtatt ny dimensjoneringsforskrift for brannvesenet, gjeldende fra 01.mars 2022. Etter ny forskrift vil HBR få et økt ansvar for brantjenesten i Kvæfjord, og forskriften stiller noen strengere krav til brannvesenet på en del områder. Som følge av dette er det igangsatt arbeid med ny felles ROS analyse for brann. Harstad, Kvæfjord, Ibestad, Tjeldsund og Evenes deltar i dette arbeidet som ledes av Norconsult. Det skal utarbeides beredskap og forebyggende analyse som vil danne grunnlag for forslag til organisering, dimensjonering og utrustning av brannvesenet i regionen. Denne arbeidet planlegges lagt frem for politisk behandling i 2023. Kvæfjord kommune kan som tidligere vedtatt, ikke stå alene med brantjenester i fremtiden. Det er derfor nødvendig å styrke og videreutvikle samarbeidet om brantjenesten, mellom HBR og kommunene rundt Harstad.

HBR har utarbeidet oversikt over opplæring og utstyrsbehov. Det er lagt inn ekstra midler til kompetanseheving, og det økte tilskudd (gjeldende fra 2022), kan dekke noen av disse behov etter brannsjefens prioriteringer.

Kvæfjord kommune har gjennom avtalen med HBR, samarbeid med kommunene Sortland og Lødingen om utrykningsberedskap i Gullesfjord og Lofast. Ny forskrift stiller krav om at nærmeste enhet skal kalles ut ved brann og redningsoppdrag (§24). Dette gjelder begge veier, og kan også få konsekvens for brannstasjoner i Kvæfjord som kan kalles ut til oppdrag i nabokommunene.

Det skal planlegges ny brannstasjon på Borkenes i 2023, med ferdigstillelse i 2024. Denne lokaliseres på kommunens eiendom i Råsjøen, under for utsetning av det er mulig på bygge ny adkomstvei i tråd med gjeldende reguleringsplan, og at VA nettet i området kan legges om. Eiendommen er i dag regulert til industriformål, og det er til vurdering om den må omreguleres til offentlig formål tilpasset kommunal drift.

Bilparken på brannstasjon på Borkenes og på Flesnes trenger fornyelse. En oppdatert ROS, HMS og faglig begrunnelse bør settes som premiss for antall og hva slags kjøretøy og utstyr som skal være stasjonert på brannstasjonene i Kvæfjord. Dette regner vi med kan avklares i arbeid med ny ROS analyse i 2023, og innarbeides i fremtidig budsjett/ økonomiplan. Ny komplett mannskapsbil er anslått til å koste 6,2 mill. kr. Fremskutt enhet/ liten mannskapsbil, er betydelig rimeligere.

44031 Havnevesen

Kommunene har en del oppgaver etter havne- og farvannsloven. Kvæfjord kommune krever ikke inn havneavgifter etter havne- og farvannsloven. Utgifter til investeringer, drift og vedlikehold av kaier og havneområder, må derfor dekkes over budsjettrammen. Ved økt aktivitet på havneområdet, bør man vurderes å utrede mulighet for samarbeid om havnetjenesten og innkreving av havneavgift.

Det er etablert ny gjestebrygge i Borkenes småbåthavn, i samarbeid med en lokal oppdrettsbedrift. Kommunen skal bekoste fremføring av vann og strøm til denne kaia, og vedlikehold. Dette og nytt drivstoffanlegg (YX-anlegg) er utsatt og må etableres i 2023 iht avtale. Drift av kaia utføres av Kvæfjord Båtforening i henhold til ny samarbeidsavtale, og det betales et tilskudd for dette. Kvæfjord Båtforening driver også bobilparkering i båthavna, etter en avtale med kommunen.

Foto: Ole Ø. Lindebø

Det har vært planer om etablering av tømmerkai i Kvæfjord. Dette arbeidet videreføres i 2023, og flere plasser er aktuelle for slik kai.

Det er innarbeidet kr 375000 til utbedring av molo i Leikvika i 2024.

Kommunen har et oljevernssamarbeid med nabokommunene gjennom Sør-Troms Interkommunale utvalg for akutt forurensing (STIUA). Harstad er vertskommune, og Kvæfjord kommune betaler et årlig tilskudd i henhold til avtale. Det er innarbeidet et økt bidrag som følge av ny samarbeidsavtale.

44032 Veier

Vertskommunetilskuddet til Harstad er justert med 3,7%.

Kommunalt finansieringsbidrag til Kveøyforbindelsen utgjør nå 1 250 000 kr/år.

Det er i tråd med økonomiplanen lagt inn 102 000 i ekstra styrkningsmidler til vei og veilys. Dette er i sin helhet lagt inn på veibudsjettet. Av dette er det avsatt kr 30 000 til tilskudd vedlikehold av den private veien i Sandvika boligfelt.

Foto: Birger Holand

Det er i investeringsbudsjettet innarbeidet et årlig beløp med kr 1 mill, fra 2024. Det er ikke avsatt investeringsmidler til vei i 2023. Det foreslås at vesentlige deler av dette går til et «asfalteringsprogram» for oppgradering av kommunale veier, etter ei prioritert liste. Kvæfjord kommune har 30 km med kommunal vei, og mange strekninger med svært dårlig standard. Det er derfor nødvendig å sette av årlige beløp til oppgradering og reasfaltering. Det har vært underskudd på vei de siste årene, selv med en nøktern drift. Driftsbudsjettet dekker derfor kun helt nødvendig vedlikehold av det kommunale veinettet.

Nedklassifisering av kommunale veier

Kostnaden til drift og vedlikehold av veinettet øker. Et av tiltakene for å redusere kostnadene er å redusere veinettet, ved nedklassifisering av kommunale veier. Bruken av veinettet endres, og kommunen må prioritere vedlikeholdsmidler der behovet og krav til sikkerhet er størst. Det skal i planperioden tas en gjennomgang av alle veier for å vurdere behov for å endre status på vei, og redusere driftsutgifter.

Trafikksikkerhetsplan

I ny trafikksikkerhetsplan, er det utarbeidet en tiltaksliste med mange driftstiltak. Det er ikke innarbeidet ekstra midlere til dette i budsjettet, men tiltak prioriteres så langt det er mulig innenfor vedtatt budsjett/ økonomiplan og kapasitet.

Det er utarbeidet et forprosjekt for nytt fortau i Kirkeveien frem til Borkenes skole, med forlengelse til Helsehuset. I forslag til trafikksikkerhetsplan, er dette lagt inn med 1. prioritet for søknad om trafikksikkerhetsmidler. Det kan bygges ut i 1 eller 2 trinn, forutsatt fylkeskommunalt tilskudd. Det foreslås å søke om planmidler i 2023 og deretter investeringsmidler. Kommunal egenandel er normalt 20%, og innarbeides ved senere rullering av økonomiplan.

Parkeringstillatelse

Harstad kommune skal overta behandling av parkeringstillatelse for Kvæfjord som i dag behandles av HO avdeling. Dette kan iverksettes fra 2023, og gjøres gjennom vertskommuneavtale.

44033 Veilys

Budsjettet er videreført fra 2022.

Det er vedtatt et mindre beløp til styrkningsmidler på vei og veilys. Beløpet foreslås brukt på vei. Kravet fra NVE og Hålogaland kraft Nett til oppgradering av veilys til målt kraft, er oppfylt på kommunale veier. På fylkeskommunale veier med kommunale veilys, er kravet oppfylt på flere strekninger, men det er mange umålte anlegg igjen.

Foto: Ole Ø. Lindebø

HLK nett, demonterer veilys som ikke er målt, gjerne på kort varsel. Disse må kommunen selv bekoste montert igjen, etter at det er etablert måling og nytt ledningsnett. Dette går på bekostning av annet vedlikehold. Det gis dispensasjon for noen enkeltlys. Det er jevnlig drøfting med HLK om problematikken.

Kostnaden til måling av resterende veilys i kommunen er betydelig. Til budsjett 2020 var dette anslått til 2,4 mill. Noen av anleggene er siden den gang målt, men kostnadene er også økt betydelig. Det er ikke funnet inndekning for dette i budsjett/ økonomiplan.

Standarden på mange veilys er svært dårlig og det er gamle anlegg, og krevende å vedlikeholde.

Det er i investeringsbudsjett satt av kr 300 000 til investering i oppgradering og måling av veilys. Det er planlagt oppgradering av defekt parklysanlegg i sentrumsområdet som i dag er helt mørkt. I tillegg ferdigstille påbegynt veilysprosjekt på Kveøya.

Driftsbudsjettet dekker et normalt vedlikehold og strømutfgifter. Ikke større utbedringer der anleggene er i dårlig stand. Det skal jobbes med å forbedre kapasiteten og frekvensen på vedlikeholdet, i tråd med de avtaler som er inngått med utførende.

44042 Kommunale bygg

Det er i tråd med økonomiplanen innarbeidet 90 000 kr i styrkningsmidler til vedlikehold kommunale bygg.

Vedlikeholdsbehovet er stort på kommunale bygg. Det er utarbeidet en vedlikeholdsplan med oversikt over drifts- og investeringsbehov som rulleres hvert år. HMS-tiltak og brannsikkerhet på kommunale bygg har prioritet. En stor andel av budsjetterte midler bindes også til lovbestemte serviceavtaler på heiser, elektriske anlegg, sprinkling og brannalarmanlegg. Det er nødvendig med streng prioritering pga. begrensede vedlikeholdsmidler.

Vedlikeholdsbudsjettet dekker en del prioriterte tiltak i vedlikeholdsplan, blant annet malingsarbeid og mindre bygningstiltak i tillegg til daglig drift.

Det er i investeringsbudsjettet videreført tiltak fra økonomiplan 2022-25:

- Boas – oppgradering brannsikringstiltak, etter pålegg – 2022/3
- Borkenes småskole – oppgradering fasade – 2023
- Husby sykehjem – nytt SD anlegg – 2024
- Husby barnehage –ny varmepumpe – 2024
- Flesnes oppvekstsenter – påkostning – 2024
- Rådhuset – utredning, påkostning – 2024/25/26
- Borkenes skole – nytt uteareal– 2023
- Ny brannstasjon Borkenes – 2023/24
- VAF – flytting til Oscarsvei 9 – oppgradering av bygg – 2022/23
- Vik Oppvekstsenter, sprinkelanlegg etter pålegg – 2025
- Vik Oppvekstsenter, nytt taktekke siste del – 2025
- Mylderhus – 2023 (RO2)

Det er innarbeidet følgende nye tiltak:

- Ny parkeringsplass – Husby/ Kvæfjordheien – 2026
- Kvæfjordhallen – forprosjekt ENØK varmesentral – 2026
- Fornyning lekeplass Borkenes småskole og sentrum – 2023/24/25

Noen kommentarer til enkelte prosjekt:

Rådhuset

Det er avsatt midler til forprosjekt og utredning i 2024, og kr 10 mill på 2024 og kr 10 mill i 2025 til rehabilitering og oppgradering av rådhuset. Det er et stort oppgraderingsbehov for rådhuset, men omfang av dette og kostnader, vil vi få klarlagt i arbeidet med forprosjektet. Så budsjettet for 2024 og 25 er foreløpig anslag.

Oscarsvei 9

Dette er beskrevet i budsjett for 2022.

Det var mer utfordrende prosjekt, enn først antatt. Blant annet har manglende dokumentasjon og godkjenninger av eksisterende bygg og ombygginger ført til betydelig ekstraarbeid. Dette er nå løst, og byggearbeidene starter i 2022 og vil pågå inn i 2023.

Husby barnehage – oransje avdeling

Det er i dag noen HMS-utfordringer (støyproblematikk og varme) i eksisterende oransje avdeling i Laskenveien. I tillegg er det trafikale problem her. Bygget er også gammelt og det ikke anbefalt å iverksette en kostbar oppgradering. Det bør derfor utredes en flytting av denne avdelingen til Husby barnehage. Dette er ikke innarbeidet i budsjett/ økonomiplan.

Vik oppvekstsenter – brannsikring

Det er foreliggende avvik etter branntilsyn på oppvekstsenteret. Blant annet er det krav til seksjonering, eller sprinkling. Nytt sprinkelanlegg er nå ferdig prosjektert, og fremlagt i budsjett for 2022. Dette ble innarbeidet i økonomiplan i 2025. Det er i år vurdert om dette kan fremskyndes, men det er ikke funnet rom for dette i forslag til budsjett.

Det videreføres avtale om teknisk vakt utenom normalarbeidstid for kommunale bygg.

FAMAC er nå tatt i bruk som nytt digitalt verktøy på drift og vedlikehold av kommunale bygg. Det jobbes videre med utvikling av FAMAC, og bruk av verktøyet på flere områder, og at flere får tilgang til systemet.

Teknisk drift har en 60% stilling knyttet til hjelpemidler i samarbeid i ergoterapitjenesten. Dette består i utlån, vedlikehold og klargjøring av utstyr som innbyggere med særskilt behov, trenger for å kunne leve et mest mulig selvstendig liv. Denne delen finansieres over RO3 Helse/omsorg. Helse og omsorg har i budsjettforslaget foreslått utvidelse av denne stillingsandelen til 80%. Teknisk og Helse og omsorg vil i samarbeid finne løsninger for denne funksjonen opp mot behovet for drift av kommunale bygg.

Det er innarbeidet kr 160 000 til sommerjobb for ungdom, fordelt på kommunale bygg og idrettshall/grøntanlegg etter behov. Disse vil inngå i vedlikeholdsarbeid kommunale bygg og anlegg etter behov og kompetanse.

Lekeplasser – lekeapparat

Kostnadmessig er lekeutstyr en del av inventar og utstyr som sorterer under driftsenhetene. Teknisk bistår så langt det er mulig. Oppvekst og teknisk har i samarbeid funnet en løsning for å intensivere vedlikehold av disse etter tilsyn og behov. Det jobbes også med en rammeavtale for dette vedlikeholdet. Oppvekst har tidligere hatt midler som kan benyttes til vedlikehold av lekeplassutstyr. Pga nødvendig nedtrekk i budsjett, ligger det ikke penger til slikt vedlikehold i budsjett på oppvekst. Hvis teknisk skal finansieres dette, vil dette gå av midler til nødvendig vedlikehold av bygg.

Det er i økonomiplan satt av kr 400 000 til oppgradering av lekeplass på småskolen og i parken ved rådhuset i 2023. I tillegg er det lagt inn kostnader til uteområdet rundt Borkenes skole.

44051 Renholdstjeneste

Tjenesten består i daglig renhold på de fleste kommunale bygg, med unntak av boliger og servicebygget som eies av Kvæfjord Eiendom. Renholdstjenesten er et svært viktig fagområde for å ivareta smittevern, vedlikehold av bygg og godt innemiljø for brukere og ansatte i kommunen.

Det er i underkant av 13 stillinger i renholdstjenesten som ledes av renholdsleder.

Det er medtatt vikarutgifter for å dekke utgifter til ordinære sommervikarer på helseinstitusjoner og kontorer.

44061 Idrettshall/basseng

Leieprisene foreslås gjennomgående økt med 3,7 %.

Det er ikke lagt inn ekstra midler til økt vedlikehold. Budsjettet dekker normal drift og vedlikehold med dagens bemanning. Det er ikke innarbeidet økte ressurser til utvidet drift av hallen. Kveldsturnus avsluttes 31. mai og hallen stenger i skoleferien, pga vedlikeholdsarbeid, uttak av ferie og at ansatte i hallen da må prioritere vedlikehold av grønntanlegg i kommunen.

Idrettshallen og bassenget har utdatert teknisk anlegg, og drifta skjer i dag manuelt.

Det er på sikt behov for å oppgradere hallen med nytt varmeanlegg, elanlegg, styringssystemer og ventilasjon. Det er i økonomiplan innarbeidet kr 600 000 til forprosjekt ENØK i 2025, nytt varmeanlegg og teknisk anlegg, samt utrede mulighet for ENOVA tilskudd. Det ligger varmesløyfe klar fra nye Borkenes skole til Idrettshallen, og byggene kan på sikt få felles varmesentral og drift.

44062 Kvæfjord kulturhus (Sosialbygget)

Sosialbygget er ikke lengre i bruk for lag og foreninger og utleie. Det har derfor vært benyttet til midlertidig lager for inventar og utstyr fra Borkenes skole helse.

Ny kultursal er ferdigstilt på Borkenes skole og har overtatt flere av funksjonene til sosialbygget.

Foto: Ole Ø. Lindebø

Det legges derfor til grunn at kommunedirektøren vurderer å selge dette bygget. Det ligger som en forutsetning i økonomiplanen at kommunen må redusere egen bygningsmasse som blir ledig.

44063 Parker/baneanlegg.

Driftsbudsjettet er på samme nivå som tidligere år.

Grøntanlegg driftes av den samme bemanningen som er i idrettshallen. Det er derfor en kapasitetsmessig utfordring å ha et godt nok vedlikehold på alle anlegg kommunen i dag eier. Dette er også avhengig at drift av hallen tilpasses dette.

Det er innarbeidet kr 160 000 til sommerjobb for ungdom, fordelt på kommunale bygg og grønntanlegg etter behov. Dette bidrar til noe økt vedlikehold, men ufaglærte trenger opplæring og daglig oppfølging. Utover dette er det ikke flere ressurser til vedlikehold av uteområdene, og nye anlegg som er under bygging.

Foto: Ole Ø. Lindebø

Flere lekeplasser og nye parker og grønntanlegg krever mer kompetanse og økte vedlikeholds ressurser. Det er også strenge krav til offentlige lekeplasser. Det er blant annet signalisert et behov for bedre vedlikehold av rådhusparken, investering i nye nærmiljøanlegg og lekeplasser, og på Helsehuset og Borkenes skole er det etablert nye grønntanlegg som skal vedlikeholdes.

Det er ikke tatt høyde for økte driftsutgifter i forslaget til budsjett/ økonomiplan.

12. RO6 Selvkost

Det er vedtatt at områdene 64012 Vannforsyning, 64013 Avløp/rensing, 64014 Slamtømming, 64015 Renovasjon/miljøstasjon og 64020 Feiertjeneste skal være 100 pst til selvkost og dermed finansiert av gebyrinntekter fra abonnenter. Kravet om selvkostfinansiering for renovasjon og slamtømming følger av forurensingsloven, for de øvrige må det nedfelles i budsjettvedtaket.

Beregninger og grunnlagstall for hele økonomiplanperioden er samlet i kommunens selvkostmodell Momentum Selvkost Kommune. Eventuelle regnskapsoverskudd fra områdene settes av i bundne fond, til senere bruk på de samme ansvarsområdene. Det er utarbeidet en egen budsjettrapport for disse selvkostområdene, vi vil i det etterfølgende gi en mer omfangsrik omtale enn i tidligere budsjetter.

Her beskrives tiltak og endringer særskilt på disse ansvarsområdene:

64012 Vannforsyning

Vertskommunetilskuddet er økt med 3.0 %.

Gebyrene for vannforsyning øker med 5.0 % fra 2022 til 2023.

Gebyrøkning skyldes generell lønns- og prisstigning, samt dekning av økte investeringer tidligere år; bla. ledningsanlegg, høydebasseng, vannbehandling Flesnes og felles infrastruktur i Lamhagen boligfelt. Budsjettet på området er gjort opp med et underskudd på kr 910 000 som dekkes med bruk av tidligere års overskudd avsatt på bundet fond. Derfor er også mulig å holde en lav gebyrøkningen.

Bygging av Berg/Engen boligfelt er ferdigstilt. Felles infrastruktur på vann i boligfeltet, dekkes av selvkostområdet.

Utskiftning av vann og avløpsanlegg i Kirkeveien starter opp i 2022. Budsjettet er på kr 9,5 mill eks MVA. Det er avsatt kr 6,6 mill. til arbeidet i 2023.

Det er innarbeidet kr 3,5 mill eks mva i 2026, til utskiftning av vannledning fra Gammelveien til Vokterveien. Dette er gamle asbest/sement rør.

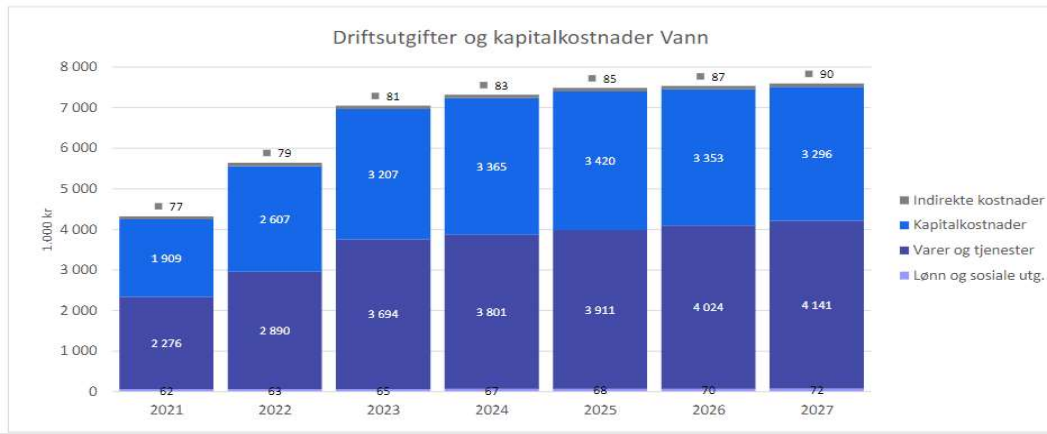
Ny brannstasjon i Råsjøen, forutsetter bedre vannforsyning og omlegging av eksisterende ledningsanlegg. Det skal i forbindelse med prosjekt ny brannstasjon, utredes mulighet for ny vannledning og ringeledning mellom Industriveien og gamle fergekai, gjennom industriområdet. Det er ikke avsatt særskilte midler til utførelse, men innarbeides i budsjettet når kostnadene er klar.

Det jobbes med tiltak på Flesnes vannverk, etter at det den senere tid periodevis er registrert et økt i fargetallet på råvannet enn tidligere målt. Dette arbeidet videreføres i 2023, med mål om å finne en løsning for stabil og sikker vannforsyning.

Det er igangsatt arbeid med saneringsplan for vann- og avløpsnett. Dette videreføres i 2023.

Driftsutgifter og kapitalkostnader Vann

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for vann i Kvæfjord kommune frem mot 2027.

Figur 4: Driftsutgifter og kapitalkostnader vann

Selvkostoppstilling Vann

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
10*** Lønn	62	63	65	67	68	70	72
11*** Varer og tjenester	215	261	266	272	277	283	288
12*** Varer og tjenester	135	124	126	129	132	134	137
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenpro	1 927	2 505	3 301	3 400	3 502	3 607	3 715
14*** Overføringsutgifter	11	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	2 349	2 953	3 759	3 867	3 979	4 094	4 213
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	1 293	1 286	1 573	1 691	1 763	1 763	1 763
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	616	1 321	1 634	1 674	1 658	1 591	1 534
Sum kapitalkostnader	1 909	2 607	3 207	3 365	3 420	3 353	3 296
Indirekte kostnader (drift og kapital)	77	79	81	83	85	87	90
Gebyrgrunnlag	4 335	5 639	7 046	7 315	7 484	7 535	7 599
Gebyrinntekter	5 212	5 317	6 136	6 750	7 423	7 730	7 731
Selvkostresultat	877	-322	-910	-565	-61	195	132
Selvkost dekningsgrad i %	120,2 %	94,3 %	87,1 %	92,3 %	99,2 %	102,6 %	101,7 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Selvkostfond 01.01	731	1 632	1 363	490	-67	-132	62
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	877	-322	-910	-565	-61	195	132
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	23	53	37	8	-4	-1	5
Selvkostfond 31.12	1 632	1 363	490	-67	-132	62	199

Tabell 10: Selvkostoppstilling vann

64013 Avløp/rensing

Vertskommunetilskuddet er økt med 3,0 %.

Gebyrene for avløp og rensing øker med 48,4 % fra 2022 til 2023.

Gebyrøkningen er høy, men skyldes i hovedsak dekning av økte investeringer i tidligere år og mange nye investeringer som nå er gjennomført. Det er også betydelig renteøkning på lån på disse investeringene, i tillegg til høy lønns- og prisstigning.

Budsjettet på området er gjort opp med et underskudd på kr 199 000 som dekkes med bruk av tidligere års overskudd avsatt på bundet fond. Det var betalt tilbake kr 670 000 til abonnentene i 2021, gjennom gebyrfrie måneder. Fondet er brukt opp, og det er derfor ikke mulig å redusere gebyrene.

Bygging av Berg/Engen boligfelt er ferdigstilt. Felles infrastruktur på vann i boligfeltet, dekkes av selvkostområdet.

Utskiftning av vann og avløpsanlegg i Kirkeveien starter opp i 2022. Budsjettet er på kr 9,5 mill eks MVA. Det er avsatt kr 6,6 mill. til arbeidet i 2023.

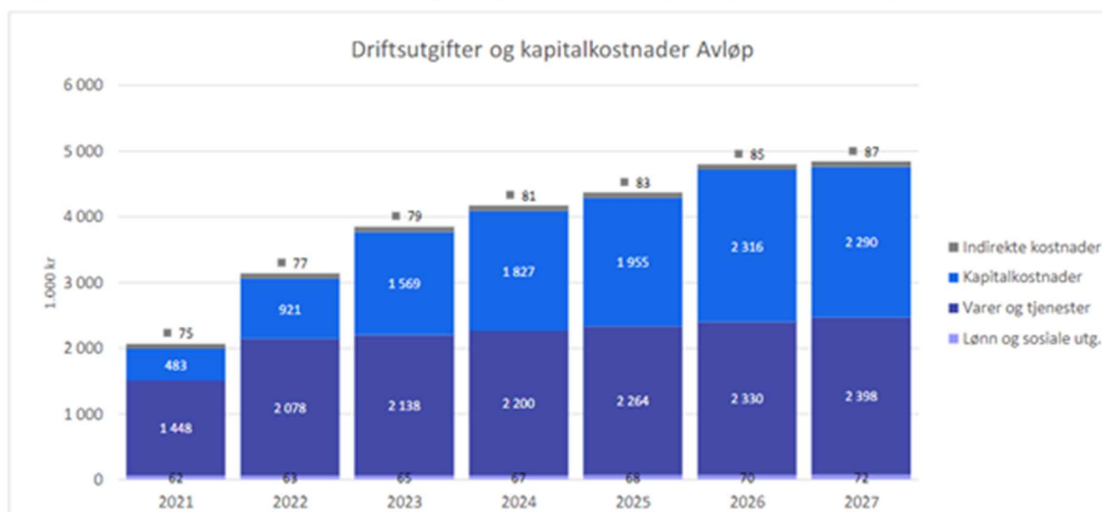
Forlengelse av avløpsledningen i Leikvika har vært forsinket, men er snart igangsatt, men vi pågå også i 2023. Dette er kostnadsberegnet til kr 2.0 mill eks MVA.

Nytt renseanlegg på Trastad, skal vurderes i arbeid med saneringsplan for vann og avløpsanlegg, og kostnadsberegnes på nytt. Dette er derfor forskjøvet til 2025 i økonomiplan.

Det jobbes med en saneringsplan for vann- og avløpsnettet.

Driftsutgifter og kapitalkostnader Avløp

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for avløp i Kvæfjord kommune frem mot 2027.

Figur 5: Driftsutgifter og kapitalkostnader avløp

Selvkostoppstilling Avløp

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
10*** Lønn	62	63	65	67	68	70	72
11*** Varer og tjenester	147	148	151	154	157	160	163
12*** Varer og tjenester	63	55	56	57	58	60	61
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenpro	1 238	1 875	1 931	1 989	2 049	2 110	2 174
14*** Overføringsutgifter	11	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	1 521	2 141	2 203	2 267	2 333	2 400	2 470
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	257	234	550	747	741	957	957
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	226	687	1 019	1 080	1 215	1 359	1 333
Sum kapitalkostnader	483	921	1 569	1 827	1 955	2 316	2 290
Indirekte kostnader (drift og kapital)	75	77	79	81	83	85	87
Gebyrgrunnlag	2 079	3 139	3 851	4 174	4 371	4 801	4 847
Gebyrinntekter	1 308	2 455	3 652	4 170	4 371	4 801	4 847
Selvkostresultat	-770	-683	-199	-4	-0	-0	0
Selvkost dekningsgrad i %	63,0 %	78,2 %	94,8 %	99,9 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Selvkostfond 01.01	1 610	864	199	4	0	0	-0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-770	-683	-199	-4	-0	-0	0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	24	19	4	0	0	0	-0
Selvkostfond 31.12	864	199	4	0	0	-0	-0

Tabell 11: Selvkostoppstilling avløp

64014 Slamtømming

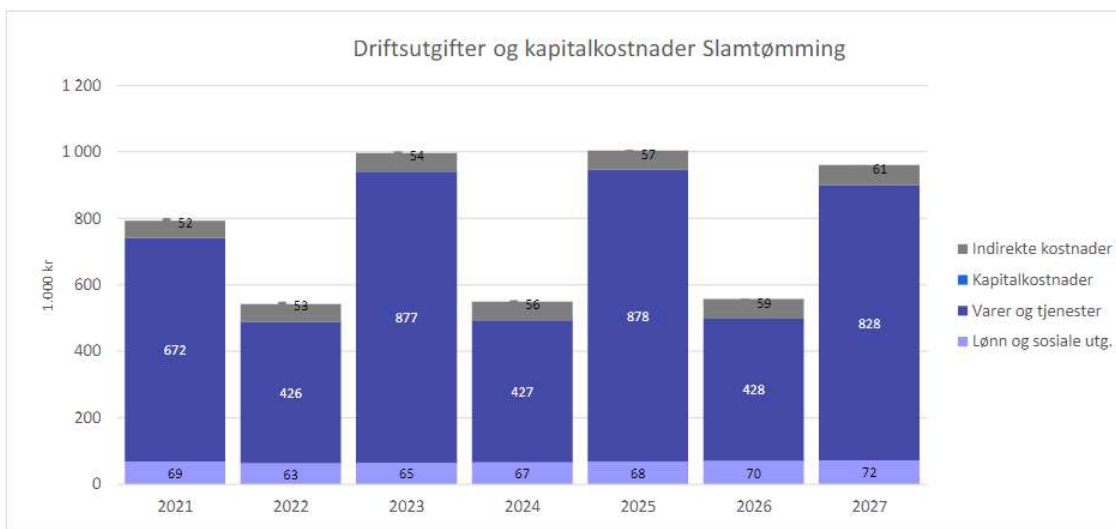
Vertskommunetilskuddet er økt med 3.0 %. Gebyrene for slamtømming økes med 20 %.

Utgiftene på dette budsjettområdet varierer naturlig fra år til år, noe som løpende må avstemmes mot selvkostfondet. Dette skyldes tømmefrekvensen på slamavskillerne i kommunen. Det er derfor også vanskelig å beregne et årlig gebyr uten for store svingninger. Lønns og prisstigningen øker på området, særlig transportkostnadene som utgjør stor andel av utgiftene.

Budsjettet for slamtømming er gjort opp med et underskudd på 370 000 kr som dekkes med bruk av tidligere års overskudd som er avsatt på bundet selvkostfond. Det betales i tillegg tilbake ca kr 200 000 til abonnentene i 2023, gjennom gebyrfrie måneder, og fondet er derfor betydelig redusert.

Driftsutgifter og kapitalkostnader Slamtømming

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for slamtømming i Kvæfjord kommune frem mot 2027.

Figur 6: Driftsutgifter og kapitalkostnader slamtømming

Selvkostoppstilling Slamtømming

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
10*** Lønn	69	63	65	67	68	70	72
11*** Varer og tjenester	2	3	3	3	3	3	3
12*** Varer og tjenester	19	23	23	24	24	25	25
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenpro	650	400	850	400	850	400	799
Direkte driftsutgifter	741	489	941	494	946	498	900
Indirekte kostnader (drift og kapital)	52	53	54	56	57	59	61
Gebyrgrunnlag	792	542	996	550	1 003	557	960
Gebyrinntekter	423	263	626	688	757	795	834
Selvkostresultat	-370	-280	-370	139	-246	237	-126
Selvkost dekningsgrad i %	53,3 %	48,4 %	62,9 %	125,3 %	75,5 %	142,6 %	86,9 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Selvkostfond 01.01	1 125	774	517	161	309	70	315
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-370	-280	-370	139	-246	237	-126
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	18	23	14	9	7	8	10
Selvkostfond 31.12	774	517	161	309	70	315	199

Tabell 12: Selvkostoppstilling slamtømming

64015 Renovasjon/miljøstasjon

Vertskommunetilskuddet er økt med 3.0 %. Gebyret for renovasjon økes ikke fra 2022 til 2023.

Budsjettet på dette området er gjort opp med et overskudd på kr 140 000 som settes av på fond. Det var betalt tilbake ca kr 514 000 i 2022, og fondet er redusert.

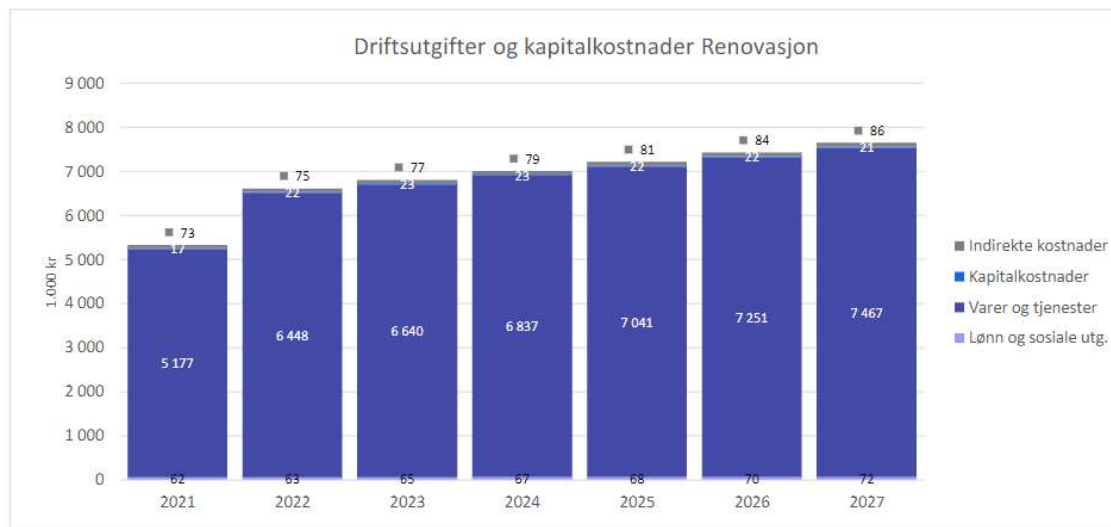
Da selvkostberegningen var gjort i 11. oktober, var ikke prisstigningen fra HRS kjent. Det er i tillegg lagt til grunn at hytterrenovasjon skulle innføres fra 01.01.23. HRS har senere opplyst at de ikke er klar med hytterrenovasjon før 01.07.23, og at prisene øker noe mer enn beregnet. Vi vil derfor komme tilbake med en budsjettregulering på området i løpet av 1. halvår 2023. Dette kan få konsekvens for gebyrsatsene.

Det er igangsatt arbeid med hytterrenovasjon. Når tilbudet er oppe å gå, med nye deponipunkt i kommunen for levering/ innsamling av hytteavfall, vil dette iverksettes og gebyr gjort gjeldende. Dette vil nå skje fra 01.07.23. Utbygging av deponipunkt vil skje gradvis, med noen hovedpunkt med nedgravde løsninger, og noen mindre punkt med containere. Det blir samme sorteringsløsning for bolig. Det er foreslått at det skal betales kr 1274 eks mva i gebyr for hytterrenovasjon, 25% av vanlig gebyr.

Det er i budsjettet lagt til grunn at miljøstasjonen i Kvæfjord har åpent en dag i uken hele året, men to dager i uken i sommermånedene. Lengre åpningstid, eller flere åpningsdager, gir høyere driftsutgifter som da må dekkes inn med økt renovasjonsgebyr.

Driftsutgifter og kapitalkostnader Renovasjon

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for renovasjon i Kvæfjord kommune frem mot 2027.

Figur 7: Driftsutgifter og kapitalkostnader renovasjon

Selvkostoppstilling Renovasjon

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
10*** Lønn	62	63	65	67	68	70	72
11*** Varer og tjenester	82	113	115	117	119	122	124
12*** Varer og tjenester	39	27	28	28	29	29	30
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenpro	5 056	6 308	6 497	6 692	6 893	7 100	7 313
14*** Overføringsutgifter	11	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	5 250	6 511	6 704	6 904	7 109	7 321	7 539
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	11	11	11	11	11	11	11
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	6	11	12	12	11	11	10
Sum kapitalkostnader	17	22	23	23	22	22	21
Indirekte kostnader (drift og kapital)	73	75	77	79	81	84	86
Gebyrgrunnlag	5 341	6 608	6 805	7 006	7 213	7 426	7 646
Gebyrinntekter	5 626	5 935	6 945	6 943	6 989	7 319	7 625
Selvkostresultat	285	-674	140	-63	-224	-107	-21
Selvkost dekningsgrad i %	105,3 %	89,6 %	102,1 %	99,1 %	96,9 %	98,6 %	99,7 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Selvkostfond 01.01	974	1 281	642	811	780	583	497
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	285	-674	140	-63	-224	-107	-21
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	22	34	29	32	27	21	20
Selvkostfond 31.12	1 281	642	811	780	583	497	495

Tabell 13: Selvkostoppstilling renovasjon

64020 Feiertjeneste

Vertskommunetilskuddet er økt med 3.0 %

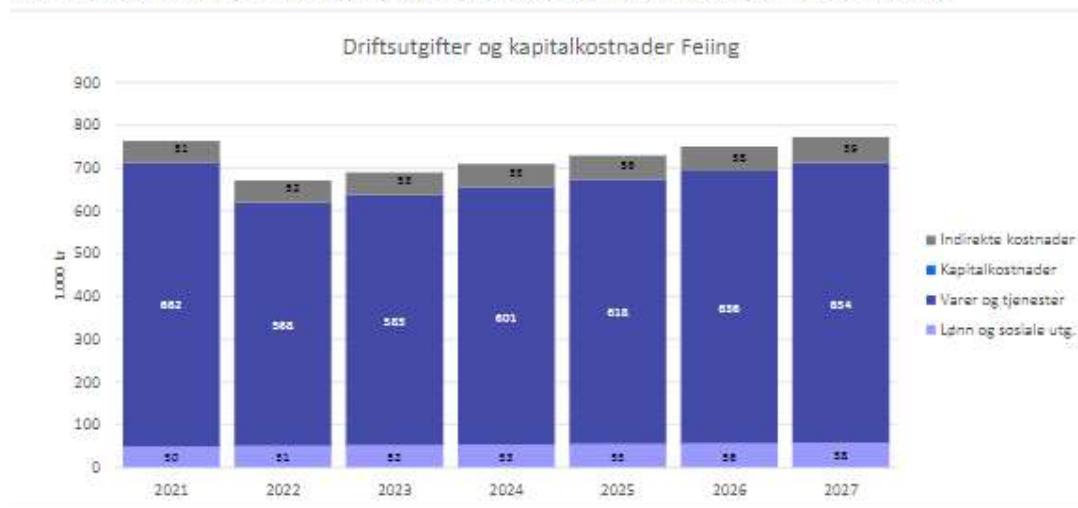
Tjenesten omhandler feiing og tilsyn av fyringsanlegg i boliger og hytter.

Gebyret for feiertjenester øker med 3,2 % fra 2022 til 2023

Gebyr for bolig og for hytter er det samme. Kostnaden for feiing av hytter er høyere, men frekvensen lavere enn for bolig. Feiing og tilsyn er behovsprøvd, og gjennomføres ut fra en risikovurdering.

Driftsutgifter og kapitalkostnader Feiing

Diagrammet nedenfor viser den forventede utviklingen av kostnadene for feiing i Kvæfjord kommune frem mot 2027.

Tabell 14: Driftsutgifter og kapitalkostnader feiing

Selvkostoppstilling Feiing

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
10*** Lønn	50	51	52	53	55	56	58
11*** Varer og tjenester	18	78	80	81	83	84	86
12*** Varer og tjenester	27	11	11	11	12	12	12
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenpro	617	479	494	509	524	540	556
Direkte driftsutgifter	712	619	636	654	673	692	712
Indirekte kostnader (drift og kapital)	51	52	53	55	56	58	59
Gebyrgrunnlag	763	671	690	709	729	750	771
Gebyrintekter	502	655	680	698	718	750	771
Selvkostresultat	-261	-16	-10	-11	-11	-0	-0
Selvkost dekningsgrad i %	65,8 %	97,7 %	98,6 %	98,4 %	98,5 %	100,0 %	100,0 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Selvkostfond 01.01	302	44	30	21	11	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-261	-16	-10	-11	-11	-0	-0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	3	1	1	1	0	0	0
Selvkostfond 31.12	44	30	21	11	0	0	0

Tabell 15: Selvkostoppstilling feiing

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Vann	5 %	5,1 %	5,0 %	10,0%	10,0%	4,2%
Avløp	5%	15 %	48,4%	14,3%	4,8%	9,9%
Renovasjon	5,5 %	5,2 %	0%	0,7%	4,8%	4,8%
Slam	0 %	19,9 %	20,0%	9,9%	10,0%	5,0%
Feiing	-5 %	0 %	3,2%	2,7%	3,0%	4,4%

Tabell 16: Gebyrendring selvkost 2021-2026

Tabellen nedenfor viser beregnet nivået på de kommunaltekniske gebyrer medregnet eiendomsskatt, for en gjennomsnittlig enebolig i Kvæfjord kommune med bruksareal (BRA) på 120 m2:

	2020	2021	2022	2023
Vann	4 336	4 553	4 785	5024
Avløp	2 688	2 822	3 314	4918
Renovasjon	5 736	6 051	6 366	6366
Feiing	600	570	570	588
Eiendomsskatt	4 303	4 281	4 013	4013
Summer	17 630	18 277	19 048	20909
Årets endring i pst	7,2	3,7	4,2	9,7

Tabell 17: Gebyrberegning bolig 120m2 2020-2023, inkl mva

Samlet oppsett over gebyrene inngår i budsjettvedlegget gebyrer og betalingssetter.

Plan, byggesak og kart/ oppmåling:

For de øvrige budsjettområdene plan, byggesak og kart/oppmåling, er det samlet sett ikke vedtatt selvkost. I tillegg er det flere lovpålagte oppgaver innenfor områdene som ikke kan gebyrlegges. Kvæfjord kommune ligger under landsgjennomsnittet for byggesaksgebyrer, og en del lavere enn nabokommunene Harstad og Sortland. Det er lagt til grunn av vi også videre skal ligge lavere.

Det er nå utarbeidet er nytt gebyrregulativ basert på en ny modell for selvkostberegning som vi ikke tidligere har hatt i Kvæfjord. Vi bruker Momentum - Momsak for å beregne gebyrene. Dette er utført for å kunne dokumentere selvkost på de enkelte saksområdene, i tråd med gjeldende bestemmelser.

Dette arbeidet viste også at det er flere oppgaver som vi gjør som det ikke kan beregnes gebyr av, og som kommunen selv må dekkes over drift.

Det er nå vanskelig å beregne hvor mye gebyrsatsene har økt i snitt. For noen sakstyper går gebyrene ned, og det er også nye satser. I selvkostberegningen er det lagt til grunn at gebyrene dekker 90% av kostnaden, men denne kan endres.

Gebyrinntektene er samlet sett ikke økt i budsjettforslaget, da inntektene for 2022 ser ut til å være lavere enn budsjett. Inntektene påvirkes i stor grad av bygge markedet som er i endring.

Det pågår en digitaliseringsprosess på disse ansvarsområdene. Teknisk er utarbeidet en digitaliseringsstrategi som legges til grunn for det videre arbeidet. Bla. med bedre kartløsning, saksbehandlingsverktøy, kvalitet på matrikkelen, digitalt planarkiv og måleutstyr. Utgiftene til dette noe av dette utviklingsarbeidet med nye IKT-løsninger skal inngå i gebyrberegningen. På sikt vil dette gi raskere og høyere kvalitet på saksbehandlingen med bedre service til innbyggere og utbyggere.

Ny kommunestruktur:

Oppløsningsen av Troms og Finnmark fylkeskommune, medfører en del ekstra arbeid og kostnad for Kvæfjord. Kostnad til ekstern bistand er anslått til kr 200 000. Dette er kostnader som ikke er medtatt i budsjettet, og bør søkes refundert fra Staten.

64301 Plansaksbehandling

Ansvarsområdet gjelder detaljplaner som kan gebyrlegges. Kommunale områdeplaner, kommuneplaner og temaplaner kan ikke gebyrlegges og inngår derfor ikke i ansvarsområdet. I tillegg dispensasjoner og behandling av oppdrettssaker.

Det arbeides videre med digitalt planarkiv, og plandialog.

64302 Byggesaksbehandling

Ansvarsområdet er saksbehandling etter plan- og bygningsloven, tilsyn og veiledning i byggesaker. I tillegg saksbehandling etter forurensningsloven.

Matrikkelen er mangelfull. Det jobbes med å forbedre denne. I tillegg legges alle nye, og flere gamle bygg i kartet. Dette oppgave som kommunen nå utfører selv.

Det er fortsatt en del ulovlige byggesaker som er registrert og skal følges opp. Det utføres også tilsyn, og oppfølging av byggesaker.

64303 Kart og oppmåling

Ansvarsområdet omhandler kart- og delingsforretninger etter matrikkelloven, tildeling av adresser og matrikkelføring.

Antall saker varierer mye fra år til år, og derfor noe vanskelig å fastsette gebyrinntekter.

Det er ennå en del feilretting og avslutning av gamle saker. Det er viktig å få rettet dette, før arbeidet med ny arealplan.

Det arbeides med en del prosjekter, blant annet i regi av kartverket og som følge av nye krav og bestemmelser.

13. Økonomiplan

Økonomiplanen omfatter hele kommunens virksomhet, og skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Det første året i økonomiplanen legger rammene for årsbudsjett, mens de resterende årene gir planleggingsrammer for senere budsjettår. En god og forutsigbar kommuneøkonomi er viktig for at kommunen skal kunne ivareta sine oppgaver.

Kommuneloven setter krav til økonomiforvaltningen og at kommunen skal:

- Forvalte økonomien slik at økonomisk handleevne ivaretas over tid
- Utarbeide realistiske planer for egen virksomhet, økonomi og utvikling
- Forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall

Som ledd i oppfølging av disse kravene, skal kommunestyret selv vedta budsjettet og økonomiplanen for de neste fire årene, etter innstilling fra formannskapet. Innstillingen til budsjett og økonomiplan skal offentliggjøres minst 14 dager før kommunestyret behandler den.

Kommuneplanens samfunnsdel for Kvæfjord ble vedtatt i 2021. Kommunedirektøren har lagt til grunn utarbeiding av ett felles dokument for samfunnsplanens handlingsdel og økonomiplanen, på det vis at økonomiplanen også skal utgjøre samfunnsplanens handlingsdel. Dette vil styrke koblingen mellom samfunnsplanlegging og økonomiplanlegging, og kan bidra til å forenkle kommunens planverk og effektivisere planarbeidet. Etter plan- og bygningsloven skal kommuneplanens handlingsdel gi grunnlag for kommunens prioritering av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver, og konkretisere tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer. Handlingsdelen er verktøyet som skal sikre gjennomføring av kommuneplanens samfunnsdel.

13.1. Kvæfjord tar i bruk Framsikt

Høsten 2022 innledet Kvæfjord kommune samarbeid med Framsikt AS, som leverer skybaserte verktøy for analyse, planlegging og virksomhetsstyring. Målet med å ta i bruk digitale verktøy gjennom Framsikt er å samordne og effektivisere arbeidsprosessene med planlegging, analyse og økonomiarbeid. Vi ønsker å skape mer helhet fra overordnede mål og strategier, til budsjettarbeid og økonomiplanlegging. I 2023 tar vi derfor sikte på å i større grad å samle mål og tiltak basert på helhetlig planlegging, gjennom kommuneplanens samfunnsdel, kommunedelplaner og temaplaner. På denne måten sikrer vi forhåpentligvis at en felles handlingsdel og økonomiplan blir et enda bedre styringsverktøy for Kvæfjord.

På grunn av at vi skal implementere og ta i bruk nye verktøy i løpet av vinteren 2023, velger vi å gjennomføre arbeidet med budsjett og økonomiplan 2023-2026 noenlunde likt som i fjor, uten alt for store endringer. Vi har likevel forsøkt å gjøre mindre grep for å imøtekomme tilbakemeldinger fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark som ble gitt til økonomiplanen for 2022-2025.

13.2. Satsingsområder i samfunnsdelen

Satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel peker på de områdene som bør gis ekstra oppmerksomhet og ressurser i planperioden. Både sosial bærekraft, økonomisk bærekraft og økologisk bærekraft henger sammen og påvirker hverandre, og det samme gjelder de tre satsingsområdene i kommuneplanen. Disse må ses i sammenheng dersom vi skal lykkes med å utvikle

Kvæfjord til et mer bærekraftig samfunn, og strekke oss mot visjonen vår om å oppleves som en ren fornøyelse.

Figur 8: Satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel

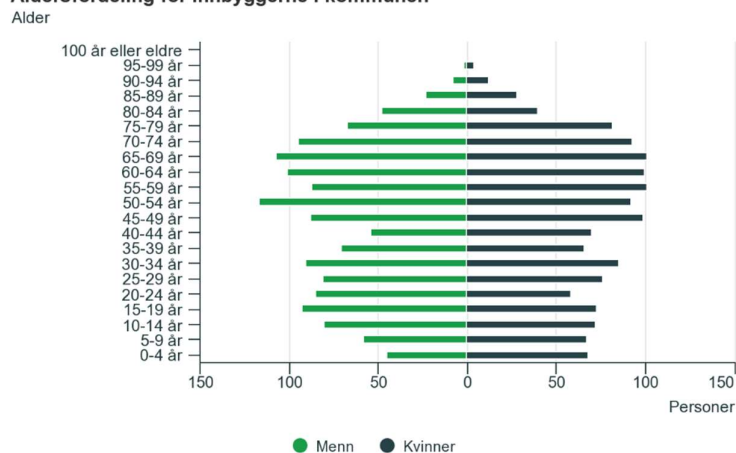
Kommuneplanens samfunnsdel finnes i sin helhet på [Kvæfjord kommune sine hjemmesider](#).

13.3. Befolkningsutvikling

Et godt kunnskapsgrunnlag er fundamentet for god planlegging. Kvæfjord kommune har et [kunnskapsgrunnlag fra 2020](#), som lå til grunn for planstrategien av 2020. Planstrategi for Kvæfjord 2020-2023 la opp til et ambisiøst planarbeid, og vi fikk på plass kommuneplanens samfunnsdel i 2021, vi har rullert kommunedelplan for helse- og omsorg i 2022, og kommunedelplan for oppvekst er på høring høsten 2022.

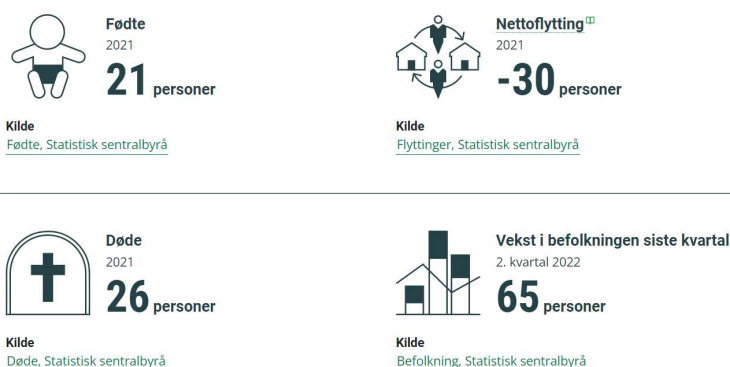
Med endret demografisk sammensetning av befolkningen, og en større andel eldre i årene som kommer, må vi planlegge godt for å ha en bærekraftig økonomisk utvikling. En eldre befolkning gir for eksempel flere med demens og dermed et større behov for ressurser og kompetanse. (www.demenskartet.no).

Aldersfordeling for innbyggerne i kommunen

Figur 9: Befolkningspyramide for Kvæfjord (ssb.no).

Som følge av krigen i Ukraina ble Kvæfjord fra mars 2022 på ny vertskommune for et flyktningmottak samt startet opp igjen med bosetting av flyktninger. Personer som har fått innvilget oppholdstillatelse telles som innbyggere i kommunen selv om de fortsatt bor på mottak. Dette, i kombinasjon med bosetting av flyktninger, gjør at tall fra 2. kvartal 2022 viser en vekst i befolkningen (Ssb 2022). Dette er positivt for kommunen. Samtidig vet vi at tallene kan være usikre, og at flere av flyktningene som bosettes i kommunen vil kunne flytte hjem dersom situasjonen i hjemlandet endrer seg, eller at de flytter til andre kommuner i Norge.

Figur 10: Befolkningsendring Kvæfjord 2. kvartal 2022 (ssb.no).

13.4. Overordnede målsettinger og tiltak

Tabellene under viser hvordan vi knytter tiltak i økonomiplanleggingen opp mot mål i kommuneplanens samfunnsdel. Budsjett detaljer og eventuelle beskrivelser av tiltakene finnes i hvert enkelt av tjenesteområdenes egne kapitler.

Gjennom tabellene vil vi trekke frem prioriterte tiltak som svarer på delmål og hovedmål fra samfunnsdelen, og som får en større økonomisk konsekvens.

Vi har også en rekke tiltak i kommunen som ikke har en betydelig eller en direkte økonomisk konsekvens. I tabellen viser vi til aktuelle kommunedelplaner eller temaplaner for tiltaket og rammeområdet. Kommunedelplaner og temaplaner i Kvæfjord skal bygge på samfunnsdelen, og skal fungere som en konkretisering og utdyping av hvordan vi skal nå overordnede målsettinger for Kvæfjord, også gjennom arbeidet vi gjør i ordinær drift.

Forkortelser som brukes i tabellen:

- D – Endring i driftsbudsjettet
- I – Endring i investeringsbudsjettet
- U – Uten endring av budsjett
- E – Ekstern finansiering
- T – Teknisk
- O – Oppvekst
- HO – Helse- og omsorg
- Ø – Økonomi
- FO – Fellesadministrasjonen

Satsingsområde «En god oppvekstkommune»				
Hovedmål: Kvæfjord skal være en god oppvekstkommune, med et trygt og stimulerende oppvekstmiljø, som fremmer livslang læring og aktivitet				
Delmål:	Tiltak med økonomisk konsekvens:		Ansvar:	Planarbeid:
Vi har helsefremmende og trygge nærmiljø hvor barn og unge kan ferdes og leke fritt	Kommunale veilys og veier	D I	T	Trafikksikkerhetsplan
	Borkenes skole nærmiljøanlegg	I E	T / O	Plan for anlegg og idrett Oppvekstplan
	Lekeplasser og park i Borkenes sentrum	I E	T / O	Oppvekstplan Ny arealdel påbegynnes i 2023 Leve hele livet
	Ny parkeringsplass ved Kvæfjordheimen/ Husby	I	T	Trafikksikkerhetsplan
Vi skal jobbe med tidlig innsats for barn, unge og familier. utfordringer skal fanges opp så tidlig som mulig	Økt ramme for startlån	I	Ø / HO / O	Boligplan for Kvæfjord
	Styrking av helsestasjon- og skolehelsetjenesten	D	HO	Oppvekstplan Helse- og omsorgsplan
	Familieterapeut i helsestasjonstjenesten	D	HO	Helse- og omsorgsplan Oppvekstplan
Vi skal ha gode og utviklende læremiljøer for alle barn og unge i hele kommunen	Borkenes småskole – fasadeopprustning	I	T / O	Oppvekstplan
	Vik oppvekstsenter – takteking siste del	I	T / O	Oppvekstplan
	Flesnes oppvekstsenter – påkosting	I	T / O	Oppvekstplan
Vi skal gi barn og unge gode opplevelser som gjør dem stolte av hjembygda, og trekker dem hjem igjen når de skal etablere seg	Mylderhuset	I E	T / O	Oppvekstplan
	IKT og digitalisering	I D	FO	

Tabell 18: Satsingsområde «En god oppvekstkommune»

Satsingsområde «Et godt lokalsamfunn»				
Hovedmål: Kvæfjord skal være et godt og levende lokalsamfunn for innbyggere i alle aldre, som stimulerer til økt bolyst, økt verdiskaping og sysselsetting.				
Delmål:	Tiltak med økonomisk konsekvens:	Ansvar:	Planarbeid:	
Vi skal legge til rette for helsefremmende, trygge og trivelige bomiljø, med attraktive møtesteder for innbyggere i alle aldre	Lekeplasser og park i Borkenes sentrum	I E	T / O	Oppvekstplan Ny arealdel påbegynnes i 2023 Leve hele livet
	Borkenes skole nærmiljøanlegg	I E	T / O	Oppvekstplan
	Mylderhuset	I E	T / O	Oppvekstplan
	Nupen – bærekraftig besøksforvaltning	I E	T / O	Strategisk næringsplan
	Kjøp av leilighet på Heimenjorda	I	T	
	Opprusting vann- og avløpsnett	I	T	
Vi skal være et aldersvennlig samfunn, hvor reformen «Leve hele livet» innlemmes i planlegging og i tjenestetilbud	Økt satsing på velferdsteknologi	D	HO	Helse- og omsorgsplan Leve hele livet
Vi skal ha gode vilkår for næringslivet	Midler til vei	I	T	Trafikksikkerhetsplan
	Bredbåndsutbygging	I E	FO	Strategisk næringsplan
	IKT og digitalisering	I D	FO	
Vi skal jobbe for velholdte bygdesamfunn som skaper bolyst og stolthet	Rådhuset påkostning bygg	I	T	
	Leikvika molo	I	T	
	Lekeplasser og park i Borkenes sentrum	I	T / O	Ny arealdel påbegynnes 2023 Oppvekstplan

Tabell 19: Satsingsområde «Et godt lokalsamfunn»

Satsingsområde «En grønn kommune»				
Hovedmål: Kvæfjord skal dyrke sine særtrekk som en grønn kommune, med balanse mellom utvikling og vern av våre ressurser.				
Delmål:	Tiltak med økonomisk konsekvens:		Ansvar:	Planarbeid:
Vi tar vare på de særpregene som kjennetegner kommunen vår, med kulturlandskap, kulturminner, og nærhet til natur	Følges videre opp i planarbeid i 2023	D	T / O	Kulturmiljøplan 2023 Plan idrett og aktivitet Utvalgte kulturlandskap Ny arealdel påbegynnes 2023
Vi skal legge til rette for friluftsliv og naturopplevelser, både vinter og sommer, som også sikrer forsvarlig bruk av naturen	Nupen – bærekraftig besøksforvaltning	I E	T / O	Plan idrett og aktivitet Strategisk næringsplan
	Følges videre opp i planarbeid i 2023	D	T / O	Ferdsselsåreplan 2023
I Kvæfjord oppnår kommunen og innbyggerne mer med mindre ressursbruk	Husby barnehage – ny varmepumpe	I	O / T	
	Kvæfjordhallen – forprosjekt ENØK	I	T	
	VAF – Flytting og oppgradering av bygg	I	T / HO	
	Husby sykehjem – nytt SD-anlegg	I	T / HO	
	IKT og digitalisering	I D	FO	
Vi skal ruste oss for å møte konsekvenser av klimaendringer og uønskede hendelser	Boas – oppgradering av brannsikringstiltak	I	T / HO	
	Vik oppvekstsenter – sprinkelanlegg	I	T / O	
	Ny brannstasjon	I	T	Ny arealdel påbegynnes i 2023

Tabell 20: Satsingsområde «En grønn kommune»

Økonomiplan for 2023-2026 er preget av mange usikre momenter. Det er krig i Europa, flyktninger kommer fra Ukraina, klimautfordringer, prisvekst, energikrise og vi kjenner alle på en uro for hva fremtiden vil bringe. Kvæfjord kommune er også påvirket av alle disse punktene, og det vil ha konsekvens for vår prioritering og pengebruk de neste årene.

Kvæfjord kommune har tradisjon for å være budsjettlojale, nye planer innenfor både oppvekst og helse/omsorg gjør det lettere å langtidsplanlegge. Det har vært treffsikker budsjettstyring over flere år, og administrasjonen skal fortsette dette gode arbeidet fremover.

I budsjett og økonomiplan for 2023-2026 har vi gjort grep for å få ned kostnadene. Både RO2 og RO3 har gjort kutt for å nå et driftsnivå som kan dekkes av inntektsnivået som er beregnet for 2023. Det har vi lyktes delvis med. RO1 bruker 5,2 mill. kr fra disposisjonsfondet i 2023 for å løfte oss inn i den nye digitale verden, med skyløsninger på sak/arkiv-system, økonomi- og personalsystem og et nytt system for budsjett og kommunal planlegging. Når vi gjør dette løftet i 2023 skal administrasjonen bli mindre sårbar fordi vi gjør ting på samme måte som i andre kommuner, samtidig som vi trenger færre ressurser til å gjøre de samme oppgavene.

Forslaget til budsjett for 2023 er gjort opp med totale utgifter og inntekter med 541 mill. kr, og av dette utgjør 41 mill. kr utgifter og inntekter i investeringsbudsjettet, mens driftsbudsjettet er summert til 500 mill. kr. Samlet for planperioden 2023-2026 kan budsjettvolumet anslås til 2,1 mrd. kr.

Saldering av økonomiplanen er vurdert mot de finansielle måltall for netto driftsresultat, gjeldsgrad og disposisjonsfond. Kommunedirektøren oppfordrer folkevalgt nivå til å ha fokus på disse måltallene, og benytte dem til et reelt verktøy i den økonomiske langtidsplanleggingen. Økonomiplanen er gjort opp ved bruk av 14,1 mill. kr av disposisjonsfond. Dette forutsetter at vi klarer å gjøre de kuttene som er lagt opp til i planen, og at investeringene vi har i økonomiplanen ikke blir langt dyrere enn vi har lagt opp til. I tillegg forutsetter dette at kommunen mottar totale inntekter i tråd med de forutsetningene økonomiplanen bygger på.

Langtidsplanleggingen har mange usikre momenter. I Kvæfjord har vi vertskommunetilskudd, samlet for planperioden er dette tilskuddet budsjettert med 483 mill. kr. Disse midlene skal i tillegg til løpende drift for tidligere vertskommunebeboere, også dekke fremtidige pensjonsutgifter for de ekstra ansatte som har jobbet i kommunen gjennom mange år. Slik vi har innrettet oss over mange år går all denne inntekten rett i driften, og vi har i økonomiplanperioden ikke rom for å sette av penger til disposisjonsfond før i 2026. Vi vet ikke hvor lenge vi kan regne med å ha inntekter fra vertskommunetilskuddet, ideelt sett burde vi derfor sette av penger mens vi enda har det.

Som nevnt tidligere i dokumentet vil nedbygging av disposisjonsfond gå utover likviditeten til kommunen. Dersom vi bruker disposisjonsfond for å dekke driftsutgiftene, samtidig som reguleringspremie til KLP øker, gjør dette store innhugg i våre likvide midler. Vi gjør vurderinger gjennom hele året på når riktig tidspunkt for låneopptak er. I 2022 tok vi opp lån før inngangen til sommerferien, reguleringspremie fra KLP var ventet midt på sommeren. Det viste seg å være en god beslutning. Reguleringspremier er ikke bare avhengig av det generelle lønnsoppjøret, men også trygdeoppjøret som i 2022 var på 4,77%.

Rentenivået i Norge ventes ikke å endres mye over den neste fireårsperioden, men ligge rundt 4,5%. Dette har betydelig påvirkning i driftsbudsjettet i forhold til tidligere økonomiplaner, for 2023-2026 har vi budsjettert renteutgifter samlet til 73 mill. kr.

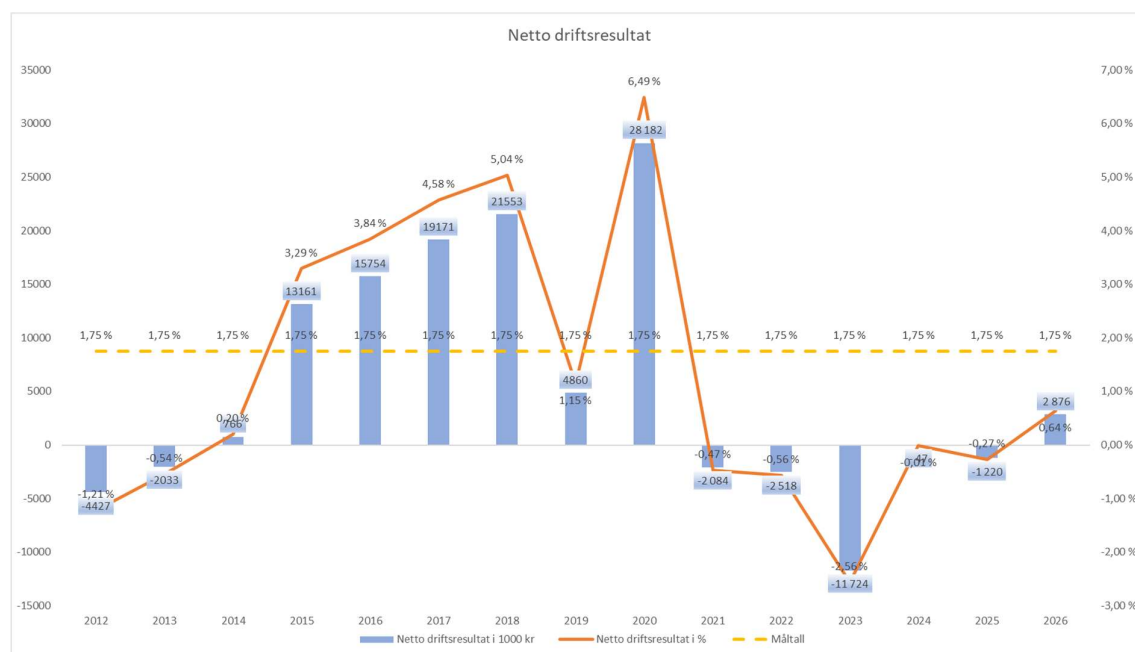
På lengre sikt er det ikke bærekraftig å basere kommuneøkonomien på bruk av oppsparte fondsmidler. Det er også verdt å merke seg at regnskapsreglene pålegger kommunen å stryke i de oppsparte fondsmidler for å unngå underskudd, dersom framtidige årsregnskaper skulle tilsi det.

De etterfølgende grafer anslår utviklingen innenfor de finansielle måltallene, gitt de forslag til tiltak med utgifter og inntekter som er innarbeidd i forslaget til budsjett og økonomiplan 2023-2026

13.5. Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er et av de viktigste måltallene i budsjettet. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) betrakter det som hovedindikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren. Netto driftsresultat viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Anbefalt nivå for kommuner er 1,75% av driftsinntektene.

I budsjett for 2022 er netto driftsresultat negativt med 0,56% av driftsinntektene. 2023 er budsjettert med et betydelig negativt netto driftsresultat, -2,56%. I de påfølgende år ser det lysere ut, men fremdeles under måltallet på 1,75% av netto driftsinntekter.

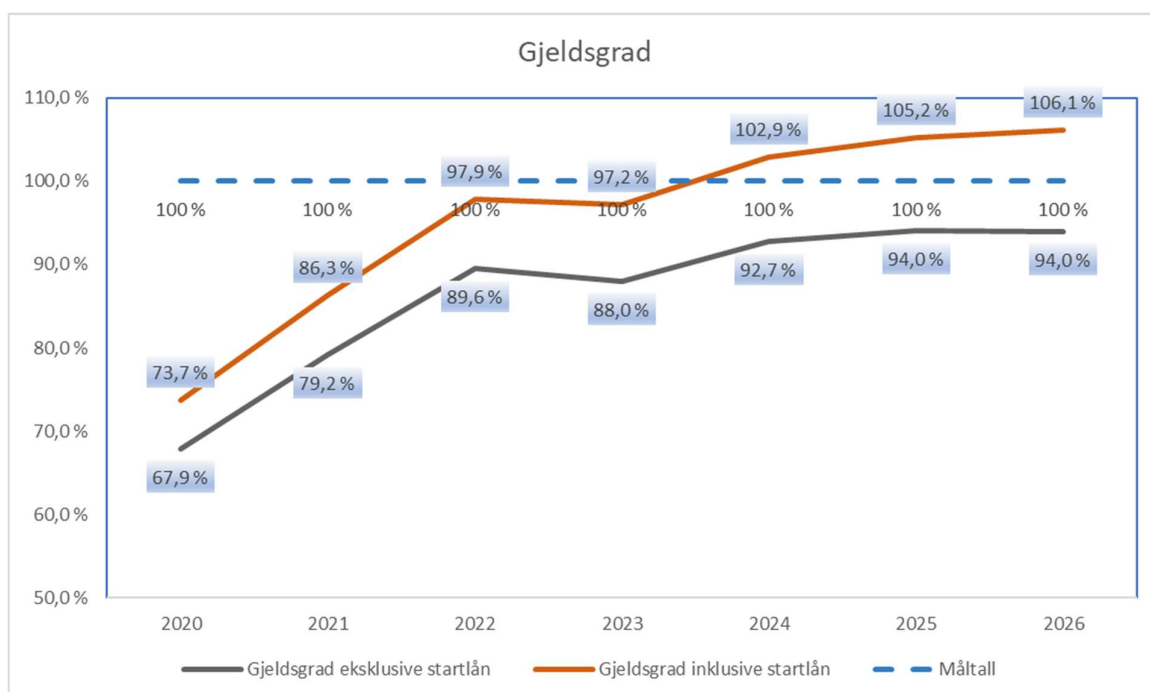
Figur 11: Netto driftsresultat

13.6. Gjeldsgrad

I forslag til økonomiplan 2023-2026 legges det til grunn at gjeldsgraden blir på 88% i 2023, 92,7% i 2024, 94% i 2025 og 93,9% i 2026. Det legges videre til grunn et årlig opptak av startlån på 6 mill. kr i planperioden. Gjeldsgraden inkludert startlån vil være på 97,2% i 2023, 102,9% i 2024, 105,2% i 2025 og 106,1% i 2026. I 2022 var det opprinnelig lagt til grunn en gjeldsgrad på 86,6%, men økte

kostnader på Borkenes skole gjorde det nødvendig å øke låneopptaket med det som opprinnelig var satt av i 2023. Det medfører en høyere gjeldsgrad ved utgangen av 2022, 89,6%. Låneopptaket i 2023 vil følgelig ikke bli like høyt som tidligere planlagt. Vi øker gjelden med omtrent samme beløp som vi betaler ned avdrag i 2023, men på grunn av høyere inntekter utgjør gjelden en mindre prosentandel. Videre investeringer i 2024-2026 gjør at vi igjen øker lånegjelden fra 440 mill. kr ved utgangen av 2022 til 478 mill. kr i 2026 (Inkl. startlån).

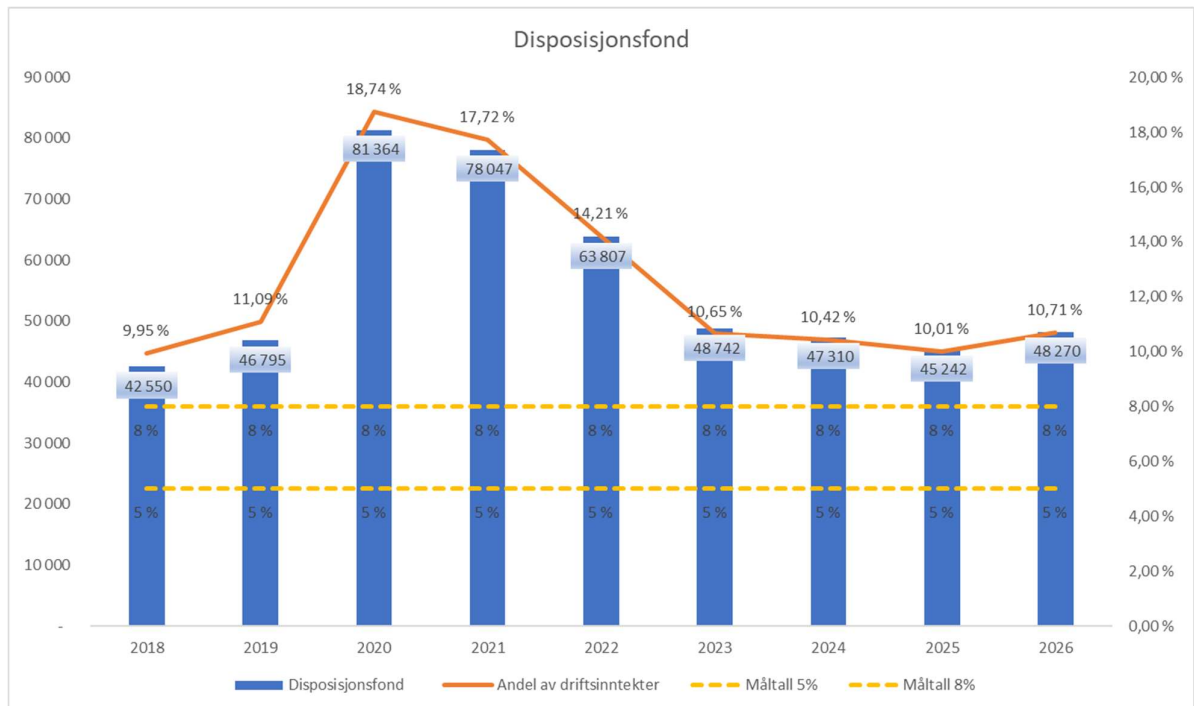
Gjennomsnittlig gjeldsgrad eksklusive startlån er i planperioden 92%. Figuren under viser utviklingen i gjeldsgraden, med og uten startlån, i perioden 2020-2026.

Figur 12: Gjeldsgrad

13.7. Disposisjonsfond

Økonomiplan 2022-2025 ble saldert med bruk av disposisjonsfond med 27,3 mill. kr. Økonomiplan for 2023-2026 er gjort opp med netto forbruk av frie ubundne fondsmidler med 15,1 mill. kr. Målet for kommunen er å ha et disposisjonsfond mellom 5% og 8% av driftsinntektene. Dersom vi klarer å gjennomføre de kutt vi har budsjettet, og forutsatt at rentenivået ikke blir høyere enn forventet, ender vi ut med et disposisjonsfond på 10,71% i 2026. Men kommunens handlingsrom vil i løpet av de 4 årene 2023-2026 blir markant redusert, spesielt i 2023. Bufferen vår for å håndtere uforutsette utgifter vil bli mye mindre enn i dag.

Figur 13: Disposisjonsfond

Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan brukes av kommunestyret i finansieringen både av drifts- og investeringsregnskapet. Samtidig er kommunen, gitt svakere økonomiske resultater, også pålagt å gjøre bruk av disse fondsmidlene for å dekke inn et regnskapsmessig merforbruk.

Etter at disposisjonsfondet i 2012 ble helt tømt, har Kvæfjord kommune fått på plass betydelige fondsavsetninger i regnskapene etter 2014.

Disposisjonsfondet i Kvæfjord kommune har vært omtalt som en god buffer mot vanskeligere tider. Vi har kommet oss gjennom pandemien uten at det har vært nødvendig å benytte denne bufferen, da staten har gitt økte rammetilskudd for å dekke de ekstra utgiftene vi har hatt til smittesporing, vaksinerings, ekstra renhold og annet. De økonomiske utsiktene er helt annerledes nå enn for kort tid siden. Vi vet ikke hva krig, geopolitisk spenning, inflasjon og energikrise vil gjøre med kommuneøkonomien. Det vi vet er at rentenivået på under ett år har økt med 3%, og det er ikke noe som tyder på at det skal ned med det første. Dersom vi ikke hadde hatt et betydelig disposisjonsfond klart i 2023, måtte vi ha kuttet betydelig i driften for å dekke økte rentekostnader.

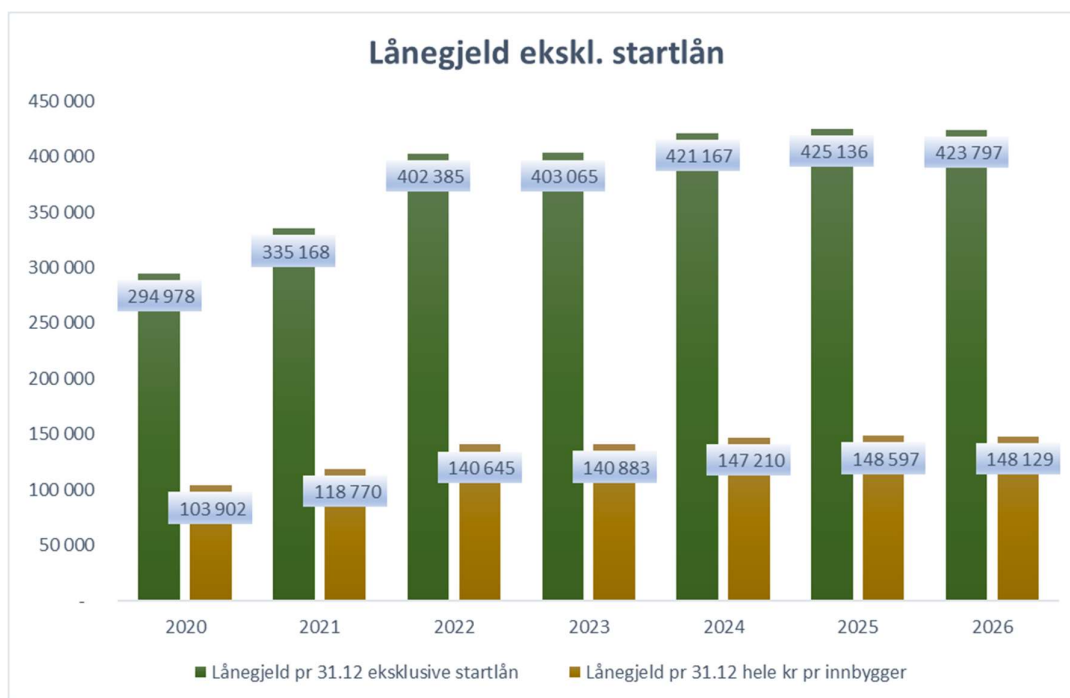
Kommunalbanken har varslet renteøkning basert på anslag fra Norges Bank og markedsrenter. Tabellen viser forventet renteutvikling:

Norges Bank-anslag hentet fra rentemøte september 2022						Oppdatert 13/10/22		
ÅR	NB anslag styringsrente	NB anslag påslag i pengemarkedet	NB anslag 3 mnd Nibor	Bank margin-påslag på Nibor	Budsjettert lånerente ved bruk av NB anslag	FRA Markedet, (NIBOR 3 MND)	Bank margin-påslag på Nibor	Budsjettert lånerente ved bruk av markedsrenter
2023	3,15	0,40	3,55	0,60	4,15	3,95	0,6	4,55
2024	3,05	0,40	3,45	0,60	4,05	3,90	0,6	4,50
2025	2,80	0,40	3,20	0,60	3,80	3,75	0,6	4,35
2026	2,60	0,40	3,00	0,60	3,60	3,65	0,6	4,25

Tabell 16: Forventet renteutvikling 2023-2026

Gjeldsporteføljen i Kvæfjord kommune har 38% andel fast rente. De øvrige lån er budsjettert med rente som i anslaget fra Kommunalbanken basert på markedsrenter.

En stresstest av lånegjelden og rentenivået i Kvæfjord kommune, viser at økt rente med 1 % mer enn budsjettert, vil gi en årlig ekstra rentekostnad på mellom 2 og 2,5 mill. kr. Det er i slike tider det er viktig å ha en solid grunnmur, et disposisjonsfond for vanskeligere tider. Under ser vi en grafikk som viser veksten i lånegjeld i planperioden.

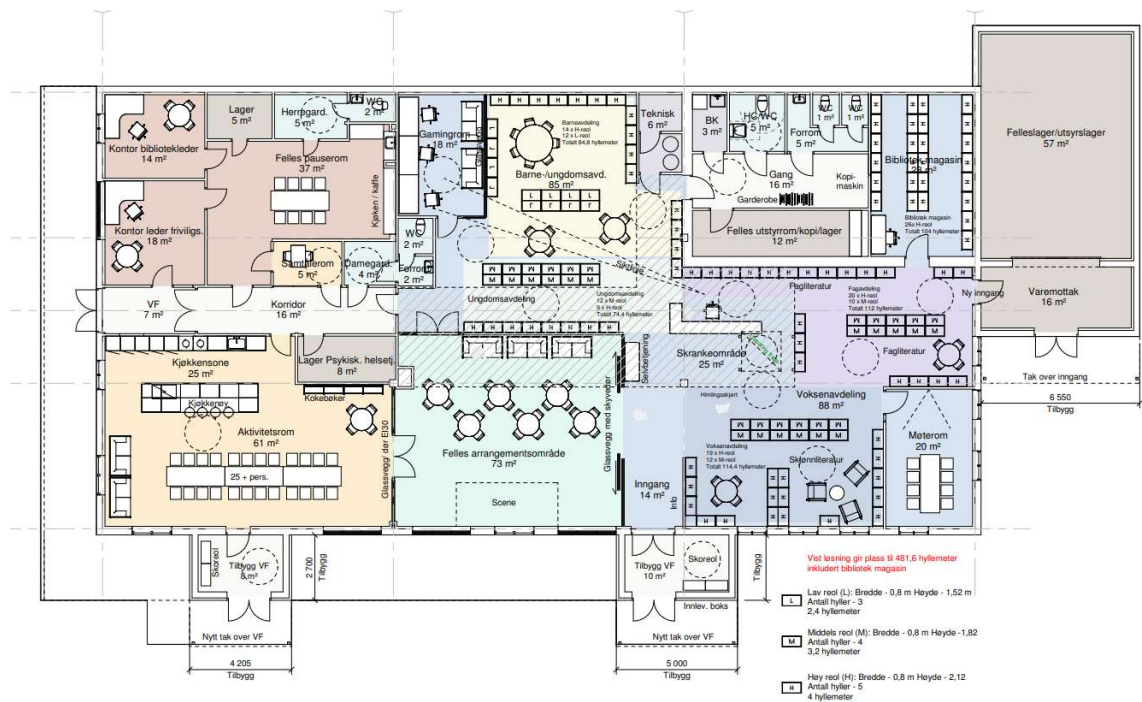
Figur 14: Lånegjeld ekskl. startlån

plan i sin helhet. Det jobbes derfor nå med å se på hvilke elementer av dette som kan gjennomføres. Skolens ansatte og elever er en sentral brukergruppe og har gitt sine innspill. De ønsker blant annet at lekeområdet rundt Småskolen – område 6, blir prioritert høyt. Ellers mange gode forslag. Det må også sees til kriterier for tildeling av spillemidler og hvilke elementer i et slikt nærmiljøanlegg som vil kunne utløse tilskudd.

Kommunestyrets budsjettvedtak i desember 2021 legger opp til at området skal utvikles etter en helhetlig plan med *Trinn 1) Utbygging av uteområde på Borkenes skole og området rundt skolen* *Trinn 2) Utbygging av område parkeringsplass/avlastningsbane og ned mot barneskole for ei helhetlig utvikling av disse områdene, inkludert lekeplassen ved småskolen* *Trinn 3) Uavhengig av de to tidligere punkter ber kommunestyret at det i 2022 jobbes med prosjekt Borkenes stadion, friidrettsdel for om mulig å få det innarbeidet ved rullering av budsjett 2023 og økonomiplan 2023.2026. Dette er viktig å få avklart som en del av helheten av utbygging av idrettsområde og skoleområde.*

Arbeidet med å beslutte en helhetlig plan for området er som sagt fortsatt i prosess. Det foreslås satt av kr 8 mill i 2023 for realisering av et nærmiljøanlegg, hvor trinn 1 og trinn 2 må sees i sammenheng, og også opp mot midler avsatt til lekeplasser og parker. Det er satt inn kr 0,4 mill til opprusting lekeplass for småskolen og rådhusparken. Kommunedirektøren ser det som vanskelig å skulle innarbeide friidrettsdel/ løpebane planene, og har ikke lagt inn egne midler til dette i økonomiplanperioden.

- **Mylderhus**

I budsjettet for 2022 var det avsatt kr 5 507 000 til investering i Mylderhus. En kostnadsberegning som forelå i januar 2022 estimerte kostnader for ombygging, oppgradering og tilbygg til kr 9,2 mill. Det ble derfor fremmet sak til kommunestyret 24.03.22 *PS 11/22 Prosjekt Mylderhus – ny kostnadsramme. Finansieringsplan.* Kommunestyret vedtok da en samlet utgiftsramme for prosjektet på kr 9,2 mill. Dette vedtaket ble brukt som del av søknadsgrunnlaget til søknad om spillemidler sendt i tråd med Formannskapetets vedtak i F-sak

18/22 om prioritering av kommunens søknader om tilskudd til kulturbygg. Søknaden er godkjent av fylkeskommunen i den forstand at den tilfredsstillende formelle krav til søknaden, men det ble ikke gitt midler til prosjektet i 2022 grunnet manglende midler. Kommunedirektøren vil foreslå søknaden lagt inn til ny behandling i 2023 når Formannskapet skal prioritere søknader til våren.

Da økonomien i prosjektet er meget stram, har kommunedirektøren plan om å bruke egne ressurser ved teknisk kontor til prosjektledelse. Dette arbeidet har startet, men det er ikke brukt midler til prosjektet i 2022. Hele beløpet på kr 9,2 mill er derfor overført til 2023.

- **VA Bergsveien – Bygdeveien**
Dette er beskrevet under RO6
- **Avløp Trastad**
Dette er beskrevet under RO 6
- **Borkenes brannstasjon**

Fasade bygningens front

Ny brannstasjon er videreført i planforslaget, og prisjustert, med samlet sum på bevilgningsramme kr 37,5 mill. Denne forutsettes realisert i 2024. Denne utgiftsrammen bygger på en forstudie som i løpet av 2023 forutsettes kvalitetssikret innenfor et særskilt forprosjekt. Det forutsettes blant annet at det kan etableres ny adkomstvei samt omlegging av VA.

- **Kommunale bygg og Idrettshall**
Flere tiltak, beskrevet under RO 4
- **Veier og veilys**
Dette er beskrevet i RO4
- **Lekeplasser og parker**
I økonomiplanen for 2022-2025 er det oppført styrkningsmidler til investering, oppgradering og drift av lekeplasser og parker på kr 1 mill pr år for årene 2023, 2024 og 2025. Etter en vurdering av samlet investeringsbehov foreslås disse noe redusert til hhv kr 400 000 for 2023, kr 500 000 for 2024 og kr 1 000 000 i 2025. Tiltak i økonomiplanen konkretiserer bruken av midlene til lekeplass knyttet til småskolen Borkenes og park i Borkenes sentrum. For 2023 vil vi prioritere å få tatt i bruk lekestativer som er kjøpt inn, men ikke satt opp, på Borkenes småskole.

- **Effektiviseringstiltak** er fortsatt et krevende og til dels underkommunisert element i den løpende tilpasning av økonomiplanens driftsdel. Dette vil fortsatt kreve gjennomgående fokus med oppfølging og iverksetting innenfor hele virksomheten til Kvæfjord kommune. Det videreføres årlige nedtrekk ut fra anslag på frafall blant vertskommunebeboerne, i sum med 25 mill. kr ut over 2023-nivået hvorav 17,5 mill. kr under *RO3 Helse/omsorg*.

Det er også videreført en resultatbasert rammekorrigerings ut fra vektet sum av regnskapsmessige mindreforbruk for de fem seneste årene, medregnet 2022 til og med årets andre tertialrapport. Rammeområder som over en femårsperiode står med mindreforbruk, får ved dette grepet reduksjon i neste års rammeberegning med 1/5-del av det vektete avviket de fem foregående årene. Som vist i rammeberegningen, gir dette et nedtrekk for året 2023 med drøyt 1,1 mill. kr. Dette grepet er videreført i planperioden.

På RO1 er det tatt ytterligere grep for å komme ned på et akseptabelt utgiftsnivå for kommunen. Innen 2026 skal det være kuttet 1,2 stillinger i fellesadministrasjonen. Dette gjør at man i tillegg til årlig nedtrekk som nevnt over, kutter tilnærmet en million i løpet av 2025.

Selv om kommunen har langt bedre forutsetninger enn mange andre kommuner, påkaller den økonomiske situasjonen fortsatt fokus på lojal budsjettstyring på alle nivåer, så vel som en fortsatt betydelig kommunal omstillingsevne. Dette blir også avgjørende for å kunne gjennomføre investeringstiltakene det er ryddet plass for, både i tidligere budsjettbehandlinger og i foreliggende forslag til budsjett og økonomiplan 2023-2026.

Det blir til sist kommunestyrets ansvar å foreta de nødvendige langsiktige avveininger for å forvalte økonomien slik at Kvæfjord kommunes økonomiske handleevne, og dermed grunnlaget for tjenesteproduksjonen så vel som lokalsamfunnsutviklingen, kan ivaretas både innenfor planperioden 2023-2026 og i et lengre tidsperspektiv.

14. Tabell: Obligatoriske budsjettoversikter

Bevilgningsoversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 første ledd			
	Budsjett 2023	Budsjett 2022	Regnskap 2021
1 Rammetilskudd	159 227 000	152 116 000	149 161 011
2 Inntekts- og formueskatt	72 314 000	68 500 000	73 553 675
3 Eiendomsskatt	6 685 000	6 685 000	7 087 574
4 Andre generelle driftsinntekter	133 799 000	123 336 000	122 964 567
5 Sum generelle driftsinntekter	372 025 000	350 637 000	352 766 827
6 Sum bevilgninger drift, netto	357 899 000	342 338 000	347 392 258
7 Avskrivninger	17 964 000	12 699 000	9 508 788
8 Sum netto driftsutgifter	375 863 000	355 037 000	356 901 046
9 Brutto driftsresultat	-3 838 000	-4 400 000	-4 134 219
10 Renteinntekter	3 250 000	1 850 000	1 796 881
11 Utbytter	2 760 000	2 200 000	2 935 665
12 Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0
13 Renteutgifter	16 886 000	5 857 000	3 880 890
14 Avdrag på lån	15 030 000	9 010 000	8 310 423
15 Netto finansutgifter	-25 906 000	-10 817 000	-7 458 767
16 Motpost avskrivninger	17 964 000	12 699 000	9 508 788
17 Netto driftsresultat	-11 780 000	-2 518 000	-2 084 199
<i>Disp. eller dekning av netto driftsresultat</i>			
18 Overføring til investering	-6 237 000	-10 412 000	-1 677 323
19 Avsetninger til bundne driftsfond	-147 000	-147 000	-4 309 235
20 Bruk av bundne driftsfond	3 099 000	1 559 000	4 690 014
21 Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	-15 294 455
22 Bruk av disposisjonsfond	15 065 000	11 518 000	18 675 197
23 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0
24 Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	11 780 000	2 518 000	2 084 199
25 Fremført til inndeckn. i senere år (merforbruk)	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 andre ledd			
	Budsjett 2023	Budsjett 2022	Regnskap 2021
Bevilgning drift, netto rammeområde 0	4 001 000	3 682 000	3 518 027
Sum budsjettområde	4 001 000	3 682 000	3 518 027
Bevilgning drift, netto rammeområde 1	33 347 000	27 553 000	26 200 459
Avsetninger til bundne driftsfond	100 000	100 000	1 923 115
Bruk av bundne driftsfond	-1 200 000	-800 000	-2 650 080
Sum budsjettområde	34 447 000	28 253 000	26 927 424
Bevilgning drift, netto rammeområde 2	102 496 000	94 624 000	92 395 966
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	213 849
Bruk av bundne driftsfond	0	0	-125 709
Sum budsjettområde	102 496 000	94 624 000	92 307 825
Bevilgning drift, netto rammeområde 3	189 501 000	188 819 000	183 675 162
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	906 421
Bruk av bundne driftsfond	-300 000	0	-299 179
Sum budsjettområde	189 801 000	188 819 000	183 067 919
Bevilgning drift, netto rammeområde 4	29 023 000	27 627 000	26 741 672
Avsetninger til bundne driftsfond	3 000	3 000	36 264
Bruk av bundne driftsfond	-39 000	-39 000	-260 000
Sum budsjettområde	29 059 000	27 663 000	26 965 408
Bevilgning drift, netto rammeområde 6	-3 465 000	-1 423 000	-594 134
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	1 207 158
Bruk av bundne driftsfond	-1 560 000	-720 000	-1 355 047
Sum budsjettområde	-1 905 000	-703 000	-446 245
Avsetninger til bundne driftsfond (RO8)	44 000	44 000	
Bruk av bundne driftsfond (RO8)			
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fondsmidler (RO8)			22 427
Driftsutgifter bokført rammeområde 8			-249 000
Driftsutgifter bokført rammeområde 9			13 200 000
Sum bevilgninger drift, netto rammeområde	354 947 000	340 926 000	344 910 579
Sum overføring til investering	0	0	0
Sum avsetninger til bundne driftsfond	147 000	147 000	4 309 235
Sum bruk av bundne driftsfond	-3 099 000	-1 559 000	-4 690 014
Sum avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0
Sum bruk av disposisjonsfond	0	0	2 100 900
Sum budsjettområdene	351 995 000	339 514 000	346 630 700
6. Sum bevilgninger drift, netto	357 899 000	342 338 000	347 392 258

Bevilgningsoversikt investering etter budsjett og regnskapsforskriften §5-5			
	Budsjett 2023	Budsjett 2022	Regnskap 2021
1 Investeringer i varige driftsmidler	32 430 000	76 973 000	112 419 858
2 Tilskudd til andres investeringer		0	50 000
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 800 000	1 925 000	11 963 037
4 Utlån av egne midler		0	0
5 Avdrag på lån		0	0
6 Sum investeringsutgifter	34 230 000	78 898 000	124 432 895
7 Kompensasjon for merverdiavgift	2 393 000	13 507 000	17 725 819
8 Tilskudd fra andre	6 550 000	3 350 000	18 560 074
9 Salg av varige driftsmidler	3 600 000	0	428 825
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	10 285 714
13 Bruk av lån	15 450 000	51 629 000	80 408 060
14 Sum investeringsinntekter	27 993 000	68 486 000	127 408 492
15 Videreutlån	6 000 000	4 000 000	5 577 485
16 Bruk av lån til videreutlån	6 000 000	4 000 000	5 577 485
17 Avdrag på lån til videreutlån	1 381 000	1 047 000	765 925
18 Mottatte avdrag på videreutlån	1 381 000	1 047 000	2 500 277
18 Netto utgifter videreutlån	0	0	-1 734 352
20 Overføring fra drift	6 237 000	10 412 000	1 677 323
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	-1 734 498
22 Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0
24 Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	-4 652 774
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	6 237 000	10 412 000	-4 709 949
27 Fremført til inndekning i senere år(udekket beløp)	0	0	0

Bevilgning inv. i varige driftsmidler, tilskudd til andres inv., inv. i aksjer og andeler, og utlån av egne midler	Budsjett 2023	Budsjett 2022	Regnskap 2021
011401 Boligfelt Berg/Engen			129 347
015301 Helsehus		1 000 000	6 764 621
015303 Helsehus - møbler og inventar			745 466
015304 Helsehus - IKT utstyr			440 533
016101 IKT-investeringer - Kun budsjettering	818 000	798 000	0
016604 Vann: Berg Engen		1 000 000	6 551 378
016605 Avløp: Berg Engen		1 000 000	8 251 861
016905 Salg av tomter,bygninger,andeler			2 140
017201 Borkenes skole		49 076 000	80 867 699
017409 Vei - Berg/Engen			7 158 561
018404 Branngarasjeløsning	1 875 000		0
019102 IKT Arkiv sikker sone			136 245
019401 Vik skole brannsikring			218 123
019402 Mylderhuset Hans Egedes vei 5	9 200 000	5 507 000	0
020101 IKT - eAdm			5 438
020105 Nupen - bærekraftig besøksforvaltning	4 387 000	4 387 000	9 375
020401 Oppgradering tak Flesnes oppvekstsenter			506 302
021101 IKT - Brannmurløsning			250 563
021102 IKT-backup			356 207
021601 Vann: Bergsveien-Bygdeveien	6 100 000		26 000
022301 Minibuss RO3/VAF		770 000	
022401 VAF til Oscarsvei 9		6 500 000	
022402 BOAS sprinkleranlegg		885 000	
022403 Veier påkostning		500 000	
022404 Veilys påkostning	300 000	500 000	
022601 Vann: Borkenes skole		1 500 000	
022602 Avløp: Borkenes skole		1 500 000	
022603 Avløp: Leikvika renseanlegg		2 050 000	
023201 Aktivitetspark	8 000 000		
023401 Utbedring småskolen	1 300 000		
023402 Lekeplass småskolen/park sentrum	400 000		
023403 Leilighet Heimenjorda	50 000		
1. Sum bevilgning investeringer i varige driftsmidler	32 430 000	76 973 000	112 419 858
015301 Helsehus - Overføring til andre			50 000
2. Sum bevilgning tilskudd til andres investeringer			50 000
25961 Kjøp av aksjer og andeler			10 292 964
017902 Egenkapitalinnskudd KLP	1 800 000	1 925 000	1 670 073
3. Sum bevilgning investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 800 000	1 925 000	11 963 037

Økonomisk oversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-6			
	Budsjett 2023	Budsjett 2022	Regnskap 2021
Driftsinntekter			
1 Rammetilskudd	159 227 000	152 116 000	149 161 011
2 Innteks- og formuesskatt	72 314 000	68 500 000	73 553 675
3 Eiendomsskatt	6 685 000	6 685 000	7 087 574
4 Andre skatteinntekter	0	0	0
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	136 009 000	124 151 000	125 317 527
6 Overføringer og tilskudd fra andre	40 166 000	36 534 000	49 990 065
7 Brukerbetalinger	13 697 000	12 675 000	12 811 418
8 Salgs- og leieinntekter	29 759 000	26 286 000	22 593 968
9 Sum driftsinntekter	457 857 000	426 947 000	440 515 238
Driftsutgifter			
10 Lønnsutgifter	271 816 000	260 536 000	266 163 272
11 Sosiale utgifter	52 004 000	51 863 000	47 038 011
12 Kjøp av varer og tjenester	98 952 000	89 086 000	87 866 212
13 Overføringer og tilskudd til andre	20 957 000	17 158 000	34 075 958
14 Avskrivninger	17 964 000	12 699 000	9 508 788
15 Sum driftsutgifter	461 693 000	431 342 000	444 652 240
16 Brutto driftsresultat	-3 836 000	-4 395 000	-4 137 002
Finansinntekter			
17 Renteinntekter	3 250 000	1 850 000	1 799 794
18 Utbytter	2 760 000	2 200 000	2 935 665
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0
20 Renteutgifter	16 887 000	5 862 000	3 881 021
21 Avdrag på lån	15 031 000	9 010 000	8 310 423
22 Netto finansutgifter	-25 908 000	-10 822 000	-7 455 985
23 Motpost avskrivninger	17 964 000	12 699 000	9 508 788
24 Netto driftsresultat	-11 780 000	-2 518 000	-2 084 199
<i>Disp. eller dekning av netto driftsresultat:</i>			
25 Overføring til investering	-6 237 000	-10 412 000	-1 677 323
26 Avsetninger til bundne driftsfond	-147 000	-147 000	-4 309 235
27 Bruk av bundne driftsfond	3 099 000	1 559 000	4 690 014
28 Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	-15 294 455
29 Bruk av disposisjonsfond	15 065 000	11 518 000	18 675 197
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	
31 Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	11 780 000	2 518 000	2 084 199
32 Fremført til inndeckn. i senere år (merforbruk)	0	0	0

15. Tabell: Økonomiplan 2023-2026

INVESTERING	2023-2026	2023	2024	2025	2026
Investeringsutgifter					
016101 IKT-investeringer	3 272	818	818	818	818
020105 Nupen - bærekraftig besøksforvaltning	8 774	4 387	4 387		
018601 Avløp Trastad; påkostning	8 650			8 650	
Komm bygg/Flesnes oppvekstsenter, Holand 45; påkostning	3 539		3 539		
018406 Komm bygg: Rådhus påkostning, grunn, fasade og vindu	20 500		500	10 000	10 000
018404 Ny brannstasjon Råsjoen	37 475	1 875	35 600		
Havnevesen molo Leikvika utbedring plastring	385		385		
Komm bygg/Husby sykehjem Nytt SD anlegg samkjøres med helsehu	189		189		
Komm bygg/Husby barnehage ny varmepumpe	474		474		
Komm bygg/Borkenes småskole oppgradering utbedring fasade	1 300	1 300			
019401 Komm bygg: Vik oppvekstsenter sprinkleranlegg vanntåke	2 528			2 528	
020402 Komm bygg: Vik oppvekstsenter nytt taktekke siste del	506			506	
022403 Veier påkostning	3 000	-	1 000	1 000	1 000
022404 Veilys påkostning	300	300	-	-	-
019402 Mylderhusprosjekt	9 200	9 200			
Fornyng lekeplass småskolen Borkenes lekeplass/park Bork. Sentrur	1 900	400	500	1 000	
021601 Vann: Bergsveien - Bygdeveien	6 100	6 100			
Aktivitetsparken Borkenes	8 000	8 000			
Forprosjekt idrettshallen	600			600	
Ny parkeringsplass Kvæfjordheimen/Husby	750				750
Vann: Utskifte Voktor	3 500				3 500
Kjøp av leilighet Heimenjorda	1 850	50	1 800		
SUM investeringsutgifter	120 942	32 430	49 192	25 102	16 068
Investeringsutgifter finansieres ved:					
06700 Salg av fast eiendom	-	3 600			
07290 Kompensasjon for merverdiavgift	-	2 392	-	7 998	-
07300 Refusjon fra fylkeskommunen	-	4 400	-	2 400	
07500 Refusjon fra kommuner	-	950	-	950	
07700 Refusjon fra andre (private)	-	1 200			
09100 Bruk av lån	-	15 451	-	33 507	-
09700 Overføring fra driftsregnskap	-	4 437	-	4 337	-
SUM investeringsinntekter	-	32 430	-	49 192	-
Finansutgifter					
016801 Avdrag startlån Husbanken		1 381	1 514	1 702	1 976
016801 Utlån startlån Husbanken		6 000	6 000	6 000	6 000
017902 Egenkapitalinnskudd KLP		1 800	1 800	1 800	1 800
SUM Finansutgifter		9 181	9 314	9 502	9 776
Finansutgifter finansieres ved					
09102 Bruk av startlån til utlån	-	6 000	-	6 000	-
09200 Mottatte avdrag startlån	-	1 381	-	1 514	-
09700 Overføring fra drift til investering	-	1 800	-	1 800	-
SUM Finansinntekter	-	9 181	-	9 314	-
Totalsummer investering					
Sum Utgifter		41 611	58 506	34 604	25 844
Sum inntekter		- 41 611	- 58 506	- 34 604	- 25 844
Årets resultat investering		0	0	0	0

D R I F T m/ending fra budsjett 2023	2023	2024	2025	2026
RO0 Styringsorganer	4 001	3 670	3 922	3 645
*Budsjettandel kutt ved frafall vertskommuneboere		-31	-49	-74
**Pensjonsforlik 2018 - gradvis tilbakeføring		0	0	0
***Resultatbasert rammekorrigerig		-37	-30	-19
Årsvariable utgifter valgavvikling		-263	0	-263
SUM endring		-331	-79	-356
RO1 Fellesadministrasjon	34 447	28 025	27 355	27 137
*Budsjettandel kutt ved frafall vertskommuneboere		-303	-484	-726
**Pensjonsforlik 2018 - gradvis tilbakeføring		6	9	12
***Resultatbasert rammekorrigerig		-77	-21	0
Ytterligere besparelse - nedtrekk i stilling		-436	-984	-984
Bredbåndsutbygging 2023		-2 172	-2 172	-2 172
Ekstraordinær bevilgning vedlikehold gravplasser		-40	-40	-40
Innføring ACOS, Visma plus og Framsikt		-2 800	-2 800	-2 800
Prosjektstilling servicekontoret		-200	-200	-200
Kommunalt næringsfond - tatt fra disposisjonsfond		-400	-400	-400
SUM endring		-6 422	-7 092	-7 310
RO2 Oppvekst	102 496	101 208	100 793	100 265
*Budsjettandel kutt ved frafall vertskommuneboere		-870	-1 393	-2 089
**Pensjonsforlik 2018 - gradvis tilbakeføring		17	24	31
***Resultatbasert rammekorrigerig		-241	-145	-14
K-67/20, LEV-24/19 effektiviseringskrav skoleutbygging (2022)		-224	-224	-224
K-6/21 Kommunedelplan 5.2 1: Ferdselsåreplan 2021-2024			-25	-25
Styrket bevilgning tilskudd lag, foreninger		30	60	90
SUM endring		-1 288	-1 703	-2 231
RO3 Helse/omsorg	189 801	185 476	183 576	180 823
*Budsjettandel kutt ved frafall vertskommuneboere		-3 493	-5 589	-8 384
**Pensjonsforlik 2018 - gradvis tilbakeføring		74	105	0
***Resultatbasert rammekorrigerig		-418	-253	-106
VAF fra Oscarsvei 11 til Oscarsvei 9 pr 1.9.22, helårseffekt 2023		-188	-188	-188
SUM endring		-4 025	-5 925	-8 678
RO4 Teknisk	29 059	28 846	28 173	27 425
*Budsjettandel kutt ved frafall vertskommuneboere		-271	-433	-649
**Pensjonsforlik 2018 - gradvis tilbakeføring		5	7	0
***Resultatbasert rammekorrigerig		-5	-18	-7
K-52/12, F-40/18 vedlikeholdsplan bygg, styrkingsmidler		90	90	90
F-60/17, F-40/18 veier, veilys, styrkingsmidler		102	102	102
Områdeplan Borkenes/arealplan Kvæfjord ekstern bistand planarbeid			-500	-500
Nedtrekk stilling 20%		-134	-134	-134
Felles landbrukskontor				-536
SUM endring		-213	-886	-1 634
RO6 Selvkost	-1 905	-1 971	-2 002	-2 027
*Budsjettandel kutt ved frafall vertskommuneboere		-66	-97	-122
**Pensjonsforlik 2018 - gradvis tilbakeføring		0	0	0
***Resultatbasert rammekorrigerig				
SUM endring		-66	-97	-122

BUDSJETTSAMMENDRAG		2023	2024	2025	2026
RO0 Styringsorganer		4 001	3 670	3 922	3 645
RO1 Fellesadministrasjon		34 447	28 025	27 355	27 137
RO2 Oppvekst		102 496	101 208	100 793	100 265
RO3 Helse/omsorg		189 801	185 776	183 876	181 123
RO4 Teknisk		29 059	28 846	28 173	27 425
RO6 Selvkost		-1 905	-1 971	-2 002	-2 027
SUM netto drift		357 899	345 555	342 118	337 568
RO8 Inntekter, betjening av lån					
Skatt på formue og inntekt		-72 314	-75 879	-75 879	-75 879
Netto inntektsutjamning		-24 425	-21 449	-21 449	-21 449
Rammetilskudd		-134 802	-135 229	-135 734	-135 736
SUM Frie inntekter		-231 541	-232 557	-233 062	-233 064
Eiendomsskatt		-6 685	-6 685	-6 685	-6 685
Vertskommunetilskudd		-122 500	-121 300	-120 210	-119 000
Integreringstilskudd flyktninger		-7 470	-7 809	-6 903	-7 303
Øvrige generelle statstilskudd		-3 829	-3 790	-3 786	-3 783
Avskrivninger (netto)		0	0	0	0
SUM driftsinntekter		-372 025	-372 141	-370 646	-369 835
SUM netto drift		357 899	345 555	342 118	337 568
SUM driftsinntekter		-372 025	-372 141	-370 646	-369 835
Brutto driftsresultat		-14 126	-26 586	-28 528	-32 267
Aksjeutbytte, renter og avdrag					
Utbytte og eieruttak		-2 760	-2 760	-2 760	-2 760
Renteinntekter		-3 250	-3 250	-3 250	-3 250
Renteutgifter		16 886	17 244	19 521	19 164
SUM netto renteutgifter		10 920	11 278	13 555	13 198
Avdragsutgifter		15 030	15 399	16 237	16 237
SUM netto avdragsutgifter		15 030	15 399	16 237	16 237
Netto driftsresultat		11 780	47	1 220	-2 876
RO9 Intern finansiering					
Avsetning til og bruk av bundne fond		-2952	-2952	-2952	-2952
Avsetning til og bruk av disposisjonsfond		-15 065	-1432	-2068	3028
Overføring til investeringsregnskap		6237	4337	3800	2800
SUM intern finansiering		-11 780	-47	-1 220	2 876
Regnskapsresultat					
Regnskapsresultat		0	0	0	0